

48-304 Nysa, ul.22 Stycznia 14

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Prudnik

Wykonawca:

mgr inż. arch. Jakub Tomiczek

Współpraca:

mgr Zbigniew Ćwikliński

mgr Anna Jasińska

Nysa, 2017

Spis treści:

1. PODSTAWA PRAWNA.....	4
2.ZAKRES OPRACOWANIA.....	4
3.ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CECHY PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIA Z INNymi DOKUMENTAMI.....	5
4.INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	8
5.INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	8
6.CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ICH WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ.....	9
6.1. POŁOŻENIE I RZEŻBA TERENU.....	9
6.1.1.POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE ORAZ POŁOŻENIE WEDŁUG PODZIAŁU FIZYCZNO- GEOGRAFICZNEGO	9
6.1.2.CHARAKTERYSTYKA RZEŻBY TERENU.....	9
6.2.BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE MINERALNE	10
6.3.WARUNKI WODNE	11
6.3.1.WODY POWIERZCHNIOWE.....	11
6.3.2.WODY PODZIEMNE	11
6.3.3.OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI	12
6.4.WARUNKI GLEBOWE	12
6.5.WARUNKI KLIMATYCZNE.....	13
6.6.CHARAKTERYSTYKA SZATY ROŚLINNEJ I FAUNY ORAZ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ. 13	
6.6.1.CHARAKTERYSTYKA SZATY ROŚLINNEJ	13
6.6.2.CHARAKTERYSTYKA FAUNISTYCZNA	16
6.6.3.CHARAKTERYSTYKA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	18
6.7.CHARAKTERYSTYKA POWIĄZAŃ MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA.....	18
6.7.1.POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE (KORYTARZE EKOLOGICZNE I OBSZARY CHRONIONE).....	18
6.7.2.POWIĄZANIA WEWNĘTRZNE	19
6.8.CHARAKTERYSTYKA ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ WYKORZYSTANIA ZASOBÓW NATURALNYCH.....	19
6.9.CHARAKTERYSTYKA ZABYTKÓW I DÓBR KULTURY	21
6.10.CHARAKTERYSTYKA FORM OCHRONY PRZYRODY	23
6.10.1.PARK KRAJOBRAZOWY „GÓRY OPAWSKIE” WRAZ Z OTULINĄ.....	23
6.11.2.SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 „GÓRY OPAWSKIE”	24
6.11.3.POMNIKI PRZYRODY	26
6.11.4.PROPONOWANY UŻYTEK EKOLOGICZNY „WIESZCZYNA”	26
6.11.5.PARKI PODWORSKIE I MIEJSKIE	27
7.CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	27
8.CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	29
8.3.HAŁAS	33
8.4.STAN POWIERZCHNI ZIEMI I JAKOŚĆ GLEBY	33
8.5.ZAGROŻENIE POWODZIOWE	34
8.6.PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	34
8.7.ODPADY	35
8.8.STAN OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODY	35
8.9.RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII.....	36
9.CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	36
10.CHARAKTERYSTYKA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA	

SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM	37
11.CHARAKTERYSTYKA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I JEGO ZASOBY NATURALNE	38
11.1.PROGNOZA WPLYWU NA ROŚLINY I ZWIERZĘTA ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ ...	38
11.1.1.PROGNOZA WPLYWU NA ROŚLINNOŚĆ I LOKALNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE.....	38
11.1.2.PROGNOZA WPLYWU NA FAUNĘ	40
11.3.PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA WALORY KRAJOBRAZOWE	42
11.4.PROGNOZA WPLYWU NA ZABYTKI, DOBRA KULTURY I DOBRA MATERIALNE	43
11.5.PROGNOZA WPLYWU NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE ORAZ ZAGROŻENIE POWODZIOWE	44
11.5.1.PROGNOZA ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH	44
11.5.2.PROGNOZA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO	45
11.6.PROGNOZA WPLYWU NA ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	45
11.6.1.PROGNOZA WPLYWU NA KLIMAT AKUSTYCZNY	45
11.6.2.PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA W ZAKRESIE POŁA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	46
11.6.3.PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA JAKOŚĆ POWIETRZA	46
11.6.4.PROGNOZA WPLYWU NA JAKOŚĆ ŻYCIA, DOSTĘPNOŚĆ USŁUG I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ORAZ KOMUNIKACYJNEJ	47
11.7.PROGNOZA WPLYWU NA PRZYRODNICZE OBSZARY CHRONIONE	47
11.8.CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA ODPADAMI	48
11.9.PROGNOZA WPLYWU NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	49
11.10.ZESTAWIENIE PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	50
12.CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	54
12.1.DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE SZKODLIWYM ODDZIAŁYWANIOM NA ŚRODOWISKO	54
12.2.DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZMNIJSZENIE SZKODLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	54
12.3.DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSOWANIE SZKODLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	59
13.CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	60
14.WNIOSKI Z WYKONYWANEJ PROGNOZY I PROPOZYCJE DO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM W ZAKRESIE OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA	60
15.STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	61
Spis tabel.....	64
Załącznik 1 do rozdziału 6.6.	65

Część kartograficzna:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik – Prognoza oddziaływania na środowisko – w skali 1:10000 [zał. graficzny nr 1 niniejszej prognozy]

1. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną do wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U.z 2017r. poz.1405, z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.)
- Uzgodnienia zakresu prognozy z RDOŚ Opole i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Prudniku, z których wynika, że prognozę należy opracować w zakresie pełnym określonym w art. 51 ust. 2. i art. 52 ust.1 i 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008. Nr 199, poz. 1227);
- Uchwała Rady Miejskiej w Prudniku nr LXV/975/2014 z dnia 10 listopada 2014r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik
- Uchwała nr XXIV/398/2016 Rady Miejskiej w Prudniku z dnia 25 maja 2016r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik.

2. ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres opracowanej prognozy oddziaływania na środowisko wypełnia ustalenia art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017r. poz.1405, z późn. zm.).

Obszar przestrzenny prognozy obejmuje tereny znajdujące się w granicach gminy. Ze względu na charakter zmian, w tym planowanych funkcji oraz ich intensywność, zasięg przestrzenny terenu oddziaływania ustaleń zmiany studium pokrywa się z zasięgiem przestrzennym obszaru zmiany studium, **Obszar zmiany studium, jest powiązany z dokumentami planistycznymi o zasięgu wspólnotowym i międzynarodowym, a także krajowym, w zakresie m.in. form ochrony przyrody. Obszary te zostały przedstawione w części kartograficznej.**

W prognozie wykorzystano informacje zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym gminy Prudnik, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik, istniejącej prognozie oddziaływania na środowisko do zmiany studium Gminy Prudnik z 2010 r., istniejących prognozach oddziaływań na środowisko ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opracowań ekofizjograficznych do tych planów, programie ochrony środowiska dla powiatu prudnickiego, decyzjach określających warunki korzystania ze środowiska i innych dokumentacjach przyrodniczych i planistycznych, dokumentacji istniejących ostoi Natura 2000 województwa opolskiego, zamieszczonych na stronach internetowych GDOŚ, programie ochrony środowiska gminy, powiatu i województwa opolskiego, planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, materiałach zebranych do sporządzenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym szczególnie zawartymi w raporcie o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, strategii rozwoju województwa opolskiego do 2020 oraz regionalnym programie operacyjnym województwa opolskiego na lata 2014-2020.

3. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CECHY PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Prognoza sporządzana jest dla ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik (uchwalonej uchwałą rady miejskiej w Prudniku Nr LII/789/2010 z dnia 26 lutego 2010).

Studium powiązane jest w szczególności z:

- Uchwałą Rady Gminy Prudnik w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium gminy,
- Opracowaniami ekofizjograficznymi ww. terenów sporządzonymi na etapie poprzedzającym sporządzenie projektu studium i projektów planów,
- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego,
- Programem ochrony środowiska dla miasta i gminy Prudnik, powiatu prudnickiego i województwa opolskiego, lokalnymi dokumentami strategicznymi,
- przepisami szczególnymi z zakresu ochrony środowiska, planowania przestrzennego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony dóbr kultury i zabytków, ochrony przyrody i innymi właściwymi w zakresie ustaleń planu przepisami szczególnymi.

Powiązanie to polega na wprowadzeniu do ustaleń planu zapisów tych dokumentów, w zakresie niezbędnym przestrzennie i rzeczowo.

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Prudniku nr LXV/975/2014 z dnia 10 listopada 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia aktualizacji studium z 2010 roku – przyjęto, jako obowiązujący, zakres zmiany sformułowany w „ocenie aktualności studium” sporządzonej zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ocena aktualności była podstawą podjęcia Uchwały nr XXIV/398/2016 Rady Miejskiej w Prudniku z dnia 25 maja 2016r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik.

Istotne zmiany związane są z ograniczeniem oraz korektą w zmianie studium terenów zabudowy w większości wsi i miasta Prudnika. Te zmiany są następstwem dokonanych bilansów terenów mieszkaniowych sporządzonych w oparciu o zmienione w 2015r. przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto z punktu widzenia niniejszego opracowania istotne zmiany dotycząca likwidacji zakładu przemysłowego „Frotex” w mieście Prudnik, a także zagospodarowanie terenu we wschodniej części miasta na rzecz usług handlu wielkopowierzchniowego. Innymi istotnymi zmianami mogącymi wpłynąć na stan środowiska jest proponowane powstanie grzebowiska dla małych zwierząt w okolicach składowiska odpadów w Prudniku, a także wprowadzenie nowych dróg lokalnych w mieście. Dodatkowo w aktualizacji studium wprowadza się tereny stacji paliw, parkingów i tereny obsługi podróżnych, w tym wyznacza się teren dla dworca przesiadkowego i wydziela się z terenów PKP istniejący dworzec kolejowy w Prudniku. Część zmian to wprowadzenie po raz pierwszy do studium powstałych form ochrony przyrody oraz terenów szczególnego zagrożenia powodzią. Wśród zmian dominują tereny mieszkaniowe, zagrodowe i usługowe, na kilku terenach planowana jest funkcja produkcyjna (głównie usług i produkcji rolnej), a także produkcja energii z odnawialnych źródeł energii (fotowoltaika). Przewiduje się również powiększenie terenów górniczych w części wsi Dębowiec i Chocim. Część terenów przeznaczona jest też pod zalesienia. Większość zmian jest usankcjonowaniem wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz wniosków do studium od mieszkańców, podmiotów gospodarczych oraz instytucji. Zmiany dostosowane są skalą do istniejących uwarunkowań i nie zmieniają dotychczasowego generalnie rolniczego charakteru obszaru wiejskiego gminy. Poniżej przedstawiono tabelę zawierającą uwzględnione wnioski do aktualności studium.

Tab. 1. Założenia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik

Zmiana studium obejmuje	
Obszar miasta	
Obszar 1	Ograniczenie zabudowy mieszkaniowej na południowy – zachód od linii wysokiego napięcia EE 110 kV relacji GPZ Prudnik – GPZ Głuchołazy (os. Asnyka)
Obszar 2	Wyznaczanie terenów nadleśnictwa U (ul. Dąbrowskiego)
Obszar 3	Przeznaczenie terenów rolnych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN (ul. Strzelecka i Lipowa)
Obszar 4	Likwidacja terenów zieleni przy ul. Soboty
Obszar 5	Zmiana przeznaczenia terenu na obszarze ciepłowni ZEC – Lubrza
Obszar 6	Przeznaczenie terenów przemysłowych i usług przemysłu w północnej części miasta na tereny stacji paliw
Obszar 7	Wyznaczenie dworca PKP i Centrum Przesiadkowego
Obszar 8	Przeznaczenie terenów zabudowy wielorodzinnej na tereny usługowe (ul. Skowrońskiego)
Obszar 9	Wprowadzanie terenów usługowych na ul. Prężyńskiej, Przemysłowej, Zielonej
Obszar 10	Przeznaczenie obszaru przy ul. Mieszka na tereny usług turystyki i sportu
Obszar 11	Wyznaczenie terenu grzebowiska dla zwierząt domowych (cz. działki 10/29)
Obszar 12	Wyznaczenie drogi publicznej wzdłuż rzeki Prudnik do ul. Lipowej
Obszar 13	Wyznaczenie trasy rowerowo-piesznej wzdłuż rzeki Prudnik (od ul. Wiejskiej do ul. Kolejowej)
Obszar 14	Wyznaczenie południowego objazdu miasta
Obszar 15	Przeznaczenie terenów zieleni działkowej na tereny usług, rekreacji, turystyki i sportu
Obszar 16	Przeznaczenie obszaru wokół zbiornika wodnego na ul. Poniatowskiego oraz stawów paciorkowych Nadleśnictwa na tereny usług, rekreacji, turystyki i sportu
Obszar 17	Wyznaczenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią
Obszar 18	Wyznaczenie obszarów przeznaczonych pod rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię odnawialną o mocy przekraczającej 100 kW
Obszar 19	Przeznaczenie terenów w mieście Prudnik pod zabudowę usług handlu wielkopowierzchniowego (o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²)
Obszar 20	Zmiana funkcji komunikacyjnej działek nr 2533/18, 2535/18 na usługi ogólnomiejskie, handlowe i mieszkaniowe zbiorowe
Obszar 21	Zmiana funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na funkcje usług oświaty i usług zdrowia na działce nr 355/171 (ul. Traugutta)
Obszar 22	Przeznaczenie działki nr 1904/92 (ul. Podgórna) na tereny usług, usług zdrowia, mieszkalnictwa zbiorowego, mieszkalnictwa wielorodzinnego
Obszar 23	Przeznaczenie działek nr 1217/60, 1532/49, 1534/247, 2580/41 (ul. Kościuszki) na tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego i usługowego
Obszar 24	Przeznaczenie działek nr 2577/41, 2578/41, 2579/41 (ul. Zwycięstwa) na tereny usługowe
Obszar 25	Przeznaczenie działek nr 138, 139, 141, 521/140, 544/142, 545/142, 546/143, 1475/1474, 1478/1474, 346/59 (ul. Młyńska) i działki nr 1212/173 (ul. Młyńska i Traugutta) na tereny usług oświaty
Obszar 26	Przeznaczenie działek nr 1221/137, 1222/137 (ul. Krzywa) na tereny usługowe i usług oświaty
Obszar wiejski gminy	
Obszar 27	Przeznaczenie terenów dawnej cegielni we wsi Niemysłowie na tereny usługowe
Obszar 28	Przeznaczenie terenów przemysłowych oraz mieszkaniowych jednorodzinnych we wsi Niemysłowice na tereny zabudowy zagrodowej
Obszar 29	Przeznaczenie działki nr 198 we wsi Niemysłowice na tereny zieleni cmentarnej oraz zieleni i parkingów
Obszar 30	Wprowadzenie funkcji zabudowy zagrodowej na działce nr 159/8 we wsi

	Niemysłówice
Obszar 31	Przeznaczenie terenów rolniczych we wsi Niemysłówice na tereny zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami na działkach nr 463, 464
Obszar 32	Przeznaczenie działek nr 574/3, 572/6, 564, 561/6, 573/2, 571/4, 560/5, 561/5 we wsi Rudziczka na tereny zabudowy zagrodowej
Obszar 33	Przeznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsiach Rudziczka oraz Niemysłówice na tereny zabudowy zagrodowej
Obszar 34	Likwidacja terenów przemysłowych we wsi Szybowice wokół tartaku
Obszar 35	Przeznaczenie terenów przemysłowych we wsi Szybowice na tereny zabudowy zagrodowej i tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych (RU)
Obszar 36	Wprowadzenie terenów usługowych oraz rekreacji, turystyki i sportu na działkach nr 426 i 427 we wsi Szybowice
Obszar 37	Przeznaczenie działek nr 425/1 i 425/2 oraz 529 we wsi Szybowice z terenów usługowych na tereny zabudowy zagrodowej
Obszar 38	Przeznaczenie obszaru wzdłuż boiska sportowego we wsi Szybowice na tereny drogi gminnej
Obszar 39	Przeznaczenie terenów rekreacji, turystyki i sportu we wsi Czyżowice na tereny zabudowy zagrodowej i usługowej (przy wjeździe do miasta)
Obszar 40	Przeznaczenie terenów przy rondzie Czyżowickim we wsi Czyżowice na tereny stacji paliw, parkingów i obsługi podróży
Obszar 41	Rozbudowa stadniny zgodnie ze złożonym wnioskiem we wsi Chocim
Obszar 42	Rozbudowa kopalni zgodnie z MPZP we wsi Chocim
Obszar 43	Przeznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Łąka Prudnicka na tereny rolnicze przy granicy z Prudnikiem (zgodnie z MPZP)
Obszar 44	Przeznaczenie terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych na tereny zabudowy zagrodowej i usługowej we wsi Łąka Prudnicka
Obszar 45	Przeznaczenie terenów usługowych we wsi Łąka Prudnicka na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przy wyjeździe na Głuchołazy
Obszar 46	Przeznaczenie działki nr 351/5 we wsi Łąka Prudnicka na tereny usług oświatowych
Obszar 47	Przeznaczenie terenów rolniczych we wsi Łąka Prudnicka na tereny zabudowy zagrodowej (wzdłuż Złotego Potoku)
Obszar 48	Wyznaczenie funkcji usługowych oraz terenów rekreacji, turystyki i sportu na działce nr 512 we wsi Łąka Prudnicka (utworzenie kompleksu „Biała Akacja”)
Obszar 49	Naniesienie ul. Działkowej łączącej ul. Zwycięstwa w Prudniku i Chocimską w Łące Prudnickiej
Obszar 50	Przeznaczenie działki nr 285 we wsi Łąka Prudnicka na tereny zabudowy zagrodowej
Obszar 51	Przeznaczenie terenów sportu i rekreacji w sąsiedztwie kościoła we wsi Łąka Prudnicka na tereny zabudowy zagrodowej
Obszar 52	Przeznaczenie terenów domu kultury we wsi Moszczanka na tereny zabudowy zagrodowej
Obszar 53	Przeznaczenie działek nr 46/1, 46/2, 50, 51 we wsi Moszczanka na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, pensjonatowej z towarzyszącą funkcją usługową oraz funkcją rekreacji, turystyki i sportu
Obszar 54	Korekta granic terenów zalewowych we wsiach Łąka Prudnicka i Moszczanka
Obszar 55	Korekta granic zespołu przyrodniczo krajobrazowego Doliny Złotego Potoku do granic działek komunalnych oraz wyznaczenie terenu zabudowy zagrodowej we wsiach Łąka Prudnicka i Moszczanka

Zakres przestrzenny zmiany studium określa granica gminy Prudnik, zgodnie z rysunkiem stanowiącym załącznik do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik.

Projekt zmiany studium składa się z części tekstowej oraz z części graficznej:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik – w skali 1:10000 [zał. graficzny nr 1 niniejszej prognozy]

4. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W związku z charakterem projektowanych w zmianie studium zmian przestrzennych i funkcjonalnych, w szczególności ich niskim potencjalnie poziomem zagrożenia dla środowiska przyrodniczego (niewielkie nowe tereny zabudowy głównie usługowej, zagrodowej i mieszkaniowej), a także lokalizację na terenach o rolnym charakterze obecnego zagospodarowania (dominujące tereny rolne gruntów ornych), zastosowano metody porównawcze, obejmujące porównanie z istniejącymi podobnymi terenami z obszaru województwa opolskiego. Ocenę wpływu ustaleń planu oparto o stan wiedzy na temat wpływu planowanych inwestycji i funkcji na środowisko przyrodnicze.

Ponadto niniejsza prognoza wykonana została w oparciu o publikowane dane literaturowe, dane z monitoringów prowadzonych przez WIOŚ Opole i uzyskane materiały archiwalne charakteryzujące środowisko terenu objętego zmianą studium, oraz terenów otaczających, a także materiały i dokumentacje opisujące i oceniające oddziaływania w tym sporządzone prognozy oddziaływania na środowisko.

W trakcie sporządzania prognozy uwzględniono wymagania wynikające z Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz.U. Nr 199 z dnia 7 listopada 2008r., poz.1227 z późn.zm.].

Na podstawie oceny stanu zagrożenia środowiska przyrodniczego terenu gminy uznano, że zasięg przestrzenny obszarów studium pokrywa się z zasięgiem przestrzennym negatywnego oddziaływania zapisów studium na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te mają charakter przestrzenny o zasięgu lokalnym. Przeprowadzono również analizę warunków środowiska przyrodniczego oraz środowiska kulturowego, ze zwróceniem szczególnej uwagi na środowisko życia ludzi wynikające z realizacji zmiany Studium.

Charakterystyka środowiska oraz wyłonienie podstawowych kierunków działań i kierunków zagospodarowania wynikających z projektu zmiany studium pozwoliły na przeprowadzenie szczegółowej prognozy oddziaływania projektowanego dokumentu na środowisko, w tym środowisko życia człowieka i warunki zrównoważonego rozwoju.

Określenie, analiza i ocena istniejącego oraz projektowanego sposobu zagospodarowania przedstawiona została na rysunku prognozy, a także w części opisowej. Na rysunku i w części opisowej zawarto wszystkie niezbędne oznaczenia strefowe pokazujące przestrzenne rozmieszczenie zasobów przyrodniczych. W tekście prognozy przedstawiono wpływ istniejącego sposobu zagospodarowania na stan środowiska.

Wykaz literatury przedmiotu wykorzystanej przy sporządzeniu prognozy przedstawiono na końcu opracowania.

5. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Przewidywane w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik kierunki zagospodarowania i rozwoju, mimo, iż gmina leży w bezpośrednim sąsiedztwie Republiki Czeskiej, nie stwarza sytuacji pojawienia się transgranicznych oddziaływań na środowisko. Związane jest to przede wszystkim z faktem, iż między „faktycznymi” terenami rozwojowymi gminy Prudnik

a granicą Państwa znajduje się Park Krajobrazowy Góry Opawskie, a więc element służący wzmocnieniu pozytywnych czynników środowiskowych.

6. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ICH WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w południowej części województwa opolskiego, u podnóża Gór Opawskich stanowiących niewielkie pasmo Sudetów Wschodnich. Gmina Prudnik leży w części na terenie Parku Krajobrazowego Góry Opawskie oraz jego otuliny, tuż przy granicy z Republiką Czeską. Na terenie Parku wyodrębniają się trzy masywy górskie, tj.: masyw Góry Parkowej; masyw Długoty i Kobylicy oraz masyw Biskupiej Kopy - stanowiący jednocześnie przepiękne tło dla Prudnika. Tereny Parku Krajobrazowego Gór Opawskich, w tym tereny należące do gminy Prudnik zachwycają walorami krajobrazowymi oraz bogactwem świata roślinnego i zwierzęcego.

6.1. POŁOŻENIE I RZEŻBA TERENU

6.1.1. Położenie administracyjne oraz położenie według podziału fizyczno-geograficznego

Obszar administracyjnie obejmuje gminę Prudnik, znajduje się w powiecie Prudnickim w województwie Opolskim. Od południa przylega do granicy z Czechami i jest częścią makroregionu Pradziad. Gmina przylega od wschodu do gminy Lubrza, od północnego wschodu do gminy Biała, od północy do gminy Korfantów i Nysa, od zachodu natomiast do gminy Głuchołazy i od południa do Czech.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski wg Kondrackiego teren objęty prognozą położony jest na granicy dwóch odrębnych podstawowych jednostek fizycznogeograficznych o randze makroregionów. Wchodzi bowiem w skład makroregionu Sudety Wschodnie i wydzielonego w jego obrębie mezoregionu Góry Opawskie. Część środkowa i północna gminy znajduje się w makroregionie Nizina Śląska i mezoregionie Płaskowyż Głubczycki.

6.1.2. Charakterystyka rzeźby terenu

Jest to obszar położony w granicach Płaskowyżu Głubczyckiego. W ogólnym ujęciu Płaskowyż to dość wysoko wzniesiona (250-300 m n.p.m.) równina lessowa. Część północna i wschodnia gminy, poza nielicznymi niewielkimi wzniesieniami i dolinami rzecznyymi jest względnie płaska i nieznacznie falista. W skali gminy jest to obszar o rzeźbie eolicznej uwarunkowanej starszym podłożem. Zróznicowane pod względem ukształtowania starsze podłoże karbońskie i trzeciorzędowe zostało zasypane osadami czwartorzędowymi zlodowacenia środkowopolskiego, a następnie na tych utworach nastąpiła w okresie zlodowacenia północnopolskiego akumulacja osadów lessowych w klimacie peryglacjalnym. Ośią hydrograficzną obszaru jest rzeka Prudnik oraz jej dopływ Złoty Potok, które tworzą dobrze wykształcone, dość szerokie tarasy zalewowe, wzniesione 2-5 m nad poziom wody w rzekach.

Południowa część gminy (tereny na południe od Prudnika i Łąki Prudnickiej) stanowi przedgórze Gór Opawskich. Urozmaicony teren niewysokich gór zbudowanych ze starych utworów paleozoicznych, między innymi z szarogłazów, na których zalega warstwa osadów polodowcowych pochodzących z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. W obszarze tym znajdują się liczne kopulaste wzniesienia (361 m n.p.m. Młyńska Góra, 449 m n.p.m. Długota). Od Moszczanki na zachodzie po wschodnią granicę gminy ciągnie się pas

wzniesień o szerokości około 2,5 km. Rzeźba tej części gminy to formy różnej genezy: kopulaste i zaokrąglone wierzchołki, zaokrąglone grzbiety wzniesień, wąskie doliny potoków oraz dolinki wciosowe.

6.2. BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE MINERALNE

Gmina Prudnik położona jest w obrębie rozległych struktur tektonicznych Bloku Przedśudeckiego należącego do Struktury Śląsko-Morawskiej.

Geologiczne podłoże dolnokarbońskie pocięte jest uskokami tektonicznymi, a skały są silnie sfałdowane. W okolicy Prudnika przebiega strefa głębokich uskoków tektonicznych (na osi wschód – zachód), oddzielających Blok Przedśudecki od położonej na północy Monokliny Przedśudeckiej oraz częściowo położonej na niej Depresji Śląsko-Opolskiej.

Pomiędzy dolnym karbonem i a pokrywą osadów kenozoicznych zlokalizowaną na powierzchni terenu występuje luka litostratygraficzna.

Stropowa część profilu trzeciorzędu wykształcona jest jako warstwa ilów płomienistych facji miocenu lądowego. Głębiej występują ily piaszczyste z przewarstwieniami i soczewami piasków i żwirów. Te przewarstwienia mają podstawowe znaczenie hydrogeologiczne jako ośrodek występowania wód podziemnych. Ogólnie miąższość trzeciorzędu na tym obszarze jest mocno zróżnicowana i wynosi od 0 (Góry Opawskie) do kilkudziesięciu metrów.

Utwory czwartorzędowe na terenie gminy tworzą ciągłą pokrywę głównie na północ od przebiegu doliny rzeki Prudnik i Złoty Potok. Charakteryzują się zmienną miąższością, dochodzącą do 20 m. W stropowej części profilu czwartorzędu występują lessy i gliny lessopodobne (osady o genezie eolicznej o miąższości średnio 2-4 m). Pod nimi występują piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego, a także nieco starsze geologicznie miąższe osady (do 10-12 m) żwirów rzecznych. Są to nieregularnie warstwowane, zaglinione osady o zróżnicowanej litologii, z dużą domieszką rodzimego materiału skalnego. Spod pokrywy eolicznej utwory te wyodrębniają się na powierzchni w rejonach skarp i zboczy dolinnych.

Dna dolin rzecznych, głównie doliny rzeki Prudnik oraz Złotego Potoku, to czwartorzędowe osady rzeczne tarasów holocenów w postaci namulów, ilów, mułków i piasków (mady). W strefach przykorytowych są to również piaski, żwiry i namuły den dolinnych najmłodsze wiekowo. W strefie górskiej dna dolin budują głównie gliny deluwialne.

Obszary występowania surowców mineralnych w gminie są następujące:

Złoże Dębowiec – udokumentowane w trzech polach A+B+C, w kat. B+C₁, zbudowane z gruboziarnistych piaskowców szarogłazowych w postaci silnie zwięzłej skały, używanej jako surowiec drogowy i tłuczeń różnej granulacji. Obszar górniczy „Dębowiec III” zajmuje powierzchnię 15,79 ha. Złoże „Dębowiec I” posiada ustanowione granice terenu górniczego o pow. 93,72 ha oznaczone na rysunku zmiany studium.

- Teren górniczy objęty jest planem miejscowym uchwalonym w 2005 r.,
- Okres ważności koncesji trwa do 31 grudnia 2036r.

Złoże Niemysłowice – eksploatacja złoża surowca ilastego ceramiki budowlanej „Niemysłowice” zakończona potwierdzoną decyzją Wojewody Opolskiego o wygaśnięciu koncesji. Zasoby zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce” wg. stanu na 31 grudnia 2015r. wynoszą 1047 tys. m³. Ponadto zaniechano eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Niemysłowice”, którego zasoby zgodnie z „Bilansem...” wg stanu na 31

grudnia 2015r. wynoszą 137 tys. ton. Teren poeksploatacyjny przewidziany do rekultywacji w kierunku rekreacyjnym.

Piorunkowice – perspektywiczny obszar występowania kruszywa naturalnego w rejonie Piorunkowic. Złoże nieudokumentowane przez wojewódzkie oraz narodowe archiwum geologiczne.

Prudnik – udokumentowane złoże glin lessopodobnych, eksploatacja złoża zaniechana.

Bliżej nieokreślone pod względem powierzchni i zasobów występują złoża w rejonach wsi Moszczanka, Łąka Prudnicka (szarogłaz), Rudziczka (gliny). Złoża były eksploatowane wyrywkowo w różnych okresach. Nie mają określonej powierzchni i zasobów. Na terenie wsi Piorunkowice występuje złoże żwirów, którego eksploatacja będzie poprzedzała budowę zbiornika retencyjnego.

6.3. WARUNKI WODNE

6.3.1. Wody powierzchniowe

W gminie Prudnik znajdują się następujące ciekі główne:

- Prudnik - długość 14,0 km, jest lewobrzeżnym dopływem Osobłogi. Wypływa z Gór Opawskich (okolice Jarnołówka i Pokrzywnej). Zasilany jest wodą z licznych niewielkich potoków oraz strumieni spływających ze wschodnich stoków Gór Opawskich. Zlewnia rzeki wynosi 65,5 km². W miejscowości Dytmarów wpływa na obszar Republiki Czeskiej. Jedyńm jej znaczącym dopływem jest prawobrzeżny Złoty Potok. Innym lewobrzeżnym dopływem jest Potok Trzebiniecki. Rzeka ma nieuregulowany przepływ, charakteryzujący się gwałtownymi wezbraniemі powodziowymi.
- Złoty Potok - długość 9,0 km, jest lewobrzeżnym dopływem Prudnika. Jego źródła znajdują się na terenie Republiki Czeskiej, pod Pričnym Vrchlem (975 m n.p.m.) na wysokości 800 m. Z terenu Czech wpływa w rejonie miejscowości Jarnołówek.
- Potok Orzechówka - długość 10,6 km,
- Potok Moszczaniecki - długość 5,7 km,
- Potok Dębowiecki - długość 5,0 km,
- Ścinawa - długość 6,0 km.

Łączna długość wymienionych cieków wynosi 57,3 km.

6.3.2. Wody podziemne

Obszar gminy Prudnik położony jest w granicach Przedsudeckiego Regionu Hydrogeologicznego na granicy Podregionu Kędzierzyńsko-Kozielskiego i Głucholańskiego. Występują tu trzy główne poziomy wodonośne. Poziom najstarszy w dolnym karbonie, zalega na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów i charakteryzuje się niewielką wydajnością rzędu kilku m³/h. Najbardziej korzystne warunki wodne występują w zwietrzelinie kulmu.

Wody w trzeciorzędzie występują w piaszczysto-żwirowych przewarstwieniach występujących w kompleksach ilów poznańskich i osadów położonych pod nimi. Na północ od Prudnika występuje głęboki rów tektoniczny Paczków - Kędzierzyn-Koźle, w którym osady trzeciorzędowe mają miąższość przekraczającą kilkaset metrów. Obszary te zaklasyfikowane zostały do GZWP. Zbiorniki GZWP nie występują pod obszarem gminy. Na wszystkich terenach za sprawą występujących pokryw glin deluwialnych i eolicznych poziom

czwartorzędowy jest dobrze izolowany od powierzchni. Zabezpiecza on przed możliwością zanieczyszczenia wód podziemnych.

Wody czwartorzędowe występują na obszarze gminy Prudnik w piaskach i żwirach lodowcowych wysokiego zasypania zlodowacenia Odry oraz piaskach i żwirach rzecznych wyścielających doliny Złotego Potoku i doliny Prudnika. Utwory wodonośne mają miąższość od kilku do ok. 25m. W przypadku wód w osadach genezy polodowcowej wysoczyzn ich wydajność jest bardzo zmienna ze względu na występowanie licznych przewarstwień niezawodnionych glin. Zwierciadło pierwszego poziomu wód podziemnych na wysoczyznach zalega zwykle dość głęboko, poniżej 3-5 m p.p.t. Natomiast na terenach dolinnych pierwszy poziom wód podziemnych (wody gruntowe) występuje bardzo płytko, średnio 0,5-2,0 m p.p.t.

Gmina Prudnik **nie leży** w granicach jakiegokolwiek głównego zbiornika wód podziemnych.

6.3.3. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Obszarami bezpośrednio narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi są doliny rzek Prudnik i Złoty Potok. Wielokrotnie na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat dochodziło do wylewów rzek, przez co konieczna była ich obudowa hydrotechniczna w rejonach zabudowanych.

Jak wskazuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zabezpieczeniem technicznym przed niebezpiecznymi wezbraniami wód ma być przygotowywany do realizacji zbiornik retencyjny na rzece Ścinawa Niemodlińska o nazwie „Ścinawa Nyska” o pojemności 2,5 mln m³ położony na obszarze dwóch gmin – Prudnik - w obrębie wsi Piorunkowice i Korfantów. Zbiornik zapewnić ma redukcję kulminacyjnych przepływów powodziowych.

Funkcje zabezpieczające przed powodzią pełni też suchy zbiornik położony w Jarnołtówku w gminie Głuchołazy.

6. 4. WARUNKI GLEBOWE

Pod względem typologicznym gleby gminy cechuje małe zróżnicowanie. Dominują bowiem gleby pseudobielicowe, zajmujące powierzchnię 64,1% wszystkich gruntów rolnych. Mniejszy udział mają gleby brunatne (18,4%) oraz czarnoziemy (10,1%). Dna dolin rzecznych wyścielają mady (7,4%).

Zdecydowana większość gleb zalegających na terenie gminy Prudnik wytworzona została z utworów lessowatych, pozostała ze żwirów, piasków, a szczególnie z glin pochodzenia lodowcowego oraz z utworów aluwialnych wyścielających doliny rzeczne.

Najbardziej żyzne gleby (II i III klasy) zalegają w miejscowościach: Prudnik, Rudziczka, Szybowice i Łąka Prudnicka.

Gleby brunatne na użytkach zielonych stanowią 56%. Wytworzone z utworów deluwialnych (pyłów, ilów) to grunty o klasach od III do VI-tej i różnych kompleksach rolniczej przydatności.

Mady zajmujące doliny rzek zbudowane są z: ilów, pyłów, glin ciężkich i średnich, a użytkowane przede wszystkim jako łąki i pastwiska klasy II-IV.

Tereny występowania lessów należą do podatnych za erozje wodną oraz wietrzną. Najczęściej intensyfikują ją: nieprawidłowo prowadzone zabiegi agrotechniczne, wadliwy układ pól, klimat, struktura gleb, wycinka zadrzewień i zakrzewień.

6. 5. WARUNKI KLIMATYCZNE

Klimat w znacznym stopniu jest kształtowany pod wpływem położenia geograficznego, rozmieszczenia wód, charakteru rzeźby terenu, bonitacji glebowej, charakteru szaty roślinnej. Duży wpływ na klimat Gminy Prudnik ma sąsiedztwo Gór Opawskich, których oddziaływanie uwidacznia się w warunkach termicznych i opadach atmosferycznych. Średnia temperatura roczna wynosi + 7,9 °C. Średnia temperatura dla okresu wegetacji wynosi +14,2 °C, a okres ten trwa około 218 dni (w rejonie Gór Opawskich jest o 6 dni krótszy). W okresie zimowym, dni z temperaturami poniżej 0°C jest średnio około 30. W ciągu roku występuje 115 dni z przymrozkami (od października do maja). Występowanie pokryw śnieżnej od grudnia do kwietnia. Duże zróżnicowanie dotyczy termicznych pór roku. Zima kończy się w regionie z końcem lutego, natomiast początek wiosny przypada na 1 kwietnia. Rozpoczęcie i zakończenie lata nie przebiega równomiernie na całym obszarze gminy. Duże zróżnicowanie wykazują również średnie roczne wielkości opadów atmosferycznych - w okolicach Prudnika wynoszą 626 mm., na terenie Gór Opawskich ok. 700 mm, na terenach przylegających do Gór jest to 675 mm, natomiast w mieście Prudnik ok. 625 mm.

W gminie Prudnik dominują wiatry południowe, wiejące z tego kierunku przez większą część roku. Jedynie w lutym przeważają wiatry z kierunku południowo-wschodniego, a w kwietniu północno-zachodnie. Najsilniejsze wiatry dotyczą kierunku zachodniego. Najmniej wietrzny miesiącem jest czerwiec. Średnia wilgotność względna powietrza atmosferycznego wynosi w przekroju rocznym 78%.

Ogólne warunki klimatyczne przedstawiono poniżej na podstawie zestawień z ostatnich 30 lat:

- średnia temperatura roczna +7,9 °C – obecnie wykazuje tendencje wzrostowe
- średnia temperatura stycznia: – 2,3 °C
- średnia temperatura lipca: +17,1 °C
- średnia temperatura okresu wegetacyjnego: +14,2°C
- dni z przymrozkami: 115
- opady atmosferyczne: około 626 mm
- liczba dni z pokrywą śnieżną: około 31
- grubość pokrywy śnieżnej: min. 0, średnia 25 cm, max około 60 cm
- dni z burzami: około 20
- dominujące kierunki wiatrów: południowe
- długość okresu wegetacyjnego: 180 – 200 dni
- średnia wilgotność powietrza: 78

6.6. CHARAKTERYSTYKA SZATY ROŚLINNEJ I FAUNY ORAZ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

6.6.1. Charakterystyka szaty roślinnej

Charakterystykę szaty roślinnej oparto głównie na podstawie Inwentaryzacji przyrodniczej gminy oraz opracowania ekofizjograficznego gminy.

Na terenie gminy inwentaryzacja przyrodnicza była przeprowadzona w roku 1992, kiedy to odnaleziono 18 gatunków roślin chronionych i zagrożonych. W tym jeden gatunek wpisany do „czerwonej listy” flory Polski (Zarzycki, Wojewoda 1986). Załącznikiem do niniejszego rozdziału jest zestawienie gatunków chronionych i zagrożonych przedstawione na końcu opracowania (por. zał. 1 niniejszego tekstu).

Oprócz powyższych oparto się na aktualnych materiałach dotyczących Parku Krajobrazowego Góry Opawskie, w tym Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”.

Tab. 2. Chronione oraz rzadkie gatunki roślin w gminie Prudnik w granicach PK Góry Opawskie

Lp.	Gatunek roślin
1	<i>Abies alba</i> - Jodła pospolita
2	<i>Asplenium septentrionale</i> – Zanakcica
3	<i>Batrachium fluitans</i> <i>Ranunculus fluitans</i> - Jaskier (Włosienicznik) rzeczny
4	<i>Callitriche stagnalis</i> – Rzęśl
5	<i>Carlina acaulis</i> - Dziewięcśl bezłodygowy
6	<i>Centaurium erythraea</i> - Centuria pospolita
7	<i>Cephalanthera longifolia</i> - Buławnik mieczolistny
8	<i>Corydalis solida</i> - Kokorycz pełna
9	<i>Dactylorhiza maialis</i> - Kukulka szerokolistna
10	<i>Dianthus deltoides</i> - Goździk kropkowany
11	<i>Digitalis grandiflora</i> - Naparstnica zwyczajna
12	<i>Hedera helix</i> - Bluszcz pospolity
13	<i>Luzula luzuloides</i> - Kosmatka gajowa
14	<i>Lycopodium annotinum</i> – Widłak
15	<i>Orchis mascula</i> - Storzcyk męski
16	<i>Lythrum portula</i> (<i>Peplis portula</i>) - Krwawnica beblek (Bebłek błotny)
17	<i>Petasites hybridus</i> - Lepięznik różowy
18	<i>Platanthera bifolia</i> - Podkolan biały
19	<i>Prenanthes purpurea</i> - Przenęt purpurowy

Tab. 3. Chronione oraz rzadkie gatunki grzybów w gminie Prudnik w granicach PK Góry Opawskie

Lp.	Gatunek grzyba
1	<i>Mutinus caninus</i> – Mądziak psi
2	<i>Phallus impudicus</i> - Sromotnik bezwstydnny
3	<i>Phallus impudicus</i> - Sromotnik bezwstydnny
4	<i>Langermannia gigantea</i> - Purchawica olbrzymia
5	<i>Botelus edulis</i> - Borowik szlachetny
6	<i>Macrolepiota procera</i> - Czubajka kania
7	<i>Oudemansiella mucida</i> - Monetka kleista
8	<i>Cantharellus Aurora</i> - Pieprznik lejkowy
9	<i>Cortinarius cinnamomeus</i> - Skórzak cynamonowy
10	<i>Xerocomus rubellus</i> - Podgrzybek czerwony

Flora gminy

Na obszarze gminy w roku 1992 stwierdzono obecność ponad 300 gatunków roślin naczyniowych. Obecnie flora składa się z głównie z pospolitych gatunków leśnych, łąkowych i synantropijnych. Zanotowano też 22 gatunki roślin rzadkich, chronionych i interesujących z punktu widzenia fitogeografii. Gmina Prudnik położona jest na terenie okręgu

geobotanicznego Sudety Wschodnie zaliczanego do Prowincji Górskiej. Dla tego obszaru charakterystyczna jest obecność gatunków górskich. Na terenie gminy występu je ich 18. Większość z nich to przedstawiciele elementu wysokościowego reglowego, ponadto występują 4 gatunki ogólnogórskie oraz dwa podgórskie.

Siedliska i zbiorowiska roślinne

Roślinność gminy Prudnik to przede wszystkim zbiorowiska synantropijne, głównie segetalne oraz fragmenty naturalnych zespołów leśnych, również przekształcone przez działalność człowieka.

Zbiorowiska leśne

Gmina Prudnik położona jest na dwóch piętrach roślinności górskiej, pogórza oraz regla dolnego. Obydwa piętra potencjalnie zajmuje roślinność leśna – górskie i podgórskie lasy liściaste. Roślinność rzeczywista odbiega w znacznym stopniu od potencjalnej na skutek wieloletniej działalności człowieka. Piętro pogórza (do 400 m n.p.m.) to rejon potencjalnego występowania grądów oraz lasów mieszanych o charakterze podgórskim. W górach Opawskich piętro to zajmują głównie uprawy polne i łąkowe oraz sztuczne lasy. Na niewielkich powierzchniach – na górze Klasztornej, w okolicy Prudnika, Rudziczki i Dębowca zachowały się naturalne lasy reprezentujące dwa zespoły: *Galio carpinetum* i *Luzulo nemorosea Quercetum*. Piętro regla dolnego (powyżej 400 m n.p.m.) jest miejscem występowania buczyn i jaworzyn górskich. W Górach Opawskich lasy te zostały w większości wycięte w ubiegłym wieku i zastąpione monokulturami świerkowymi i sosnowymi. Naturalny zespół leśny *Luzulo nemorosae Fagetum* zachował się jedynie w małych fragmentach na wzgórzach koło Dębowca. Trzecim typem roślinności są ekstrazonalne lasy higrofilne ze związku *Alno-Padion*. Skupiają się one nad potokami. Niewielkie płaty łąg występują na południe od Dębowca i w okolicy Prudnika.

Grąd środkowoeuropejski *Galio Carpinetum* to typ lasu charakterystyczny dla nizinnych obszarów podgórskich Polski zachodniej i południowo zachodniej. W Górach Opawskich występował pospolicie w piętrze pogórza. Obecnie mniej lub bardziej zdegenerowane płaty zespołu można spotkać na Górze Klasztornej i w okolicy wsi Zimne Kąty. Reprezentuje on formę podgórską wyróżnioną przez gatunki reglowe: *Prenanthes purpura*, *Senecio nemorensissp. fuchsii* i *Anthriscus nitida*. Grąd jest lasem najsilniej przekształconym przez człowieka, w większości zastąpiony został sztucznymi monokulturami, a tam gdzie zachował swój charakter wykazuje duży stopień degeneracji.

Kwaśna dąbrowa podgórska – *Luzulo Guercetum petrae* to las charakterystyczny dla Sudetów, występujący zazwyczaj na wysokości do 600 m n.p.m., na silnie nachylonych zboczach o ekspozycji południowej i zachodniej, z płytką, ubogą, kwaśną glebą. W gminie Prudnik występuje w kilku miejscach na wzgórzach na południe od Prudnika. To typowy zespół *Luzulo Quercetum typicum* ubogi florystycznie. Gatunkiem charakterystycznym jest *Luzula nemorosa*, a lokalnie wyróżniają zespół acydofilne rośliny światłolubne, takie jak *Calamagrostis epigeios*, *Calluna vulgaris*, *Hieracium laevigatum*, *Vaccinium myrtillus*. Zespół występuje w trudno dostępnych miejscach, dlatego zachował się w gminie.

Buczyny należą do związku *Fagion sylvaticae*. Lasy bukowe są typowe dla regla dolnego. Dawniej porastały większość Gór Opawskich, obecnie zachowały się jedynie na wzgórzach koło Dębowca, na niewielkich powierzchniach. Jest to buczyna kwaśna *Luzulo nemorosae*

Fagetum – cienisty las o skąym runie, na ubogich, kwaśnych glebach.

Łęgi należące do związku *Alno-Padion* są zespołami uwarunkowanymi wilgotnościowo, występującymi nad ciekami wodnymi. Na terenie gminy Prudnik występują nad rzeką Prudnik oraz na małych powierzchniach w okolicy Dębowca. Odnaleziono dobrze wykształcone płaty podgórskiego łągu jesionowego *Carici remotae-Fraxinetum*. Znajdują się one nad źródlanym zalewiskiem przy granicy państwa na południe od Dębowca. Z gatunków charakterystycznych występują *Carex ramota* i *Weronika motana*. Zniknął (prawdopodobnie) karpacki gatunek *Carex pendula* wymieniany przez wcześniejszych badaczy. Ponadto występują gatunki siedlisk żyznych i wilgotnych takie jak *Cardamine amara*, *Circa lutetiana*, *Impatiens nolitangere*, *Stachys sylvatica*. Pozostałe płaty są w dużym stopniu zdegenerowane.

Sztuczne lasy pochodzące z nasadzeń. W XIX wieku większość lasów w Górach Opawskich została wycięta a na ich miejsce posadzono drzewa iglaste głównie świerki i modrzewie. Powstały w ten sposób sztuczne lasy nie przystosowane do tych terenów i dlatego narażone na choroby i niekorzystne działania czynników atmosferycznych. Mają ubogą runo. Obecnie uprawy te zajmują większą część powierzchni leśnej gminy.

Zbiorowiska chwastów segetalnych.

Występowanie żyznych gleb, zwłaszcza lessowych, powoduje że większość obszaru gminy znajduje się pod uprawami rolnymi. W większości są to lessy gleb brunatnych, podbielic, pseudobielic lub czarnoziemów, w południowej części gminy występują gleby wytworzone ze skał krystalicznych. Bliskość gór i zwiększone opady stwarzają warunki rozwoju chwastów segetalnych. Szczególnie obficie perzu *Agropyron repens*. Zachwaszczone jest większość pól i jest to naturalny sposób odtwarzania oryginalnego środowiska przyrodniczego. Wyróżniono na terenie gminy zbiorowiska *Apera spica-venti*, *Tripleurospermum inodorum*, *Stellaria media*, *Galium aparine* i *Galeopsis tetrachit*.

6.6.2. Charakterystyka faunistyczna

Zdecydowanie najbardziej atrakcyjnym pod względem faunistycznym obszarem w granicach Gminy Prudnik jest teren Parku Krajobrazowego Góry Opawskie. Dominującymi formami pokrycia terenu w granicach PK są lasy, w większości kwaśnebuczyny i świerczyny, a w dolinach rzek i potoków łągi. Na obszarach nieleśnych występują ekstensywnie użytkowane łąki. Grunty orne oraz rozproszona zabudowa wiejska zajmują niewielkie powierzchnie. Łącznie, na terenie PK Góry Opawskie stwierdzono występowanie 46 gatunków ssaków, 130 gatunków ptaków, 16 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, 16 gatunków ryb, kilkadziesiąt gatunków motyli oraz 206 gatunków pająków. Ochroną ścisłą oraz częściową objętych jest łącznie 175 gatunków zwierząt.

Obszar Gminy Prudnik, poza Parkiem Krajobrazowym Góry Opawskie, zajęta jest głównie przez mało urozmaicony krajobraz rolniczy. Zasadniczymi komponentami tego środowiska są uprawy rolne (przeważnie grunty orne) oraz towarzyszące im niewielkie powierzchniowo płaty innych siedlisk, takie jak: zadrzewienia śródpolne, miedze, przydrożne zarośla, rowy melioracyjne itp. W przeważającej większości jest to zatem krajobraz silnie przekształcony, aktualnie poddawany wyraźnej antropopresji, gdzie siedliska przyrodnicze o wyraźnej wartości faunistycznej zajmują niewielką powierzchnię. Środowisko to zamieszkiwane jest przede wszystkim przez zwierzęta szeroko rozpowszechnione i najpospolitsze w kraju. Potencjalnie wyższej różnorodności biologicznej należy spodziewać się na niewielkich fragmentach obszarów zajętych przez łąki (występujące zasadniczo

w dolinach rzek i potoków) oraz niewielkie kompleksy leśne (pomijając lasy objęte ochroną w ramach Parku Krajobrazowego Góry Opawskie i jego otuliny).

Bezkregowce występujące na obszarach rolnych to w głównie gatunki określone jako szkodniki upraw, których obecności związana jest z wprowadzony na dany obszar gatunkiem rośliny uprawnej. Nie powinny być one zatem traktowane jako naturalny element środowiska. Różnorodność tej grupy zwierząt determinują zatem głównie gatunki występujące w siedliskach przyrodniczych towarzyszących uprawom rolnym. Jednak jak już wspomniano wcześniej, niewielkie płaty tych odmiennych siedlisk należy uznać za mało wartościowe pod względem faunistycznym, jedynie w małym stopniu urozmaicające monotonne agrocenozy. Są to bowiem nisze zamieszkiwane wyłącznie przez bezkregowce najpospolitsze i najszerszej rozpowszechnione w kraju.

Spośród płazów, na obszarach rolniczych gminy spotkać można głównie gatunki mało wilgotnych terenów otwartych (decyduje o tym dominacja pól uprawnych w gminie), takie jak ropucha szara *Bufo bufo*, oraz żaba trawna *Rana temporaria*. Liczebność płazów bardziej wymagających względem warunków wilgotnościowych, limitowana będzie głównie przez małą dostępność siedlisk wilgotnych oraz wodnych. Warunki dla nich odpowiednie występują natomiast na terenie oraz w sąsiedztwie lokalnych zbiorników oraz cieków wodnych. Bliskość udokumentowanych stanowisk rzadkich gatunków płazów - opisany wyżej obszar Gór Opawskich, sprawia, iż gatunki te mogą pojawić się także w odpowiednich dla nich siedliskach na pozostałych terenach gminy. Zbiorniki wodne oraz obszary wilgotne w sąsiedztwie rzek i potoków gminy są także potencjalnym miejscem występowania zaskrońca *Natrix natrix* – ziemnowodnego gatunku gada. Pozostałymi typowymi przedstawicielami gadów, występującymi w krajobrazie rolniczym są pospolite w całym kraju: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* oraz jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*. W sąsiedztwie okolicznych kompleksów leśnych możliwe jest także występowanie nieco rzadszych przedstawicieli gadów Polski: żmii zygzakowatej *Vipera berus* oraz padalca *Anguis fragilis*.

Trzon awifauny krajobrazu rolniczego stanowią gatunki terenów otwartych (głównie gatunki gnieźdzące się na ziemi), do których należy między skowronek, pliszka żółta, czajka, świergotek polny, pokląskwa i potrzuszcz. Ważnym elementem awifauny gminy Prudnik są także rozmaite ptaki gnieźdzące się w roślinności zielnej i drzewiastej, zaliczyć do nich można między innymi cierniówkę, łozówkę, świerszczaka, piegżę, gąsioraka, kuropatkę, dzwońca oraz szczygła. Ptakiem szponiastym najczęściej zasiedlającym krajobraz rolniczy jest myszołów. Drugą ważną grupą ekologiczną ptaków gminy tworzą gatunki występujące na terenie miast i wsi. Można ją umownie podzielić na dwa mniejsze zespoły: ptaki zamieszkujące zieleńce miejskie oraz ptaki występujące (lęgające się w zabudowie). Do pierwszej grupy zaliczyć należy między innymi kopcuszkę, muchołówkę szarą, jerzyka, dymówkę, wróbla, gołębia miejskiego, a do drugiej grzywacza, śpiewaka, kwiczoła, rudzika, zaganiacza, gajówkę, szpaka, kulczyka. Najcenniejsze gatunki łąk i lasów spotykane również na terenie gminy Prudnik wymienione zostały w części dotyczącej charakterystyki Parku Krajobrazowego Góry Opawskie.

Prawdopodobnie licznie i pospolicie na terenie gminy występują dwa najczęstsze w Polsce gatunki owadożernych - ryjówka aksamitna *Sorex araneus* (OS) i ryjówka malutka *Sorex minutus* (OS). Występują w lasach i ich pobliżu, na łąkach, w zaroślach, także w sąsiedztwie pól uprawnych. Preferują jednak siedliska wilgotne, a nawet mokre. Szczególnie liczne są na terenach wzdłuż różnego rodzaju cieków wodnych. Silnie związane z środowiskiem wodnym przedstawicielem ryjówkowatych *Soricidae* jest rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens* (OS). Nad zbiornikami wodnymi jest gatunkiem pospolitym lecz niezbyt liczny. W lasach, terenach z bujną roślinnością krzewiastą oraz na peryferiach miejscowości powszechnie występuje jeż zachodni *Erinaceus europaeus* (OS). Na obszarach

synantropijnych (łąki, pola, ogrody) spotkać można pospolitego w całym kraju kreta *Talpa europae*.

Najliczniejszą grupą ssaków, spośród występujących w agrocenozach, są gryzonie. Wśród nich największą liczebności na obszarze gruntów użytkowanych rolniczo osiąga normik polny *Microtus arvalis*, mysz polna *Apodemus agrarius* i mysz domowa *Mus musculus*. Odpowiednie warunki siedliskowe w krajobrazie rolniczym znajdują ponadto inne pospolite gryzonie, nieco silniej związane zaroślami roślinności zielnej, zakrzaczeniami oraz zadrzewieniami, takie jak mysz zaroślowa *Apodemus sylvaticus* czy mysz leśna *Apodemus flavicollis*. W sąsiedztwie osiedli ludzkich najliczniejszymi gryzoniami są: przebywająca poza okresem zimowym głównie na polach uprawnych, w ogrodach i sadach, wyżej wspomniana mysz domowa oraz silniej związany z zabudową szczur wędrowny *Rattus norvegicus*.

Spośród zwierzyny łownej na terenie gminy najbardziej prawdopodobne jest występowanie tak pospolitych gatunków jak sarna *Capreolus capreolus* czy zajęć szarak *Lepus europaeus*. Obszary lasów i towarzyszące im tereny otwarte zamieszkuje także dzik *Sus scrofa* (OŁ) oraz jelen *Cervus elaphus* (OŁ).

Prawdopodobnie najliczniejszym ssakiem należącym do drapieżnych *Carnivora*, jest łasica *Mustela nivalis* (OS). Jest to gatunek pospolity i liczny w krajobrazie rolniczym całego regionu. Kuna domowa *Martes foina* (OŁ) jest gatunkiem nielicznie występującym w obrębie osiedli ludzkich. Blisko spokrewniona z nią kuna leśna *Martes martes* (OŁ) występuje natomiast głównie w lasach liściastych i mieszanych. Zgodnie z informacjami Nadleśnictwa Prudnik, na terenie gminy występują pojedyncze sztuki borsuka *Meles meles* (OŁ). Pospolitym drapieżnikiem na terenie omawianej gminy jest również bardzo liczny w całym kraju lis *Vulpes vulpes*.

6.6.3. Charakterystyka różnorodności biologicznej

Różnorodność biologiczna jest ściśle uzależniona od rodzajów i stopnia użytkowania terenów, przez co w obrębie gminy można wyróżnić trzy podstawowe rodzaje terenów: tereny zainwestowane, tereny użytków rolnych, tereny lasów i łąk.

Tereny zainwestowane charakteryzują się minimalną różnorodnością biologiczną.

Tereny pól uprawnych również charakteryzują się minimalną różnorodnością biologiczną, gdyż ich uprawa ma charakter nieomal ciągły, zatem nie może się tu utrzymać większość roślin i zwierząt, gdyż naruszany jest ich naturalny cykl życiowy.

Tereny lasów i łąk są natomiast jedynymi obszarami o podwyższonej różnorodności biologicznej. W granicach gminy tereny leśne i łąkowe zajmują niewielką powierzchnię.

6.7. CHARAKTERYSTYKA POWIĄZAŃ MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA

6.7.1. Powiązania zewnętrzne (korytarze ekologiczne i obszary chronione)

Kierunki powiązań zewnętrznych ekologicznego systemu przestrzennego z terenami położonymi poza obszarem objętym prognozą wynikają przede wszystkim z przebiegu obniżek dolinnych. Są to:

Dolina rzeki Prudnik, która ma przebieg zachód - wschód, a bierze swoje źródła w okolicy Głucholaz. Na terenie miasta Prudnika dolina jest silnie przekształcona i uregulowana. W skali opracowania dolina tej rzeki ma znaczenie jako ponadlokalny korytarz ekologiczny.

Dolina Żółtego Potoku, stanowi w części biegu górnego dość naturalny korytarz ekologiczny. Stanowi o powiązaniach przestrzennych części Gór Opawskich (obszaru chronionego: Park Krajobrazowy Góry Opawskie) z Pogórzem i z doliną rzeki Prudnik.

6.7.2. Powiązania wewnętrzne

Wewnętrzne powiązania przyrodnicze, zwłaszcza w zakresie możliwego swobodnego przemieszczania się fauny i flory, są kształtowane przez mniejsze doliny rzeczne (np. Ścinawy Niemodlińskiej) i lokalne cieką drenujące stoki górskie, najczęściej utrzymujące powiązania przestrzenne z obszarami leśnymi i dolinami podstawowymi, rozważanymi w powyższym podrozdziale.

W obszarze wielkoprzestrzennych monokultur rolnych, nawet małe kompleksy leśne stanowią obszary koncentracji lokalnych zgrupowań fauny i obszary zasilania biologicznego ekosystemów sąsiednich. W tym aspekcie istotne dla zachowania lokalnych powiązań przyrodniczych i ogólnej bioróżnorodności są: Las Prudnicki, Las Niemysłowicki, Las Osiek, Lasy w rejonie Zimnych Kątów.

Zarówno wszystkie doliny rzeczne jak i kompleksy leśne powinny stanowić tereny ekologicznego systemu przestrzennego gminy, przez co należy je chronić przed zainwestowaniem i pogarszaniem ich jakości, struktury i bioróżnorodności.

6.8. CHARAKTERYSTYKA ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ WYKORZYSTANIA ZASOBÓW NATURALNYCH

W strukturze przestrzennej gminy Prudnik wyróżnia się dwa podstawowe typy obszarów, zasygnalizowane w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

Obszary urbanizacji - obejmujące: obszary zabudowane z możliwością jej uzupełniania. W zmianie studium obejmują również obszary rozwoju nowej zabudowy.

Obszary przestrzeni chronionej – obejmujące tereny otwarte, wyłączone z zabudowy, użytkowane w formie lasów, gruntów leśnych, gruntów rolnych, terenów chronionych na podstawie ustawy o ochronie środowiska i ustawy o ochronie przyrody.

Mając na uwadze powyższe, obszar zmiany Studium cechują następujące podstawowe rodzaje zagospodarowania w stanie istniejącym, związane również z wykorzystaniem zasobów naturalnych:

Obszary zabudowane (obszary urbanizacji) – zgrupowane są na terenach osadniczych wszystkich miejscowości, głównie jednak miasta Prudnika, gdzie oprócz obszarów zabudowy wielorodzinnej i jednorodzinnej, znaczny udział w zagospodarowaniu mają tereny zabudowy usługowej i produkcyjno-składowej. Na terenach wiejskich natomiast dominuje zabudowa zagrodowa i jednorodzinna, a także obiekty obsługi produkcji rolnej. Na tereny sieci osadniczej, oprócz miasta Prudnika, składają się następujące wsie: Czyżowice, Dębowiec, Łąka Prudnicka i przysiółek Chocim, Mieszkowice, Moszczanka, Niemysłowice, Piorunkowice, Rudziczka, Szybowice, Wierzbiec, przysiółek Wieszczyzna.

W tej grupie obszarów szczególne znaczenie mają tereny obsługi komunikacji, łączące poszczególne miejscowości oraz mające zasadnicze znaczenie dla utrzymania połączeń z innymi miejscowościami i miastami. Należą do nich głównie: droga w kierunku Nysy,

droga w kierunku Głucholaz, droga na Kędzierzyn-Koźle. Dotyczy to również szlaku kolejowego Kędzierzyn-Koźle – Prudnik – Nysa. Tereny komunikacji drogowej i kolejowej stanowią źródło hałasu komunikacyjnego.

Dodatkowo istotny wpływ na środowisko przyrodnicze mają tereny przeznaczone pod działalność usługowo-produkcyjną, zlokalizowane w północnej części miasta Prudnika, w pobliżu obwodnicy miasta. Tereny te przeznaczone są pod rodzaje przedsięwzięć, które mogą zawsze znacznie oddziaływać na środowisko.

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zaliczyć należy proponowane utworzenie centów handlu wielkopowierzchniowego w mieście Prudnik o powierzchni użytkowej powyżej 2 ha wraz z towarzyszącą infrastrukturą.

Ponadto do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się występującą na terenach RU, R i RM hodowlę lub chów zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza. W sytuacji położenia fermy w odległości co najmniej 200 m od terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i terenów rekreacji dopuszcza się przekroczenie tej wielkości na warunkach określonych w planie miejscowym lub według decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W południowej części gminy w otulinie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” oraz w granicach Parku, obejmujących wsie Łąka Prudnicka, Moszczanka, Chocim, Wieszczyzna, Dębowiec i południową część wsi Wierzbiec – ogranicza się wielkość obsady zwierząt do 39 DJP, za wyjątkiem przedsięwzięć hodowlanych, dla których przeprowadzone zostało postępowanie w zakresie ocen oddziaływania na środowisko. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się także chów lub hodowlę zwierząt, w liczbie nie mniejszej niż 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), jeżeli działalność ta prowadzona będzie w odległości mniejszej niż 100 m od następujących terenów w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, nie uwzględniając nieruchomości gospodarstwa, na którego terenie chów lub hodowla będą prowadzone:

- mieszkaniowych,
- innych zabudowanych z wyłączeniem cmentarzy i grzebowisk dla zwierząt,
- zurbanizowanych niezabudowanych,
- rekreacyjno-wypoczynkowych z wyłączeniem kurhanów, pomników przyrody oraz terenów zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych.

Obszary zurbanizowane dotyczą również form zagospodarowania, które zwykle mają mniej inwazyjny charakter w stosunku do środowiska, zwłaszcza przyrodniczego, mianowicie: obszary zabudowy lotniskowej, obszary rekreacji, turystyki i sportu, obszary zieleni publicznej, obszary cmentarzy, tereny ogrodów działkowych.

Tereny rolne – stanowią podstawową formę użytkowania obszaru objętego zmianą studium, a tym samym i podstawowy zasób przyrodniczy. Związane jest to z faktem dużego potencjału rolniczego gminy w postaci bardzo dobrych gleb. Udział gruntów w klasie I-IV wynosi, aż 97,8%, a w klasie I-III – 83,0%. Wskazuje to na potrzebę traktowania rolniczej przestrzeni jako jedną z podstawowych atutów rozwoju gminy na obszarach wiejskich. Najżyźniejsze gleby II i III klasy i czarnoziemy występują we wsiach Rudziczka, Mieszkowice, Szybowice, Łąka Prudnicka, Czyżowice.

Tereny leśne – udział lasów w strukturze zagospodarowania terenu jest niewielki. Pod względem zalesienia gmina Prudnik należy do najuboższych w województwie. Udział lasów w ogólnej powierzchni gminy wynosi zaledwie 11,6%. Powierzchnia ogólna lasów wynosi 1.222,6 ha, z tego na obszarze miasta 443,7 ha, a na obszarach wiejskich 778,8 ha. Wszystkie

las w gminie zaliczone są do grupy I – ochronnej z funkcją wypoczynkową. Zdecydowana część ogólnej powierzchni lasów objęta jest granicami Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”. Pod względem siedliskowym (leśna klasyfikacja siedlisk) przeważa las mieszany wyżynny (33,1 %) i las świeży (28,5 %). W składzie gatunkowym wyróżnia się świerk (48,4 %) i dąb (23,8 %), brzoza (8,8 %), modrzew (6,6 %).

Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe i ich ochrona prawna - Gmina posiada kilka elementów przyrodniczych wymagających ochrony (głównie Park Krajobrazowy Góry Opawskie oraz SOO Natura 2000 „Góry Opawskie”). Pozostałe elementy to strefa działań człowieka i jest od niego całkowicie uzależniona. Oprócz istniejących, kilka obszarów i obiektów wskazuje się do objęcia ochroną prawną.

Tereny turystyki i rekreacji – zajmują stosunkowo niewielką powierzchnię na terenie gminy, jednakże jest to ważna funkcja rozwoju miasta i terenów wiejskich, która przy uwzględnieniu walorów krajobrazowo-kulturowych gminy, będzie preferowana do dalszego rozwoju.

Tereny udokumentowanych złóż kopalin – obecnie eksploatuje się jedynie złoża Dębowiec, stanowiące kruszywo w postaci gruboziarnistych piaskowców szarogłazowych. Powierzchnia terenu górniczego wynosi 93,7 ha. Teren górniczy objęty jest planem miejscowym uchwalonym w 2005 r. Koncesja przewiduje eksploatację złoża do 2036 roku.

6.9. CHARAKTERYSTYKA ZABYTKÓW I DÓBR KULTURY

Zmiana studium szczegółowo odnosi się do obiektów zabytkowych i dóbr kultury, gdyż wymaga tego Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium. Studium przedstawia szczegółowy wykaz wszystkich obiektów zabytkowych. W niniejszym opracowaniu, zatem ograniczono się, więc podsumowania w formie opisowej obiektów zabytkowych i innych ważnych cech środowiska kulturowego.

Zabytki i zespoły zabytkowe objęte ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru zabytków występujące na obszarze gminy Prudnik to: zabytki architektury, budownictwa i techniki, parki podworskie i miejskie, cmentarze, stanowiska archeologiczne.

Spośród zabytków architektury, budownictwa i techniki wpisanych do rejestru zabytków 71 znajduje się na terenie miasta Prudnika. 34 dodatkowe zabytki budownictwa i techniki wpisanych do rejestru zabytków znajdują się w obrębie poszczególnych wsi gminy.

Parki podworskie i miejskie wpisane do rejestru zabytków obejmują 4 pozycje.

Tab. 4. Parki podworskie i miejskie wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj parku	okres założenia (wiek)	Pow. w ha	Numer rejestru
1	Prudnik	miejski	XIX	11,5	88/89
2	Łąka Prudnicka	zamkowy	XIX	1,4	80,93
3	Piorunkowice	dworski	XVIII/XIX	6,0	209/89
4	Wierzbiec	dworski	XIX	1,8	207/89

Cmentarze wpisane do rejestru zabytków znajdują się na terenie miasta. Są to:

- cmentarz komunalny ul. Kościuszki A-282/90
- mogiła zbiorowa ofiar II wojny światowej A-268/90

- cmentarz żydowski (Kirkut) oraz dom pogrzebowy i dom grabarza A-21/77
- mogiła zbiorowa ofiar II wojny światowej A-263/90

Stanowiska Archeologiczne - w ewidencji Opolskiego Urzędu Ochrony Zabytków, na obszarze gminy Prudnik znajduje się 77 stanowisk archeologicznych, w tym:

- miasto Prudnik 16 stanowisk
- wieś Czyżowice 10 stanowisk
- wieś Dębowiec 2 stanowiska
- wieś Niemysłowice 4 stanowiska
- wieś Mieszkowice 4 stanowiska
- wieś Moszczanka 3 stanowiska
- wieś Piorunkowice 5 stanowisk
- wieś Rudziczka 19 stanowisk
- wieś Szybowice 12 stanowisk
- wieś Wierzbiec 2 stanowiska

W zmianie studium gminy Prudnik ustalono, że ochronie i opiece konserwatorskiej na podstawie planów miejscowych podlegają bądź będą podlegały obiekty i zespoły obiektów o cechach zabytkowych, nie objęte ochroną prawną, wymienione w następujących grupach: zabytki nieruchome, wskazane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków, strefy ochrony konserwatorskiej, układy ruralistyczne.

Dodatkowo w obrębie zabudowy wiejskiej szczególnie charakter kulturowy, któremu podporządkowane są działania inwestycyjno-budowlane, dotyczy kompozycji układów przestrzennych, form zabudowy i elementów kształtujących krajobraz i sylwetę (charakterystyczny układ „łańcuchowy”) następujących wsi:

Moszczanka, położona na południowy zachód od Prudnika, ciągnąca się kilka kilometrów wzdłuż doliny Złotego Potoku. We wsi znajdują się cztery obiekty wpisane do rejestru zabytków: kościół, dwa domy i kapliczka z XVIII/XIX wieku, oraz trzy obiekty: kaplica i dwa domy proponowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

Łąka Prudnicka - położona na południowy zachód od Prudnika wzdłuż doliny Złotego Potoku, tworząc razem ze wsią Moszczanka ciąg zabudowy łańcuchowej długości około 6,0 km. We wsi znajdują się: okazały zamek renesansowy księżąt niemodlińskich z początków XVI wieku z narożną wieżą i wewnętrznym dziedzińcem otoczony zabytkowym parkiem, dwie kapliczki przydrożne z początku XIX wieku oraz trzy obiekty do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

Niemysłowice – położona na północ od Prudnika, na granicy z miastem. We wsi znajduje się późnogotycki kościół św. Anny z 1568 r. dwunawowy, o detalu renesansowym, z wieżą zakończoną ślepą arkaturą i zakrystią dobudowaną w XIX wieku. Po- nadto zachował się barokowy spichlerz z końca XVIII w. i kapliczka, wpisane do rejestru zabytków. W gminnej ewidencji zabytków znajduje się dom, pozostałość dawnego zespołu folwarcznego i dwa domy usługowe.

Szybowice – położona na północny zachód od Prudnika, o bardzo długim (ponad 5,0 km) luźno zabudowanym układzie łańcuchowym. We wsi znajduje się renesansowy kościół św. Michała z XVI w., gruntownie przebudowany w r. 1651, a następnie w 1827 r. wpisany do rejestru zabytków. Przy kościele znajduje się barokowa plebania z 2 poł. XVIII w.,

przebudowana i rozbudowana w XIX i XX w. Ponadto w rejestrze zabytków wpisane są dwa domy, a w ewidencji gminnej – trzy obiekty (2 domy, stara sala i piwiarnia).

Rudziczka – położona na północ od Prudnika, zabudowana w układzie łańcuchowym łączącym się ze wsią Mieszkowice, tworząc ciąg zabudowy długości ok. 5,0 km. We wsi znajduje się interesujący kościół klasycystyczny św. Trójcy z lat 1802 – 1803 wpisany do rejestru zabytków i trzy inne obiekty (dom, stodoła, kapliczki) również wpisane do rejestru. W gminnej ewidencji zabytków znajdują się dwie kapliczki, karczma i dzwonnica.

Mieszkowice – położona w łańcuchu zabudowy Rudziczka – Mieszkowice w północnej części gminy. We wsi znajduje się renesansowy kościół św. Jerzego z 1586 r., przebudowany w 1859 r., wpisany do rejestru zabytków oraz dom, spichlerz i stodoła również wpisane do rejestru zabytków. W ewidencji gminnej zabytków znajduje się 137 obiektów, głównie domy mieszkalne, budynki gospodarcze, zagrody z końca XIX w. i pierwszej połowy XX wieku.

Czyżowice – położona w północno-wschodniej części gminy, o układzie zwartym i dużej ilości obiektów zabytkowych. W centrum wsi znajduje się kaplica z 1846 r. i zespół dworski z 1 poł. XIX w. o cechach neoklasycystycznych, złożony z dworu, stajni i spichlerza wpisanych do rejestru zabytków. W gminnej ewidencji zabytków znajduje się 60 obiektów, głównie domy z początku XX wieku.

Piorunkowice – położona w północnej części gminy na granicy z gminą Korfantów, o układzie zwartym, z barokowym pałacem z XVII/XVIII w. przebudowanym w r. 1920 na klasycystyczny i parkiem dworskim o pow. 6,0 ha. Obydwa obiekty wpisane do rejestru zabytków. Atrakcją są pozostałości po zamku rycerskim z XIV w. „Gryżów”. W ewidencji gminnej znajduje się kościół, dom mieszkalny i ruina zamku.

6.10. CHARAKTERYSTYKA FORM OCHRONY PRZYRODY

6.10.1. Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” wraz z otuliną

Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” położony jest na terenie trzech gmin: Głucholazy, Prudnik i Lubrza przy granicy z Republiką Czeską. Zajmuje powierzchnię 4903 ha, a otulina Parku 5033ha. Część Parku położona w gminie Prudnik usytuowana jest w obrębie miejscowości Dębowiec, Wieszczyzna, Chocim, Łąka Prudnicka, Moszczanka i zajmuje 2216 ha powierzchni gminy. Park został utworzony na podstawie rozporządzenia Wojewody Opolskiego z dnia 17.06.1998 r. (Dz. U Woj. Nr 17/98).

Bogactwem Parku są zwarte kompleksy leśne o różnorodnych drzewostanach – głównie świerk, dąb, sosna, brzoza, a wśród nieleśnych ekosystemów największą powierzchnię zajmują zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe (łąki trzęślicowe, owsicowe). Najciekawsze i największe zgrupowania ekosystemów łąkowych występują na południe od miejscowości Łąka Prudnicka oraz zespoły bagienno-łąkowe w rejonie Trupina – Chocim. W granicach Parku na obszarze gminy Prudnik proponuje się utworzenie użytku ekologicznego „Wieszczyzna”. Dodatkowo znajdują się tam 3 drzewa o statusie pomników przyrody. W typach zbiorowisk leśnych wyróżniają się łągi, występujące głównie nad ciekami wodnymi, olsy i buczyny. W grupie roślinności występuje ok. 500 gatunków roślin naczyniowych, a wśród nich 33 gatunki objęte ochroną w tym 14 ścisłą ochroną. Faunę reprezentuje 130 gatunków ptaków lęgowych, z których 120 objętych jest ścisłą ochroną, w tym bocian czarny, puchacz, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy.

Zadania ochronne w obrębie Parku z wyszczególnieniem rodzaju, zakresu i lokalizacji

– określone zostały w „Planie ochrony Parku Krajobrazowego – Góry Opawskie”, który w tym zakresie stanowi podstawę merytoryczną ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z Planem Ochrony PK Góry Opawskie, utrzymuje się dotychczasowe przeznaczenie terenu, ustala się obowiązek zastosowania warunków architektoniczno-urbanistycznych zabudowy określonych w § 14 ust. 2, z dopuszczeniem utrzymania dotychczasowej intensywności zainwestowania, w tym: minimalnej powierzchni działki, minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz wysokości zabudowy. W przypadku wprowadzenia wtórnych podziałów nieruchomości obowiązują ustalenia określone w § 14 ust. 2 dla poszczególnych funkcji terenu.

W przypadku zmiany przeznaczenia terenów w granicach Parku, jako preferowane dopuszcza się następujące przeznaczenie do zainwestowania:

- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej,
- tereny rekreacji indywidualnej,
- tereny usług nieuciążliwych lub o uciążliwości ograniczonej do granicy działki,
- tereny produkcyjno-usługowe nieuciążliwe lub o uciążliwości ograniczonej do granicy działki,
- tereny eksploatacji surowców mineralnych – tylko na terenach złóż obecnie eksploatowanych, do czasu wygaśnięcia koncesji na wydobywanie kopalin.

W przypadku nowego przeznaczenia terenu ustala się obowiązek zastosowania warunków architektoniczno-urbanistycznych określonych w § 14 ust. 2.

Zaleca się strefowanie zabudowy w granicach wyznaczonych obszarów do zainwestowania, utrzymuje się dotychczasowe ustalenia planistyczne obowiązujące dla obszarów i obiektów objętych ochroną na podstawie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, o ile jest to zgodne z aktualnie obowiązującymi wytycznymi i zaleceniami konserwatorskimi. Po utracie ważności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązują ustalenia określone w §14 ust. 2 – 5.

6.11.2. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Góry Opawskie”

Na terenie gminy Prudnik znajduje się jeden obszar Natura 2000. Jest to Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Góry Opawskie. Lokalizację terenu w granicach obszaru objętego zmianą studium przedstawiono na załączniku graficznym nr 1.

Poniżej przedstawiono ogólną charakterystykę obszaru, przedmiot ochrony, status ochronny, wynikające ze Standardowego Formularza Danych (SDF) tej ostoi.

Jest to obszar o przejściowym charakterze biogeograficznym między Sudetami, a Karpatami. Znajdują się tu kresowe stanowiska buczyn sudeckich. Dobrze zachowane alkaliczne młaki i łąki, z licznym występowaniem storczyków. Duża koncentracja gatunków roślin regionalnie zagrożonych wyginięciem. Znaczne powierzchnie pokrywają tu też lasy nadrzeczne i zarośla łęgowe, świerczyny, acydofilne bory z jodłą i ekstensywnie użytkowane niżowe i górskie łąki. Z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej występują 2 gatunki ssaków (ważne stanowisko zagrożonego podkowca małego), 2 płazów, 1 ryb. Ciekawy kompleks kwaśnych dąbrów w odmianie podgórskiej. Na łąkach obszaru występują rzadkie gatunki storczyków oraz populacja modraszka *nausithous* i modraszka *telejus*. Są tu 2 zaledwie 3 stanowisk kumaka górskiego w kontynentalnym regionie biogeograficznym w Polsce. Na terenie ostoi występuje ponadto około 35 gatunków roślin chronionych w Polsce, a 35 dalszych gatunków uznawanych jest za lokalnie rzadkie. Główna część obszaru chroniona jest w ramach Parku Krajobrazowego Góry Opawskie, obejmuje rezerwat przyrody: Cicha

Dolina, Nad Białką, Las Bukowy.

Obszar to najdalej na wschód wysunięta część Sudetów Wschodnich zapadająca się w obniżenie Bramy Morawskiej. Najwyżej wyniesiony obszar Biskupia Kopa - 889 m n.p.m, najniżej - dolina Białej Głuchołaskiej 270 m n.p.m. Strukturalna rzeźba ma charakter wyspowych masywów górskich o deniwelacjach kilkuset metrów, wynurzonych z osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Masywy zbudowane z silnie pofałdowanych, staropaleozoicznych łupków metamorficznych i szarogłazów, miejscami występują proterozoiczne paragnejsy. Skały różnych formacji lokalnie tworzą strome zespoły skałkowe z urwiskami. Masywy górskie rozdzielone są głębokimi dolinami rzecznyymi i przełomami. Profile geologiczne odsłaniają się na naturalnych wychodniach oraz w kamieniołomach. Wśród obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych dominującymi formami pokrycia terenu są lasy, w większości kwaśne buczyny i świerczyny, a w dolinach rzek i potoków łągi.

Na obszarach nieleśnych występują ekstensywnie użytkowane łąki. Spośród form intensywniejszego zagospodarowania przestrzeni występują niewielkie powierzchnie gruntów ornich oraz rozproszona zabudowa wiejska z ośrodkami wypoczynkowymi. Obszar obejmuje główną część masywu (między Głuchołazami, a Prudnikiem), enklawę k. Prudnika (kwaśne dąbrowy podgórskie) oraz enklawę obejmującą południowo - wschodnią część masywu wychodzącą zza granicy czeskiej w rej. Pielgrzymowa i Opawicy. Względnie niewielki obszar może poszczycić się wieloma bardzo rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt. Wśród roślin na uwagę zasługują zaraza żółta i jaskier platanolistny. Rośliny te w Górach Opawskich posiadają jedyne stanowisko w województwie opolskim. Występuje tu 10 gatunków storczyków, a wśród nich podkolan zielonawy, storczyk męski, czy często spotykane, także przy szlakach, buławnik mieczolistny oraz kukułka *Fuchsa*. Nad potokami górskimi z krystalicznie czystą wodą spotkać można pióropusznika strusiego, tojeść gajową oraz paprotnika kolczystego. W dobrze zachowanych buczynach rośnie żywiec kremowy, gnieźnik leśny, a w prześwietlonych miejscach pokrzyk wilcza jagoda. W Górach Opawskich występuje także skrzyp olbrzymi oraz podrzeń żebrowiec. Wczesną wiosną rosną tu m. in. smardze stożkowate i wyniosłe zaś jesienią flagowce olbrzymie, mądziaki psie czy też szyszkowce łuskowate. Niewątpliwą osobliwością jest okratek australijski.

Równie bogaty jest świat zwierząt. Występują tutaj kumaki górskie i traszki górskie. Miejscami spotkać można także salamandry plamiste. Z gadów na uwagę zasługuje gniewosz plamisty oraz żmija zygzakowata. Gnieździ się tu wiele rzadkich gatunków ptaków. Należą do nich bocian czarny, pluszcz, pliszka górską czy też zimorodek. Na polach usłyszeć można derkacze, zaś nocą spotkać można puchacza, popielice oraz kilka gatunków nietoperzy. W Górach Opawskich zimują m. in. podkowce małe, mopki, nocki duże oraz mroczki pozłociste. Taka różnorodność gatunkowa związana jest m. in. z dobrze zachowanymi fragmentami cennych zbiorowisk roślinnych takich jak podgórski łąg jesionowy, łąg środkowoeuropejski, żyzna buczyna sudecka czy podgórska dąbrowa acydofilna. Dobrze zachowały się tutaj również płaty kwaśnej buczyny górskiej. Oprócz tego dużą atrakcją turystyczną są pozostałości po kopalnictwie złota z XIII w., nieużytkowane kamieniołomy łupków fyllitowych, a także piękne odsłonięcia skalne. Choć Góry Opawskie są niezbyt wysokie z daleka prezentują się bardzo malowniczo.

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej:

- 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników
- 6430 górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe
- 6510 niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie
- 7230 torfowiska alkaliczne
- 8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe porośnięte roślinnością

- 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania 9110 kwaśne buczyny
- 9130 żyzne buczyny
- 9170 grąd środkowoeuropejski
- 9190 dąbrowy acidofilne
- 91E0 lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe

Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej:

SSAKI:

- 1303 Podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*
- 1324 Nocek duży *Myotis myotis*

PŁAZY i GADY:

- 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*
- 1193 Kumak górski *Bombina variegata*

RYBY:

- 1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

BEZKRĘGOWCE:

- 1059 Modraszek telejus *Maculinea teleius*
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 1061 Modraszek nausithous *Maculinea nausithous*

6.11.3. Pomniki przyrody

Na obszarze gminy Prudnik znajduje się 5 tworów przyrody ożywionej w postaci drzew, uznane za pomniki przyrody:

- **Daglezja szara** – w rejonie wsi Dębowiec w obrębie parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”,
- **Dęby szypułkowe 2 szt.**, na skraju drogi leśnej prowadzącej do starego klasztoru, na trasie Prudnik – Dębowiec (szlak niebieski),
- **Dąb szypułkowy „Karol”** – na terenie kanału młynówki, pomiędzy, ul. Reja i kompleksem ogródków działkowych, nr działki 1876/84 k.m. 2, obręb Prudnik,
- **Platan klonolistny „Samuel”** – zlokalizowany w Prudniku, ul. Nyska, przy budynku starej szwalni, nr działki 2600/140 k.m. 12, obręb Prudnik.

6.11.4. Proponowany użytek ekologiczny „Wieszczyna”

Kompleks łąk położony na południowy-wschód od Moszczanki (2,49 ha). Użytek w postaci łąki trzęślicowej znajduje się na obszarze wsi Wieszczyna w południowej części parku krajobrazowego, w odległości ok. 200m na zachód od drogi Wieszczyna – Pokrzywna, w dolinie lokalnego ciek. Jest to obecnie rozczłonkowany kompleks wilgotnych łąk ze związków *Calthion* i *Molinion*. Na niewielkich fragmentach wykształciła się łąka bagienna *Scirpetum sylvatici*. Łąki są dobrze wykształcone. Celem ochrony jest zachowanie pozostałości ekosystemów bagiennych.

6.11.5. Parki podworskie i miejskie

Parki podworskie i miejskie nie są zaliczone do form ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Wymienione poniżej parki położone na obszarze gminy mają szczególny charakter przyrodniczy, kulturowy i krajobrazowy, są wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego. Ze względu na znaczenie przyrodnicze wymienione zostały również w tej części opracowania.

Park podworski w Łące Prudnickiej o powierzchni 1,4 ha powstał w połowie XIX wieku w otoczeniu renesansowego zamku. Wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków pod numerem 80/83. Drzewostan parku stanowi około 20 gatunków drzew. Dominuje klon, lipa drobnolistna, jesion wyniosły, topola biała, dąb szypułkowy. Z drzew iglastych – sosna zwyczajna i sosna wejmutka. Do ciekawszych egzemplarzy należy jarząb szwedzki, miłorząb dwuklapowy i dwa jesiony.

Park podworski w Piorunkowicach, o powierzchni 6,04 ha, pochodzący z XIX wieku, wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków pod numerem 209/80. Drzewostan podstawowy parku stanowią drzewa rodzime z domieszką gatunków egzotycznych, przeważa lipa, klon, dąb, jawor. Na uwagę zasługują drzewa o wymiarach pomnikowych m.in.: lipy, cypryśnik błotny, buki. Cały park jest bardzo zaniedbany i zarośnięty samosiewem.

Park podworski w Wierzbcu, o powierzchni 1,8 ha, pochodzący z XIX wieku, wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków pod numerem 207/89. Drzewostan parku jest wielogatunkowy, dominuje lipa drobnolistna, klon zwyczajny, jesion wyniosły i topola biała.

Park miejski w Prudniku o powierzchni 11,5 ha, pochodzący z XIX wieku, wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków pod numerem 88/89. Drzewostan wielogatunkowy. Na uwagę zasługuje ozdobna metalowa altana z 1887 r. W parku znajdują się urządzenia sportowe i rekreacyjne.

W zmianie studium wyszczególniono również formy przyrodnicze preferowane do ochrony zapisami planów miejscowych. Należą do nich:

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Prudnik – Las” - Do ochrony ustaleniami planu miejscowego wskazuje się walory przyrodniczo-krajobrazowe i historyczno-kulturowe rejonu Koziej Góry, związane z położeniem sanktuarium św. Józefa i klasztoru oo. Franciszkanów z zespołem obiektów religijnych stanowiących cel pielgrzymek i imprez religijnych.

Grupy zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, przywodnych, oczek wodnych i innych form obszarowych uznanych jako cenne przyrodniczo - należy objąć ochroną ustaleniami planów miejscowych w sposób właściwy dla planowania przestrzennego w oparciu o inwentaryzację przyrodniczą terenu objętego planem.

7. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Ustalenia zawarte w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego warunkują przede wszystkim zrównoważony rozwój czynników

ekologicznych, gospodarczych i społecznych. Brak realizacji ustaleń tego dokumentu może potencjalnie prowadzić do następujących zmian środowiska:

- 1) W wyniku np. rozproszenia zabudowy wiejskiej na terenach rolnych mogą wystąpić negatywne zmiany utraty powierzchni dobrej jakości gleb – zmiany będą związane z intensyfikacją rozwoju funkcji rolniczej na dobrych dla produkcji glebach.
- 2) W wyniku realizacji zabudowy niewkomponowanej w lokalny krajobraz oraz brak zasad kształtowania struktury przestrzennej miasta i poszczególnych miejscowości, może dojść do negatywnego wpływu na zachowanie walorów kulturowych, w tym w szczególności: ograniczanie walorów widokowych dominant wysokościowych, utratę stanowisk archeologicznych, gdyż są to obiekty niewyodrębniające się w terenie.
- 3) Istnieje realna konieczność wskazań i zaleceń dotyczących chronionych obszarów i obiektów przyrodniczych. Brak ustaleń studium może prowadzić do: nadmiernego zabudowywania obszarów chronionych, zwłaszcza Parku Krajobrazowego Góry Opawskie, jego otuliny oraz SOO Natura 2000 „Góry Opawskie”, realizacji zabudowy uciążliwej dla środowiska przyrodniczego (obiektów produkcyjnych) na obszarach chronionych, zbyt dużej intensywności użytkowania (np. rolnego, turystycznego), prowadzącego do zubażania ekosystemów i różnorodności biologicznej, niszczenia (świadomego bądź nie) obszarów cennych jak np. parki podworskie, dorodne drzewostany, zadrzewienia śródpolne itp.
- 4) Niedostosowanie bazy noclegowej i usługowej dla przewidywanego rozwoju różnych form turystyki może potencjalnie powodować straty cennych przyrodniczo obszarów lub ich części lub też powodować obniżenie ich walorów (np. konieczne jest wytyczenie ścieżek turystycznych, budowa parkingów przy szlakach turystycznych, odpowiednio zorganizowana zabudowa letniskowa (domy letnie) czy rozwój agroturystyki).
- 5) Zmiana studium wskazuje, iż przewiduje się sukcesywną modernizację wszystkich dróg powiatowych, a także modernizację dróg krajowych: nr 41 relacji Nysa – granica państwa, nr 40 relacji Pyskowice – granica państwa. Z założenia działania takie będą przyczyniać się do zmniejszania zagrożenia na drogach, obniżania zagrożenia hałasem komunikacyjnym, umożliwią płynny ruch na drogach i zmniejszenie uciążliwości pod względem emisji do powietrza. Na przykład przy drogach krajowych konieczne jest uwzględnienie zachowania zabudowy w odległości ponad 30 m od linii rozgraniczającej drogi z uwagi na zagrożenie ponadnormatywnym hałasem. Brak wymienionych działań i regulacji skutkuje pogarszaniem się stanu środowiska w rozpatrywanym aspekcie.
- 6) Brak pełnego uregulowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy może sukcesywnie prowadzić do pogarszania jakości wód powierzchniowych i podziemnych. W zmianie studium przyjęto założenie pełnego skanalizowania obszarów osadniczych gminy.
- 7) W przypadku braku uregulowań na terenach zagrożenia powodziowego możliwe jest ich zabudowywanie oraz realizacja niewłaściwych form użytkowania, co stwarza zarówno zagrożenie ciągłości korytarzy ekologicznych jak i zagrożenie dla mienia i życia samych użytkowników. Poza tym na terenie gminy przewiduje się regulacje zagrożenia sytuacjami powodziowymi poprzez realizację zbiornika. A więc brak realizacji ustaleń zmiany studium utrzymuje niekorzystną sytuację powodziową.
- 8) Ustalenia zawarte w projekcie zmiany studium w odniesieniu do elektrowni wiatrowych, stwierdzają zgodność z istniejącym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (lokalizacja dotyczy wyłącznie gruntów użytkowanych rolniczo). Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U.z 2016, poz.961) w ramach realizacji farmy wiatrowej należy dostosować wysokość elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w planie miejscowym do odległości odpowiadającej 10-krotnej wysokości elektrowni od zabudowy

mieszkańczej. W strefie tej zakazuje się nowej zabudowy o przeważającej funkcji mieszkaniowej. Strefa ta znajduje się pomiędzy wyznaczonymi elektrowniami wiatrowymi, a zabudową mieszkaniową wsi.

- 9) W studium wyznacza się teren pod przedsięwzięcia produkcyjne pozyskania energii ze źródeł odnawialnych (fotowoltaika) o mocy przekraczającej 100 kW w południowej części miasta Prudnika (przy składowisku odpadów). Zgodnie ze zmianą studium produkcja energii fotowoltaicznej może odbywać się na wyznaczonym terenie w południowej części miasta, w znacznej odległości od terenów zabudowanych, a także obszarów przyrodniczych objętych ochroną oraz obszarów Natura 2000.

Jak przedstawiono powyżej brak realizacji projektowanego dokumentu może przynieść negatywne konsekwencje środowisku. Dotyczy to zarówno środowiska życia człowieka (również w aspekcie zapewnienia odpowiedniego standardu, potrzeb i komfortu życia), jak i środowiska przyrodniczego. Może prowadzić do obniżenia jakości poszczególnych elementów i cech środowiska, wprowadzenia chaosu w zabudowywaniu obszaru gminy, a zwłaszcza nie osiągnięcia celów związanych ze zrównoważonym rozwojem.

8. CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Niniejsza prognoza obejmuje cały obszar gminy Prudnik, dla której sporządzana jest zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z przewidywanymi różnymi formami użytkowania i zagospodarowania obszaru możliwe jest występowanie bardzo różnorodnych oddziaływań na środowisko, zarówno pod względem powierzchniowym jak i czasowym. Za najbardziej niekorzystne tereny oddziaływań należy uznać obszar miasta Prudnika (zwłaszcza strefy produkcyjne), w mniejszym stopniu obszary zabudowy wiejskiej, a także tereny sąsiadujące z przebiegiem głównych arterii komunikacyjnych, linii elektroenergetycznych wysokich napięć, terenów składowiska odpadów.

Niemniej walory przyrodniczo-krajobrazowe terenów chronionych mogą być narażone na bezpośrednie i pośrednie oddziaływania wynikające z innych kierunków zagospodarowania przestrzennego.

8.1. STAN JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Jakość wód obydwu podstawowych rzek gminy (Prudnik i Złoty Potok) jest monitorowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Ostatnie dostępne wyniki badań pochodzą z lat 2014 i 2015. Badania jakości wód powierzchniowych prowadzi się w następujących najbliższych punktach pomiarowych: rzeka Prudnik – punkt: Dytmarów oraz rzeka Złoty Potok – powyżej granicy RP .

Czystość wód sprawdzana na Złotym Potoku wykazała w roku 2014, iż wody kwalifikują się ostatecznie do III klasy jakości. Ocenę jcw Prudnik od źródła do Złotego Potoku przeprowadzono na podstawie badań w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego oraz monitoringu obszarów chronionych (MOEU, MORY, MORE), wykonanych w 2012 roku w ppk Złoty Potok-powyżej granicy RP oraz monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych (MOEU) wykonanych w 2013 roku. Stan jcw określono jako zły. O ocenie zadecydował umiarkowany stan ekologiczny ze względu na elementy biologiczne – makrobezkręgowce bentosowe (III klasa) i elementy fizykochemiczne poniżej stanu dobrego (fosforany). Stan chemiczny – dobry. Jednocześnie były spełnione wymagania dla wód przeznaczonych do bytowania ryb, a nie były spełnione dla obszarów

chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych ze względu na fosforany oraz dla obszarów będących jednolitymi częściami wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych ze względu na zanieczyszczenie bakteriologiczne. Wyniki badań wody na rzece Żłoty Potok w 2015 r. zawiera poniższa tabela.

Tab. 5. Wskaźniki fizyko chemiczne na rzece Żłoty Potok – powyżej granicy RP, w 2015 r. (źródło WIOŚ)

Lp.	Wskaźnik jakości wody	Jednostka	min	Max	średnia
1	Temperatura wody	°C	4,4	20,0	10,5
2	Zawiesina ogólna	mg/l	<4,0	38,0	7,8
3	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	8,1	12,3	10,8
4	BZT ₅	mg O ₂ /l	<1,0	19	3,3
5	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	<1,0	6,9	1,9
6	ChZT-Cr	mg O ₂ /l	<5,0	29,8	10,2
7	Odczyn pH	-	7,6	8,0	7,7
8	Azot amonowy	mg N/l	<0,025	0,57	0,08
9	Azot Kjeldahla	mg N/l	<0,20	2,12	0,76
10	Azot azotanowy	mg N/l	1,34	1,86	1,58
11	Azot azotynowy	mg N/l	<0,005	0,041	0,012
12	Azot ogólny	mg N/l	<2,01	3,99	2,30
13	Fosforany PO ₄	mg PO ₄ /l			
14	Fosfor ogólny	mg P/l	0,13	0,63	0,25
15	Bakterie grupy Coli NPL	w 100 ml wody	7490	241960	51643
16	Bakterie grupy Coli typu kałowego	w 100 ml wody	1340	241960	26139
17	Azotany	mg NO ₃ /l	-	-	-

Jakość wód rzeki Prudnik w 2014 roku na przekroju pomiarowym w Dytmarowie pozwoliła zaliczyć rzekę do III klasy jakości. Ocenę jcw Prudnik od Żłotego Potoku do Osobłogi przeprowadzono na podstawie badań w ramach monitoringu diagnostycznego wykonanych w 2012 roku w ppk Prudnik-Dytmarów oraz monitoringu operacyjnego, monitoringu obszarów chronionych (MOEU) wykonanych w 2013 roku oraz monitoringu operacyjnego w zakresie wybranych substancji chemicznych w 2014 r. Stan jcw określono jako zły. O ocenie zdecydował umiarkowany stan ekologiczny ze względu na elementy biologiczne – fitobentos. Stan chemiczny – dobry (wyniki badań substancji priorytetowych benzo(b)fluoranten i benzo(k)fluoranten odpowiadały dobremu stanowi). Jednocześnie nie były spełnione wymagania dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych ze względu na fitobentos.

Tab. 6. Ocena wód powierzchniowych za 2014 rok w województwie opolskim (źródło WIOŚ)

Nazwa jcw – nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizyko chemicznych	Klasa elementów fizyko chemicznych – specyficzne zanieczyszczenie syntetyczne i niesyntetyczne	Stan/potencjał ekologiczny jcw	Stan chemiczny jcw	Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych	Ocena stanu jcw
--	-------------------------------	--------------------------------------	------------------------------------	--	--------------------------------	--------------------	---	-----------------

Prudnik od źródła do Złotego Potoku – ppk Złoty Potok – powyżej granicy RP	III	I	PSD*	II	UMIARKOWANY	DOBRY	N	ZŁY
Prudnik od Złotego Potoku do Osobłogi – ppk Prudnik - Dymarów	III	I	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY	N	ZŁY

*poniżej stanu / potencjału dobrego

Obszar gminy w całości zlokalizowany jest w obrębie wyróżnionych na podstawie Ramowej Dyrektywy Wodnej UE Jednolitej Części Wód Podziemnych - JCWPd, 114 (PLGW 6220114). Wg GIOŚ badania wód w punkcie monitoringu operacyjnego wód podziemnych w Rudziczce wskazują na III kl. jakości wód (wody zadowalającej jakości).

8.2. STAN ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Emisja komunikacyjna – wzrastająca systematycznie liczba pojazdów samochodowych, nabywanych zarówno przez podmioty gospodarcze, jak i osoby fizyczne, pociąga za sobą wzrost emisji dwutlenku azotu. Transport samochodowy jest również źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego tlenkiem węgla, węglowodorami i związkami ołowiu. W mieście Prudnik nie prowadzono dotychczas szczegółowych badań określających poziom emisji pochodzący z ruchu samochodowego i jego udziału w całkowitym zanieczyszczeniu powietrza.

Emisja niska – (głównie SO₂ i pył) pochodzi ze źródeł niezorganizowanych, do których zalicza się głównie paleniska domowe, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze i rolnicze. Jest szczególnie uciążliwa w regionach górskich, gdzie występują niekorzystne warunki do rozprzestrzeniania zanieczyszczeń, jak również w dużych aglomeracjach miejskich. Na terenie gminy Prudnik sieć gazowa jest dostępna tylko dla mieszkańców miasta Prudnik. Pozostali mieszkańcy w ogóle nie korzystają z przewodowej sieci gazowej.

Powietrze atmosferyczne podlega systematycznej kontroli jakościowej na terenie gminy. Pomiar stężeń zanieczyszczeń powietrza prowadzony jest w ramach monitoringu na bazie stacji pomiarowej Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej (WSSE) zlokalizowanej w Prudniku, przy ul. Klasztornej 4 oraz stanowisku pomiarowym przy ul. Legionów. Stacje te należą do sieci nadzoru ogólnego Inspekcji Sanitarnej, funkcjonujących na obszarach miejskich, a ich zadaniem jest ocena narażenia ludności.

Wg publikowanych przez WIOŚ Opole danych za 2015 r. dotyczących monitoringu zanieczyszczeń powietrza teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w strefie opolskiej, na obszarze której następujące zanieczyszczenia przekraczają wartości dopuszczalne: benzen, pył PM10, benzo(a)piren, pył PM2,5 oraz ozon. W wyniku oceny jakości powietrza za rok 2015 gminę Prudnik zaliczono do klasy 1b, której poziom substancji nie przekracza dolnego progu oszacowania ze względu na bardzo wysoki poziom stężeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ołowiu, do klasy 3a ze względu na wysoki poziom stężeń pyłu zawieszzonego PM, do klasy 3b ze względu na ozon.

Tab. 7. Wyniki pomiarów stężeń dwutlenku siarki i azotu w 2015 r. (źródło WIOŚ)

Lokalizacja stanowisk pomiarowych	Typ pomiaru	Stężenie SO ₂ [µg/m ³]		
		średnie roczne	w sezonie grzewczym	w sezonie pozagrzewczym
Prudnik, ul. Legionów	pasywny	3,9	6,1	1,6
		Stężenie NO ₂ [µg/m ³]		
		11,8	17,1	6,7

Przeprowadzona roczna ocena na rok 2015, według kryterium ochrony zdrowia zaliczyła strefę prudnicką do klasy A, gdzie poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych i nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Do najistotniejszych emitorów zanieczyszczeń ze źródeł stacjonarnych należą: Zakład Energetyki Ciepłej Prudnik Sp. z o.o, a także kotłownie lokalne - na paliwo stałe, uciążliwe dla środowiska oraz lokatorów. Ponadto, głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są: źródła energetyczne, usługowe oraz rolnicze; niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny i koks); komunikacyjne źródła zanieczyszczeń - w wyniku spalania benzyn lub oleju napędowego powstają zanieczyszczenia takie jak w dwutlenek azotu, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne, pyły, dwutlenek siarki i związki ołowiu związane ze spalaniem etylin.

Na potrzeby oceny bieżącej (rocznej) wykonano klasyfikację stref w oparciu o następujące założenia:

- klasa A - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa B - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową, lecz nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej powiększonej o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń wartości dopuszczalnych a także przyczyny ich występowania (dot. wyłącznie pyłu PM_{2,5});
- klasa C - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną/docelową powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza POP;
- klasa D1 – poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego, nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa D2 – poziom stężeń ozonu przekracza poziomu celu długoterminowego, należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020;

Tab. 8. Wyniki oceny jakości powietrza przeprowadzonej za rok 2015 w strefie Opolskiej dla kryterium ochrony zdrowia ludzi (źródło WIOŚ).

Lp.	Nazwa Strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
			SO ₂ ¹⁾	NO ₂ ¹⁾	CO ¹⁾	C ₆ H ₆ ¹⁾	O ₃ ²⁾	O ₃ ³⁾	PM10 ¹⁾	Pb ¹⁾	As ²⁾	Cd ²⁾	Ni ²⁾	B(a)P ²⁾	PM2,5 ¹⁾
1	Strefa opolska	PL 1602	A	A	A	A	C	D2	C	A	A	A	A	C	C

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego; ²⁾ wg poziomu docelowego; ³⁾ wg poziomu długoterminowego

Klasyfikacja stref w województwie opolskim, zarówno pod kątem ochrony zdrowia jak i ochrony roślin, w okresie 2013-2015, nie zmieniała się znacząco. Jedyną istotną zmianą wystąpiła w roku 2014, kiedy to nastąpiła zmiana klasy strefy opolskiej z C na A (ochrona

roślin), czyli nastąpiła poprawa jakości powietrza pod kątem tego zanieczyszczenia.

Tab. 9. Wyniki oceny jakości powietrza przeprowadzonej za rok 2015 w strefach województwa opolskiego dla kryterium ochrony roślin

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy			
			SO ₂ ¹⁾	NO _x ¹⁾	O ₃ ²⁾	O ₃ ³⁾
1	Strefa opolska	PL 1602	A	A	A	D2

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego; ²⁾ wg poziomu docelowego; ³⁾ wg poziomu długoterminowego

8.3. HAŁAS

Hałas przemysłowy

Na obszarze gminy nie występują obiekty, które stanowiłyby poważne źródło uciążliwej emisji hałasowej. Zasięg hałasu ogranicza się najczęściej, do najbliższego otoczenia obiektu. Wśród skontrolowanych w 2013-2015r. przez WIOŚ (głównie w ramach działań interwencyjnych) obiektów przemysłowych woj. opolskiego, nie znalazły się zakłady zlokalizowane na obszarze objętym prognozą.

Hałas komunikacyjny

Głównym źródłem hałasu jest ruch samochodowy, zwłaszcza ruch ciężarowy tranzytowy po drogach krajowych nr 40 i 41. Ruch ten powoduje istotne pogorszenie klimatu akustycznego w obrębie położonej wzdłuż tras przejazdu zabudowy mieszkaniowej.

Poziom hałasu i związana z nim uciążliwość zależy od natężenia ruchu, udziału pojazdów ciężkich w ogólnej liczbie przemieszczających się pojazdów, od odległości elewacji zabudowy od krawędzi jezdni, od stanu technicznego dróg, od zastosowanej nawierzchni dróg oraz od stanu technicznego pojazdów. Sieć znajdujących się na obszarze opracowania dróg krajowych, wojewódzkich i część powiatowych posiada nawierzchnię utwardzoną (asfaltową, bitumiczną), jednakże stan techniczny tych dróg jest niezadowolający. W wielu przypadkach wymagają one modernizacji.

Pomiary hałasu komunikacyjnego nie były prowadzone przez WIOŚ w obrębie zabudowy mieszkaniowej w Prudniku. Orientacyjne badania były prowadzone w ramach prac nad diagnozą stanu środowiska dla Programu ochrony środowiska województwa opolskiego. Badania te wykazały przekroczenia natężenia poziomu hałasu na drogach krajowych nr 40 i 41. Głównym źródłem hałasu na drogach są pojazdy ciężkie, których udział na niektórych odcinkach drogi przekracza 30% ruchu pojazdów ogółem.

Hałas kolejowy na obszarze opracowania ma mniejsze znaczenie. Najbardziej uciążliwa pozostaje linia nr 137 oraz teren wokół stacji kolejowej, która jest wykorzystywana dla transportu pasażerskiego i towarowego.

8.4. STAN POWIERZCHNI ZIEMI I JAKOŚĆ GLEBY

Na terenie województwa opolskiego badania jakości gleb wykonywała Stacja Chemiczno-Rolnicza oddział w Opolu, która przedstawiła wyniki badań zawartości metali ciężkich w próbkach gleb pobranych do oceny analitycznej w okresie 1992 – 1997. Podano informacje o ilościach próbek oraz zawartości całkowitej kadmu, miedzi, niklu, ołowiu i cynku, wyrażonej stężeniami średnimi (Ss), najwyższymi (Sw) i najniższymi (Sn) jak

również w pięciostopniowej skali zanieczyszczenia (I - V).

Gleby na terenie gminy Prudnik charakteryzują się dużą zawartością kadmu, dochodzącą do 0,48 mg Cd/kg. Najwyższą koncentrację związków miedzi w glebach użytków rolnych całego obszaru województwa wykazują gleby powiatu prudnickiego, stanowiące 14,3 mg Cu/kg. Najwyższe zanieczyszczenie ze względu na zawartość miedzi w glebach występuje w gminie Prudnik i wynosi 20,3 mg Cu/kg. Największą ilością wyników badań przekraczających wartości naturalne charakteryzowały się serie wykonane w latach 1992 – 1997 dla gleb z terenu gminy Prudnik. Występujące zawartości stężeń średnich(Ss) niklu na obszarze gminy, osiągają wartość – 1,4 mg Ni/kg. Zawartość niklu w glebach gminy nie przekracza stężeń naturalnych. W badaniach nie stwierdzono wyników sygnalizujących najwyższe stopnie zanieczyszczenia (III - V). Zawartość ołowiu w glebach wynosi do 26,0 mg Pb/kg i jest jednym z najwyższych stężeń w województwie. Również w zakresie średniej zawartości cynku gleby osiągają najwyższy wskaźnik w województwie opolskim, wynoszący 71,3 mg Zn/kg, przy czym gleby gminy Prudnik zawierają 107,9 mg Zn/kg.

8.5. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Obszarami bezpośrednio narażonymi powodziami są: dolina rzeki Prudnik i dolina Złotego Potoku. Na rozpatrywanym obszarze większość terenów miasta Prudnik jest chroniona układem wałów przeciwpowodziowych, przy czym na wielu odcinkach strefa międzywała jest silnie zawężona. Należy pamiętać też, że wały przeciwpowodziowe nie stanowią całkowitego zabezpieczenia w przypadku awarii (przerwania).

8.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym związane jest z urządzeniami pracującymi z częstotliwością 50 Hz, gdyż w przypadku takich urządzeń natężenie składowej elektrycznej i magnetycznej przekroczyłoby wartość dopuszczalną. Źródłem pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz są wszystkie urządzenia zasilane z publicznej sieci energoelektrycznej, jak również sama sieć. Jednak jedynie urządzenia i sieć pracująca z najwyższymi napięciami (powyżej 110kV) są zdolne do wytworzenia pola elektromagnetycznego, którego poziom mógłby naruszyć wartości dopuszczalne. W przypadku urządzeń i sieci energetycznej średniego i niskiego napięcia, emitowane przez nie pole ma na tyle niski poziom, iż nie powoduje zagrożenia dla środowiska.

Na terenie gminy występują następujące instalacje będące źródłem ponadnormatywnego promieniowania elektromagnetycznego:

- Elektroenergetyczna dwutorowa linia napowietrzna 110kV relacji Prudnik – Hajduki, Prudnik – Bodzanów,
- Elektroenergetyczna dwutorowa linia napowietrzna 110kV relacji Hajduki – Zdzeszowice, Hajduki – Ceglana,
- Elektroenergetyczna jednotorowa linia napowietrzna 110kV relacji Prudnik – Głubczyce,
- Stacja GPZ Prudnik.

Badania empiryczne prowadzone na istniejących liniach energetycznych 110kV wskazują, że zasięg przestrzenny oddziaływania elektromagnetycznego (obejmujący również emisję hałasu) nie przekracza 15m od skrajnie położonych przewodów.

Tab. 10. Średnie poziomy pól elektromagnetycznych uzyskane w województwie opolskim w latach 2013-2015 (źródło WIOŚ)

Obszar	Średnie poziomy pól elektromagnetycznych (V/m)		
	2013	2014	2015
Miasta o liczbie mieszkańców pow. 50 tys.	0,21	0,55	0,56
Pozostałe miasta	0,27	0,39	0,27
Tereny wiejskie	0,16	0,15	0,19
Średnia	0,21	0,36	0,34

8.7. ODPADY

Głównymi źródłami odpadów stałych na terenie gminy są gospodarka komunalna, przemysł, handel oraz usługi. Gospodarka odpadami komunalnymi w mieście i na terenie gminy sprowadza się do zorganizowanego systemu ich odbioru oraz składowania na urządzonym, selektywnym składowisku w Prudniku oraz Domaszkowicach.

Odpady przemysłowe – Głównymi źródłami odpadów przemysłowych są: zakłady przetwórstwa drewna, przemysł skórzany i tekstylny. Unieszkodliwianie tego typu odpadów z wyłączeniem składowania prowadzone jest obecnie na stosunkowo małą skalę i odbywa się przede wszystkim w instalacjach przemysłowych pracujących na potrzeby zakładów – właścicieli tych instalacji.

Odpady komunalne – Obecnie odpady z gminy Prudnik deponuje się na Wysypisku Odpadów Komunalnych zarządzanym przez Zakład Usług Komunalnych – 100% udziałów posiada Gmina Prudnik. Odpady przywożone na wysypisko mają charakter komunalny i składowane są bez segregacji. Wysypisko przyjmuje odpady z terenu gminy Prudnik oraz odpady komunalne niesegregowane z sąsiednich gmin Biała i Lubrza. Charakter ilościowo – jakościowy deponowanych odpadów wynika bezpośrednio z charakteru miasta. Źródłem odpadów komunalnych są przede wszystkim gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej i obsługi ludności. Zorganizowaną zbiórką w gminie objętych jest 100% mieszkańców.

Ilość odpadów na jednego mieszkańca w mieście Prudnik wynosi 250 kg/na rok/os.

Odpady niebezpieczne – Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, powstającymi w wyniku działalności gospodarczej na terenie gminy, regulowane jest stosownymi i decyzjami Starosty Prudnickiego, wydawanymi w porozumieniu z Burmistrzem Miasta Prudnika. Głównymi wytwórcami na terenie miasta są: bazy samochodowe, paliwowe, placówki służby zdrowia i weterynarii, oczyszczalnia ścieków i inne. Szacuje się, że ok. 10% odpadów komunalnych to odpady niebezpieczne. Większość wytwarzanych odpadów poddawana jest składowaniu. W ramach zbiórki odpadów niebezpiecznych od mieszkańców odbierane są następujące rodzaje odpadów niebezpiecznych: baterie ołowiowe i niklowo-kadmowe, akumulatory ołowiowe i niklowo-kadmowe, przeterminowane lub tylko częściowo wykorzystane leki.

8.8. STAN OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODY

Ochroną lasów oraz Parku Krajobrazowego zajmują się powołane do tego służby Lasy Państwowe, Zespół Parków Krajobrazowych. W okresie ostatnich dziesięcioleci nie

stwierdzono zniszczenia bądź degradacji środowiska, a wprost przeciwnie nastąpiły liczne zalesienia dochodzące prawie do granic zabudowy. Zadania ochronne w obrębie Parku Krajobrazowego Góry Opawskie oraz Specjalnego Obszaru ochrony Siedlisk – Natura 2000 „Góry Opawskie” zostały ujęte w Planach Ochrony i dokumentom tym winny być podporządkowane gminne dokumenty planistyczne.

Poniżej odniesiono się do chronionych gatunków oraz siedlisk przyrodniczych, na które może potencjalnie oddziaływać zmiana dokumentu.

Eksploatacja kopalni w Dębowcu jest prowadzona w sąsiedztwie takich siedlisk przyrodniczych jak:

- Grąd środkowoeuropejski (*Galio-Carpinetum*). Nie występuje obawa wpływu bezpośredniego na siedliska przyrodnicze w wyniku dalszej eksploatacji kopalni w Dębowcu, gdyż eksploatacja jest prowadzona jest w odległości minimum 50m od ściany lasu wykluczając bezpośrednie straty powierzchniowe (dotyczy granicy odkrywki),.
- Storczyk męski *Orchis mascula*. Gatunek ściśle chroniony znajduje się w rejonie Kaplicznej Góry. Jest to jedno z trzech stanowisk w województwie, w związku, z czym gatunek uznano za krytycznie zagrożony wymarciem (CR) w regionie. W chwili obecnej największym zagrożeniem wydaje się być penetracja okolicznej ludności, która dość intensywnie wykorzystuje rejon Kaplicznej Góry do różnych celów, np. rekreacyjnych.
- Nasieźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, dziewięciśli bezłodygowy *Carlina acaulis*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, centuria pospolita *Centaureum erythrea*, goździk kropkowany *Dianthus deltoides*. Stanowiska chronionych gatunków roślin występują na terenie byłego poligonu w rejonie Klasztornego Wzgórza. Teren ten przeznaczony jest pod kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy - zgodnie z obowiązującym dla niego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Objęty prognozą dokument nie wprowadza zmiany funkcji i przeznaczenia tego terenu.

8.9. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Na obszarze objętym niniejszą prognozą nie ma obiektów magazynujących substancje niebezpieczne w ilościach mogących stanowić potencjalną przyczynę wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia i poważnych awarii. Na terenie gminy nie odnotowano zdarzeń o znamionach nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Projekt zmiany Studium nie obejmuje zagadnień, na podstawie, których można byłoby wnioskować o wprowadzeniu nowych form użytkowania, z którymi wiązałyby się przedsięwzięcia kwalifikuje się do tych, z którymi można wiązać prawdopodobieństwo wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

9. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Problematyka przyrodnicza wskazuje na występowanie następujących uwarunkowań i problemów dotyczących ochrony środowiska oraz sposobów mających na celu rozwiązanie lub minimalizację tych problemów - zmniejszenie ryzyka wystąpienia kolizji projektowanego zagospodarowania przestrzennego z lokalnymi walorami i zasobami środowiska:

- Najistotniejszym obszarem jest Park Krajobrazowy Góry Opawskie, dla którego

obowiązują ustalenia zapisane w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego Góry Opawskie. Plan ten, jak wskazuje projekt studium, stanowi podstawę merytoryczną ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dlatego też projektowany dokument nakazuje, iż w planach miejscowych, oprócz przeprowadzenia szczegółowej identyfikacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych i ich zagrożeń, należy uwzględnić nakazy i zakazy umożliwiające wykonanie zadań i zapewnienie celów ochrony wynikających z Planu Ochrony Parku.

- Na terenie gminy Prudnik znajduje się obszar Natura 2000. Jest to Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Góry Opawskie. Lokalizację obszaru Natura 2000 w granicach obszaru objętego zmianą studium przedstawiono na załączniku graficznym nr 1. Należy wskazać, iż wszelka działalność na terenie ostoi powinna być prowadzona w taki sposób, aby zachować siedliska naturalne i gatunki dzikiej fauny i flory będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w stanie sprzyjającym ochronie lub aby taki stan odtworzyć. Organem odpowiedzialnym za zarządzanie obszarem jest RDOŚ w Opolu.
- W stosunku do pozostałych form ochrony przyrody ustanowionych (pomniki przyrody), nie należy mówić o sytuacji problemowej. Zmiana dokumentu wskazuje na konieczność ich zachowania i utrzymania statutu ochronnego. Poza tym projekt studium kwalifikuje do ochrony zapisami planów miejscowych szereg innych obszarów i obiektów wskazywanych jako cennych przyrodniczo i krajobrazowo w obrębie gminy, przez co wzmacnia politykę ekologiczną gminy i jednoznacznie identyfikuje podstawowe elementy osnowy ekologicznej.
- Istotnym problemem środowiskowym jest zabezpieczenie terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Należą do nich: dolina rzeki Prudnik i dolina Złotego Potoku. Doliny pełnią funkcje ekologicznych korytarzy i stanowią istotny element krajobrazu. Niestety na terenie gminy są to również tereny o dużym stopniu zainwestowania. Dotyczy to przede wszystkim bezpośredniego lub bliskiego sąsiedztwa zabudowy mieszkalnej w stosunku do koryt cieków. Konieczne jest w tym przypadku ograniczenie wprowadzania zabudowy na tereny zalewowe. Poza tym projekt dokumentu wskazuje, iż elementami ochrony przeciwpowodziowej będą zbiorniki przeciwpowodziowe: zbiornik na rzece Ścinawa Niemodlińska, zbiornik „Jasionia”, suchy zbiornik w Jarnołówku (gmina Głuchołazy).

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Studium implementuje założenia i cele Strategii Rozwoju Gminy Prudnik, co jest zgodne z zakresem opracowania dokumentu przewidzianym uchwałą Rady Miejskiej w Prudniku. Strategia rozwoju gminy z kolei musi być spójna z dokumentami wyższego szczebla, tj.: Strategią Rozwoju Województwa oraz Strategią Rozwoju Kraju. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia cele strategiczne rozwoju przestrzennego kraju (Strategia Rozwoju Kraju 2020), zwłaszcza w sferze następujących celów ochrony środowiska: stymulowanie i umacnianie integracji z Unią Europejską, poprawę standardów cywilizacyjnych społeczeństwa, ochronę i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego, ochronę dziedzictwa kulturowego, podnoszenie bezpieczeństwa państwa.

Generalnie należy stwierdzić, że dokument lokalny jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy implementuje założenia innych dokumentów szczebla gminnego (w tym przypadku głównie Strategii Rozwoju Gminy Prudnik), a także regionalnego, które z kolei są spójne z dokumentami krajowymi. Dokumenty rangi krajowej z kolei przekładają cele ochrony środowiska szczebla międzynarodowego.

11. CHARAKTERYSTYKA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I JEGO ZASOBY NATURALNE

11.1. PROGNOZA WPLYWU NA ROŚLINY I ZWIERZĘTA ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

11.1.1. Prognoza wpływu na roślinność i lokalne siedliska przyrodnicze

Prognoza wpływu na szatę roślinną uwzględnia możliwe oddziaływania wynikające z przewidywanych kierunków zagospodarowania i rozwoju przedstawionych w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik w odniesieniu do: powierzchni pokrytej roślinnością (zwłaszcza leśnej i przyrodniczych siedlisk chronionych), zróżnicowania gatunkowego, występujących gatunków rzadkich i chronionych. Przedstawiona poniżej forma opisowa prognozy stanowi uzupełnienie i objaśnienie zidentyfikowanych kierunków oddziaływań oraz potencjalnej siły tych oddziaływań, przedstawionych w tabeli.

Korzystny wpływ na roślinność i lokalne siedliska przyrodnicze

- 1) Zachowanie istniejących oraz wytyczenie do ochrony nowych obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym, w tym również roślinnym. Wszystkie zinwentaryzowane tego typu obszary i obiekty w gminie zostały wyznaczone w projekcie zmiany studium.
- 2) Kształtowanie ekosystemów leśnych. Zgodnie z projektem dokumentu gospodarowanie oraz zmiany przebiegu granic leśnych uzależnione są od zadań i celów określonych w Planach Urządzenia Lasu, a także Planie Ochrony Parku Krajobrazowego Góry Opawskie (w granicach obszaru). Tym samym uzyskuje się wysoki stopień trwałości (trwałości w czasie) oraz powiększanie ekosystemów leśnych, a jednocześnie zróżnicowania występujących w ich obrębie siedlisk i różnorodności florystycznej. Poza tym na terenie gminy przede wszystkim lasy (zwłaszcza w obrębie Parku Krajobrazowego) są obszarami występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin.
- 3) Utrzymanie wszystkich terenów zieleni publicznej służy lokalnemu zróżnicowaniu florystycznemu. Zwiększają ogólny długookresowy (czy też trwałe) udział terenów zielonych, a przy tym parki, cmentarze, skwery itp. są niejednokrotnie terenami występowania unikatowych form i gatunków drzew.
- 4) Ochrona zabytkowych parków podworskich obejmuje zróżnicowane tereny zielone, zwłaszcza dorodny drzewostan.
- 5) Zmniejszenie powierzchni terenów projektowanej zabudowy, głównie na obszarach wiejskich gminy wpłynie na utrzymanie terenów biologicznie czynnych i na zachowanie istniejącej roślinności.
- 6) Działania zmierzające do prawidłowej gospodarki odpadami oraz usuwanie dzikich wysypisk odpadów, a także rekultywację w kierunku rekreacyjnym terenu po eksploatacji kopalni w Niemysłowicach, należy traktować jako stwarzające pozytywne

- uwarunkowania funkcjonowania i rozwoju roślinności.
- 7) Realizacja systemu zabezpieczenia przed powodzią poprzez budowę zbiorników przeciwpowodziowych, w okresie budowlanym może obniżyć potencjał przyrodniczy w rejonach prowadzonych prac, jednakże w dłuższej perspektywie przyczynia się do zwiększenia różnorodności w rejonie powstałego zbiornika (stwarza nowe nisze siedliskowe dla różnych zbiorowisk roślinnych).
 - 8) Powstanie grzebowiska dla małych zwierząt domowych w okolicy składowiska odpadów w Prudniku wpływa na ograniczenie i uporządkowanie nienadzorowanego grzebania małych zwierząt domowych, szczególnie na terenie miasta.

Niekorzystny wpływ na roślinność i lokalne siedliska przyrodnicze

- 1) Przeznaczenie terenów okolicy Kaplicznej Góry pod zabudowę jednorodziną, może wpłynąć negatywnie na znajdujące się tam stanowisko storczyka męskiego. Przepisy dotyczące regulacji nowych terenów zabudowy graniczących z terenami Parku Krajobrazowego Góry Opawskie znajdują się w jego Planie Ochrony.
- 2) Modernizacja terenów komunikacji kolejowej i drogowej. Głównie budowa nowego odcinka obwodnicy miasta Prudnika i nowych dróg lokalnych w południowej części miasta (potencjalnie słabe oddziaływanie niekorzystne – obwodnica nie przecina żadnych cennych przyrodniczo obszarów). Jednakże faktyczne skutki będzie można ocenić dopiero na etapie oceny oddziaływania na środowisko dla tego przedsięwzięcia.
- 3) Kontynuowanie eksploatacji złóż kopalin na złożu Dębowiec jest o tyle niekorzystne, że złożo zlokalizowane jest bezpośrednio przy terenach leśnych, a więc dalsze powiększanie wyrobiska może wiązać się ze stratami zieleni leśnej.
- 4) Realizacja farmy fotowoltaicznej może wiązać się z możliwymi stratami zieleni krzewiastej i drzew w okresie budowlanym.

Zmienny wpływ na roślinność i lokalne siedliska przyrodnicze

- 1) Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tylko w przypadku odpowiednio prowadzonej gospodarki rolnej nie ma niekorzystnych skutków dla roślinności występującej poza gruntem ornym. Takie działania jak nadmierne nawożenie pól czy prowadzenie orki do granicy koryt cieków, przyczyniają się do ogólnego obniżenia różnicowania biologicznego, w tym florystycznego, obszaru.
- 2) Rozwój turystyki i rekreacji zwiększa presję na środowisko przyrodnicze i prowadzi do zmniejszania terenów do tej pory funkcjonalnych ekologicznie, zwłaszcza w wyniku realizacji obiektów obsługi ruchu turystycznego: hotele, pensjonaty, wytyczanie dróg i ścieżek, realizacja parkingów itp. Pozytywny skutek wiąże się ze wzrostem świadomości ważności terenów cennych przyrodniczo dla lokalnej społeczności, w sensie istotnego kierunku rozwoju gminy. Poza tym przewidywane działania szczegółowe przewidziane w zmianie studium zmierzają ku temu, aby turystyka w regionie była zorganizowana i nie powodowała chaotycznego naruszania środowiska przyrodniczego, np.: rozwój agroturystyki, budowa i modernizacja obiektów sportowych, budowa i oznakowanie wielofunkcyjnych ścieżek (piesze, rowerowe, konne), budowa parkingów.
- 3) Projekt zmiany Studium nie przewiduje zalesiania terenu poligonu w rejonie Klasztornego Wzgórza, gdzie występują stanowiska chronionych gatunków roślin, mianowicie: nasięźrzał pospolity, dziewięciśł bezłodygowy, podkolan biały, centuria pospolita, związanych z siedliskami łąkowymi i zaroślowymi. Ponadto nie wprowadza zmiany funkcji i przeznaczenia tego terenu w stosunku do obowiązujących dokumentów istniejących - teren objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

- 4) Likwidacja zakładu przemysłowego „Frotex” przyczynia się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń przemysłowych oraz emisji hałasu, zmniejszenia zużycia wody i ilości ścieków przemysłowych, co wpłynąć może na poprawę stanu roślinności i siedlisk przyrodniczych. Zmiana funkcji terenu na usługi handlu wielko powierzchniowego spowoduje zwiększony ruch samochodowy i emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych.
- 5) Powstanie handlu wielkopowierzchniowego przy ul. Sybiraków może mieć zarówno korzystny, jak i niekorzystny wpływ na roślinność i lokalne siedliska przyrodnicze. Negatywne oddziaływanie może wiązać się ze zwiększeniem zużycia wody i zwiększenia produkcji ilości ścieków, co może się przyczynić do zmniejszenia bioróżnorodności. Pozytywnym aspektem jest jednak tworzenie zorganizowanego i uporządkowanego systemu zieleni urządzonej, w tym możliwość wykorzystywania rodzimych gatunków roślin.

11.1.2. Prognoza wpływu na faunę

Korzystny wpływ na faunę

- 1) Zachowanie istniejących oraz wytyczenie do ochrony nowych obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym. Faunistycznie najlepiej zachowany jest obszar leśny Parku Krajobrazowego Góry Opawskie, którego walory projekt zmiany studium sankcjonuje i chroni. Obszar ten, bowiem nie może być poddany zagospodarowywaniu.
- 2) Utrzymanie wszystkich terenów zieleni publicznej służy lokalnemu różnicowaniu faunistycznemu. Takie tereny jak: parki, cmentarze, skwery i inne elementy zieleni publicznej, przyczyniają się do utrzymania, a nawet zwiększania lokalnej różnorodności faunistycznej.
- 3) Kształtowanie siedlisk leśnych. Studium zakłada utrzymanie obecnych terenów leśnych, a także zwiększanie ich udziału w gminie. Przez to można mówić o znaczącym korzystnym wpływie terenów leśnych na faunę obszaru.
- 4) Ochrona zabytków dotyczy również zróżnicowanych terenów zielonych, stwarzających wiele nisz ekologicznych dla lokalnych populacji zwierząt.
- 5) Kanalizacja obszarów osadniczych przyczynia się do poprawy jakości środowiska w skali miejscowej, a przy tym umożliwia powrót gatunków wymagających korzystnych warunków w sensie jakości wody.
- 6) Wdrażanie wysokosprawnych systemów grzewczych przyczynia się do ogólnej poprawy jakości powietrza atmosferycznego, co może przekładać się na polepszenie warunków bytowania wielu organizmów,
- 7) Prawidłowa gospodarka odpadami oraz usuwanie dzikich wysypisk odpadów wpływa pozytywnie na lokalną faunę.
- 8) Rekultywacja terenu po eksploatacji kopalni w Niemysłowicach w kierunku rekreacyjnym, stwarza pozytywne uwarunkowania dla lokalnych populacji zwierząt.
- 9) Budowa małych zbiorników przeciwpowodziowych, w dłuższym przedziale czasu, wprowadza wiele nowych siedlisk do środowiska, przez co zbiorniki takie stają się lokalnymi obszarami ostojowymi fauny, a zwłaszcza ptactwa oraz płazów.
- 10) Likwidacja zakładu przemysłowego „Frotex” spowodowała zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu przemysłowego oraz ścieków przemysłowych. Wprowadzenie na terenie dawnego Frotexu oraz przy ul. Sybiraków handlu wielkopowierzchniowego nie zmieni zasadniczo zurbanizowania danych terenów i nie będzie miało istotnego wpływu na lokalne populacje zwierząt

Niekorzystny wpływ na faunę

- 1) Rozwój zabudowy mieszkaniowej, rozwój funkcji usługowych i produkcyjno-technicznych, które mogą negatywnie wpłynąć na lokalne siedliska zwierząt
- 2) Modernizacja i budowa nowych terenów komunikacji drogowej i kolejowej, przebudowa i modernizacja wiaduktów i mostów, a także terenów zaplecza komunikacji, stwarza niekorzystne warunki, zarówno w czasie budowy, jak i po jej zakończeniu. Działania w tym zakresie, mogą doprowadzić do utraty siedlisk, a także uniemożliwić migrację zwierząt.
- 5) Kontynuowanie eksploatacji złoża w Dębowcu jest o tyle niekorzystne, że złożo zlokalizowane jest bezpośrednio przy terenach leśnych, a dalsze powiększanie wyrobiska może wiązać się z utratą gatunków występujących w strefie ekotonowej lasu.
- 3) Zwiększenie zrzutu ścieków do rzeki Prudnik, wiąże się zarówno z zaburzeniem fauny w rzece oraz siedlisk występujących wzdłuż koryta.
- 4) Budowa elektrowni wiatrowej oraz fotowoltaicznej doprowadzi do zmian w środowisku faunistycznym, zarówno pod względem siedliskowym jak i ptasim.

Zmienny wpływ na faunę

- 1) Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej powoduje ogólne zubożenie różnorodności faunistycznej, a zwiększenie udziału osobniczego gatunków preferujących siedliska rolne (np. gryzonie). Tylko właściwe prowadzenie gospodarki rolnej przyczynia się do podniesienia wartości siedliskowej gruntów ornych, a zwłaszcza ekosystemów sąsiadujących z polami, dla fauny.
- 2) Rozwój turystyki i rekreacji przyczynia się do zwiększenia presji na środowisko przyrodnicze, a tym samym fauna bardziej wymagająca unika obszarów wysokiego natężenia turystycznego. Pozytywny skutek natomiast wiąże się ze wzrostem świadomości ważności terenów cennych przyrodniczo dla lokalnej społeczności, w sensie istotnego kierunku rozwoju gminy. Poza tym przewidywane działania szczegółowe przewidziane w zmianie studium zmiernają ku temu, aby turystyka w regionie była zorganizowana i nie powodowała chaotycznego naruszania środowiska przyrodniczego, np.: rozwój agroturystyki, budowa i modernizacja obiektów sportowych, budowa i oznakowanie wielofunkcyjnych ścieżek (piesze, rowerowe, konne), budowa parkingów.

11.2. PROGNOZA WPŁYWU NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, W TYM GLEBĘ, RZEŻBĘ I UTWORY GEOLOGICZNE

Korzystny wpływ na powierzchnię ziemi, w tym glebę, rzeźbę i utwory geologiczne

- 1) Obecne i projektowane tereny zieleni publicznej, obszary chronione, ekosystemy leśne, a także tereny produkcji rolniczej. Dotyczy to również wszelkich terenów projektowanych do rekultywacji, wzmacniających i odtwarzających pierwotne walory powierzchni ziemi, zwłaszcza rzeźby.
- 2) Ochrona terenów cennych kulturowo, zwłaszcza tam gdzie ochrona obejmuje parki podworskie, a co się z tym wiąże i zachowuje obecne warunki glebowe i warunki rzeźby terenu.
- 3) Skanalizowanie obszarów wiejskich, oraz ograniczenie lub wyeliminowanie niekontrolowanych zrzutów ścieków do gruntu. W przypadku rzeźby terenu nie ma to zauważalnego na nią wpływu.
- 4) Sprawny system gospodarki odpadami w ramach działań ponadgminnych, gdyż wyklucza

konieczność przeznaczania terenu na potrzeby instalacji unieszkodliwiania odpadów.

- 5) Eksplloatowane obecne złoże w Dębowcu nie ma znaczenia na zagospodarowanie i kierunki rozwoju, gdyż obecnie nie ma planów zmiany funkcji tego terenu.
- 6) Przeznaczenie terenów w mieście Prudnik na rzecz usług handlu wielkopowierzchniowego nie ma zauważalnego wpływu w przypadku rzeźby terenu, gdyż tereny te zostały już wcześniej zainwestowane.
- 7) Powstanie grzebowiska dla małych zwierząt domowych w okolicy składowiska odpadów w Prudniku przyczyni się do spadku niekontrolowanego pochówku zwierząt na terenie miasta i gminy, a tym samym spowoduje ograniczenie zmian środowiska glebowego.

Niekorzystny wpływ na powierzchnię ziemi, w tym glebę, rzeźbę i utwory geologiczne

- 1) Wszystkie formy zagospodarowania związane z rozwojem zabudowy, w tym również rozwój turystyki, rozwój terenów usług i produkcji rolnej oraz terenów komunikacyjnych, będą mieć negatywny wpływ na powierzchnię ziemi w aspekcie warunków glebowych oraz rzeźby terenu.
- 2) Budowa obwodnicy Prudnika i lokalnych dróg w południowej części miasta, negatywnie wpłynie na powierzchnię ziemi, gdyż przebieg nitki obwodnicy poprowadzony jest przez naturalne tereny pod względem glebowym.
- 3) Postępująca odkrywkowa eksploatacja złoża w Dębowcu powodująca głębokie zmiany środowiska glebowego i rzeźby terenu
- 4) Budowa zbiornika przeciwpowodziowego, które spowodują głębokie zmiany środowiska glebowego i rzeźby terenu w obrębie mis tych zbiorników (trwałe zawodnienie).

11.3. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA WALORY KRAJOBRAZOWE

Korzystny wpływ na walory krajobrazowe

- 1) Kształtowanie i rozwój terenów zielonych (zieleni publicznej, cmentarzy – w tym grzebowiska dla małych zwierząt, wszelkich obszarów chronionych, w szczególności Parku Krajobrazowego Góry Opawskie). Obszar PK w projekcie zmiany studium nie podlega istotnej „ingerencji” przez inne formy zagospodarowania, a wszelkie tego typu działania muszą podlegać uzgodnieniom z władzami Parku Krajobrazowego, a także muszą być zgodne z założeniami ochrony przedstawionymi w Planie Ochrony Parku.
- 2) Ochrona walorów zabytkowych i kulturowych gminy, co przyczynia się zdecydowanie do zachowania wizualno-estetycznych walorów krajobrazu.
- 3) Realizacja systemu gospodarki odpadami w ramach działań ponadgminnych, a także likwidacja i rekultywacja dzikich składowisk.
- 4) Rekultywacja rekreacyjna poeksploatacyjnego terenu złoża Niemysłowice, zmierza do poprawy miejscowej sytuacji przyrodniczej, w tym i krajobrazowej.

Niekorzystny wpływ na walory krajobrazowe

- 1) Wszelkie formy intensywnej zabudowy, zwłaszcza wielorodzinnej, usługowej czy produkcyjnej, oraz realizacja obiektów kubaturowych mają niekorzystny wpływ na krajobraz. Odnosi się to również do zmiany funkcji zakładu przemysłowego „Frotex”, na usługi handlu wielkopowierzchniowego. Zmiana ta jednak, nie wpłynie znacząco negatywnie na krajobraz, gdyż możliwe jest np. kształtowanie różnych form zieleni, czy też różnych układów i parametrów zabudowy, zgodnych z przedstawionymi w projekcie studium, a także szczegółowymi w miejscowych planach zagospodarowania

przestrzennego, co wpływa na obniżenie stopnia konfliktowości dla krajobrazu.

- 2) Modernizacja terenów kolejowych i drogowych, których skutkiem może być: przekształcanie powierzchni ziemi, zmiany w obecnych układach szaty roślinnej.
- 3) Budowa elektrowni wiatrowych. Miejscowy plan obejmujący obszar terenu pod elektrownię wiatrową został korzystnie wyznaczony, gdyż turbiny wiatrowe nie zakłócają panoram widokowych, zwłaszcza Parku Krajobrazowego, a także ekspozycji na zabytkowe czy ruralistyczne układy krajobrazowe. Przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U.z 2016, poz.961), w kwestii dostosowania wysokości elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w planie miejscowym do odległości odpowiadającej 10-krotnej wysokości elektrowni od zabudowy mieszkaniowej, nastąpi zdecydowane zmniejszenie wysokości turbin zakładanych w mpzp. Tym samym ingerencja w krajobraz będzie zdecydowanie ograniczona.

Zmienny wpływ na walory krajobrazowe

- 1) Rozwój zabudowy lotniskowej (domów letnich), bądź obiektów związanych z obsługą turystyki, prowadzi wprawdzie do przekształcania środowiska przyrodniczego, niemniej jej prowadzenie zgodnie z zasadami przedstawionymi w projekcie zmiany studium, może powodować, że zabudowa ta jest pozytywnie odbieranym elementem lokalnego krajobrazu w sensie wizualno-estetycznym.
- 2) Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz terenów usług i produkcji rolnej, co głównie przekłada się na preferencje właścicieli gruntów, którzy mogą np. usuwać zadrzewienia i zakrzewienia funkcjonujące przy granicach rozłogów rolnych. A poza tym sama przestrzeń monokultur rolnych w okresie jesienno-zimowym nie stanowi o pozytywnym potencjale krajobrazu.
- 3) Realizacja zbiorników przeciwpowodziowych obniża potencjał krajobrazowy w okresie budowy tego typu obiektów, jednakże po okresie budowlanym stwarza nowe uwarunkowania siedliskowe dla fauny i flory, a także staje się atrakcyjnym miejscem rekreacyjnym miejscowej ludności. Zbiornik wodny również zwykle jest pozytywnie odbierany wizualnie.
- 4) Budowa elektrowni fotowoltaicznej, może niekorzystnie wpłynąć na walory krajobrazowe. Wyznaczona w zmianie studium lokalizacja wydaje się jednak korzystna, gdyż obszary w/w farmy znajdują się będą w południowej części miasta Prudnik, niedaleko składowiska odpadów.

11.4. PROGNOZA WPLYWU NA ZABYTKI, DOBRA KULTURY I DOBRA MATERIALNE

Korzystny wpływ na zabytki, dobra kultury i dobra materialne

- 1) Ochrona wszelkich zidentyfikowanych w projekcie zmiany studium obiektów zabytkowych.
- 2) Utrzymanie terenów zieleni publicznej i cmentarzy, gdyż tego typu tereny, jak np. parki podworskie, należą do cennych kulturowo.
- 3) Kształtowanie terenów leśnych, na których występują na stanowiska archeologiczne, które obecne funkcje chronią.
- 4) Kształtowanie terenów zurbanizowanych w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej chroni środowisko kulturowe, zwłaszcza zabytki miejskie i wiejskie, a także układy ruralistyczne wsi.

Niekorzystny wpływ na zabytki, dobra kultury i dobra materialne

- 1) Budowa elektrowni wiatrowej i fotowoltaicznej, może spowodować zaistnienie negatywnego wpływu na lokalny krajobraz kulturowy w sensie jego jakości wizualno-estetycznej. Same jednak tereny przeznaczone pod te instalacje odznaczają się brakiem obiektów chronionych, a w przypadku farmy fotowoltaicznej nastąpi korzystna zmiana krajobrazu przy składowisku odpadów.
- 2) Budowa zbiornika przeciwpowodziowego na Ścinawie Niemodlińskiej doprowadzi do zalania znajdującego się na obszarze zalewowym stanowiska archeologicznego.

Zmienny wpływ na zabytki, dobra kultury i dobra materialne

- 1) Rozwój terenów usługowych, w tym zmiana funkcji przemysłowej zakładu „Frotex” na rzecz usług handlu wielkopowierzchniowego, a także rozwój terenów produkcyjno-technicznych i obsługi produkcji rolnej, mogą przyczynić się do obniżenia walorów wizualnych, zwłaszcza nowe, wysokie obiekty, mogą przesłonić obiekty zabytkowe czy też układy zabudowy wiejskiej komponujące się w krajobrazie. Mogą też nie komponować się z zabytkowym charakterem zabudowy. Założenia zmiany Studium uwzględniają konieczność ochrony obiektów kulturowych czy też szczególnego realizowania przedsięwzięć w obrębie stref ochrony konserwatorskiej.

11.5. PROGNOZA WPŁYWU NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE ORAZ ZAGROŻENIE POWODZIOWE

11.5.1. Prognoza zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Korzystny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

- 1) Kształtowanie terenów leśnych, w tym przede wszystkim przeznaczenie nowych terenów pod zalesienia.
- 2) Rozbudowa i modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę, co może eliminować pobory wód z ujęć przydomowych, a także innych ujęć z terenów produkcyjnych czy usługowych, a przy tym zmniejszając pobór zasobów wodnych w sposób niezorganizowany i trudny do ustalenia.
- 3) Likwidacja i rekultywacja dzikich wysypisk oraz terenów poeksploatacyjnych. Zaliczono tu również rozwiązanie systemu usuwania odpadów w ramach działań ponadgminnych, jako że usuwanie odpadów poza teren gminy działa na poprawę jakości środowiska przyrodniczego jako całości.
- 4) Skanalizowanie obszarów osadniczych, co wyeliminuje niekontrolowane zrzuty ścieków do wód i gruntu, a tym samym może podnieść jakość wód podziemnych, a także powierzchniowych w skali miejscowej oraz lokalnej - gminnej. Przekłada się to również na poprawę jakości życia mieszkańców gminy.
- 5) Likwidacja zakładu przemysłowego „Frotex” na rzecz usług handlu wielkopowierzchniowego, doprowadzi do zmniejszenia emisji ścieków, a także mniejszego zużycia wody.

Niekorzystny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

- 1) Rozwój nowych funkcji usługowych (w tym handlu wielkopowierzchniowego), a także produkcyjno-technicznych (w tym rozwój terenów usług i produkcji rolnej), dla których

jednoznaczne określenie pomijalnego czy też korzystnego wpływu nie jest możliwe. Nawet w przypadku spełnienia stosownych wymogów prawnych odnośnie gospodarki wodno-ściekowej zakładów, negatywny wpływ na środowisko wodne jest możliwy w skutek niezamierzony lub zamierzony, a niemożliwy do przewidzenia na etapie realizacji studium.

- 2) Kształtowanie przestrzeni rolniczej, gdyż wielkopowierzchniowa produkcja rolna prowadzi do stosowania dużych ilości środków nawozowych czy też środków ochrony roślin, które w konsekwencji wypłukiwania z gleby, stają się źródłem zanieczyszczenia wód. Tylko prowadzenie gospodarki rolnej dostosowanej do środowiska glebowego i wymagań pokarmowych roślin uprawnych może skutecznie obniżyć zagrożenie dla wód.
- 3) Słabe niekorzystne oddziaływanie dotyczy również dalszej eksploatacji złoża w Dębowcu. Głęboka odkrywka geologiczna może naruszać poziomy wód występujące w warstwach skalnych, lub prowadzić do zwiększonego odpływu wód gruntowych z terenów przyległych do wyrobiska, czy też przyspieszać spływ wód opadowych, a więc generalnie narusza miejscowy system krążenia wód w rejonie kopalni.
- 4) Powstanie grzebowiska dla małych zwierząt domowych w okolicy składowiska odpadów w Prudniku – słaby niekorzystny wpływ ze względu na lokalizację bezpośrednio przy składowisku odpadów.

Zmienny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

- 1) Modernizacja i budowa terenów komunikacyjnych (centrum przesiadkowe, parkingi i nowe drogi lokalne). Działania takie mogą naruszać na etapie realizacji warunki wodne. Po zrealizowaniu tych inwestycji i zastosowaniu ewentualnych rozwiązań chroniących środowisko wodne, może przyczynić się do poprawy jakości wód w stosunku do stanu obecnego.
- 2) Rozwiązanie systemu zrzutu ścieków na oczyszczalnię Prudnika z innych terenów, nawet spoza gminy, stwarza sytuację wprawdzie poprawiającą odprowadzanie zanieczyszczonych wód z różnych terenów, a także zapewnia ich oczyszczanie, jednakże w ogólnym bilansie może prowadzić do zwiększonego obciążenia zanieczyszczeniami wód rzeki Prudnik. Zatem jest to rozwiązanie o możliwym wpływie zarówno pozytywnym jak i negatywnym.

11.5.2. Prognoza zagrożenia powodziowego

Zmienny wpływ na zagrożenie powodziowe

- 1) Realizacja systemów zabezpieczeń, związanych z budową zbiornika przeciwpowodziowego na rzece Ścinawa Niemodlińska, ma pozytywny wpływ na ochronę zdrowia, życia i mienia ludzi, jednak z punktu widzenia lokalnego środowiska przyrodniczego, są to działania naruszające naturalne warunki wodne, zwłaszcza wód gruntowych i kształtowania naturalnych zalewów rzecznych w dolinach.

11.6. PROGNOZA WPLYWU NA ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI

11.6.1. Prognoza wpływu na klimat akustyczny

Korzystny wpływ na klimat akustyczny

- 1) Modernizacja terenów kolejowych (w tym budowa centrum przesiadkowego w rejonie

dworca kolejowego) oraz dróg kołowych. Centrum przesiadkowe przyczyni się do ograniczenia ruchu samochodowego w mieście i będzie korzystnym elementem wpływającym na ograniczenie hałasu. Budowa natomiast nowych dróg (w południowej części miasta) przyczyni się do odciążenia ruchu samochodowego w centrum miasta, a tym samym przyczyni się do obniżenia poziomu hałasu i natężenia ruchu pojazdów w centrum miasta Prudnika

Niekorzystny wpływ na klimat akustyczny

- 1) Realizacja obiektów produkcyjno-technicznych a także usługowych, w tym terenów usług i produkcji rolnej w obrębie których prowadzone procesy zwykle w dużym stopniu stanowią uciążliwość dla otoczenia. Stopień ich zagrożenia dotyczy zarówno zastosowanych rozwiązań chroniących przed hałasem w obrębie poszczególnych obiektów produkcyjnych bądź usługowych, jak i od ich lokalizacji. W tym aspekcie stwierdzono, że nowe tereny zostały w projekcie studium wyznaczone korzystnie, tj. z dala od intensywnej zabudowy mieszkaniowej, przez co nie jest potencjalnie zagrożona duża populacja ewentualnym hałasem. Dlatego też zagrożenie związane z rozwojem funkcji usługowych i produkcyjno-technicznych nie uznano za znaczące.
- 2) Budowa elektrowni wiatrowych. Zagrożenie dotyczy głównie miejscowości Szybowice oraz Mieszkowice. Przy zmniejszeniu wysokości turbin wiatrowych na terenie projektowanego parku wiatrowego objętego mpzp, w ramach dostosowania do obowiązujących przepisów o elektrowniach wiatrowych spodziewać się należy zmniejszenia emisji hałasu.
- 3) Kontynuowanie eksploatacji złoża w Dębowcu również stwarza zagrożenie hałasem, jednakże teren kopalni obejmuje obszar położony z dala od dużej liczby siedzib ludzkich.

11.6.2. Prognoza oddziaływania w zakresie pola elektromagnetycznego

Niekorzystny wpływ w zakresie pola elektromagnetycznego

- 1) Projekt studium przewiduje budowę i rozbudowę linii i urządzeń energetycznych stosownie do potrzeb wynikających z dynamiki rozwoju przestrzennego, tj. budowę węzła sieciowego Moszczanka Most i modernizacja linii 0,4 kV, a także budowę linii kablowej 15 kV w m. Prudnik. Jedynie urządzenia i sieć pracująca z najwyższymi napięciami (powyżej 110kV) są zdolne do wytworzenia pola elektromagnetycznego, którego poziom mógłby naruszyć wartości dopuszczalne.
- 2) Projektowany dokument nie przewiduje zmian w zakresie funkcjonowania sieci i urządzeń wysokich napięć (GPZ, linie 110kV).

11.6.3. Prognoza oddziaływania na jakość powietrza

Korzystny wpływ na jakość powietrza

- 1) Możliwość gazyfikacji obszarów wiejskich, która wpłynie na polepszenie stanu środowiska, w tym jakość powietrza.
- 2) Modernizacja istniejących dróg i budowa nowych dróg, która spowoduje upłynnienie ruchu, a tym samym zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
- 3) Rozbudowa systemu ciepłowniczego w mieście zmniejszy ilości palenisk-emitorów.
- 4) Kształtowanie terenów zieleni publicznej, a także lasów i obszarów chronionych, jest pozytywnym czynnikiem kształtującym jakość powietrza atmosferycznego.

Niekorzystny wpływ na jakość powietrza

- 1) Rozwój wszelkich terenów zurbanizowanych, niezależnie od rodzaju zabudowy, gdzie zarówno paleniska domowe jak i emitory przemysłowe, stanowią o uciążliwości dla środowiska.
- 2) Rozwój terenów turystyki i rekreacji, gdyż całoroczne obiekty muszą być zaopatrzone w kotłownie lokalne. Na terenach wiejskich właśnie emisja z kotłowni domowych i lokalnych jest największym źródłem zanieczyszczenia powietrza, zwłaszcza w okresie zimowym.

11.6.4. Prognoza wpływu na jakość życia, dostępność usług i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej

Korzystny wpływ na jakość życia, dostępność usług i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej

- 1) Zdecydowana większość przewidywanych w projekcie zmiany studium kierunków zagospodarowania i rozwoju dotyczy poprawy jakości środowiska, dostępności usług (zwłaszcza turystycznych i rekreacyjnych), dostępności do zmodernizowanych terenów komunikacyjnych, a także upowszechnienia dostępności do infrastruktury technicznej jak: kanalizacja czy gazyfikacja.
- 2) Kształtowanie i rozwój wszelkich terenów zielonych, terenów objętych formami ochrony przyrody, czy też innych terenów zieleni publicznej, które mają podstawowe znaczenie dla jakości życia ludności i spełniania ich potrzeb w zakresie turystyki rekreacji.
- 3) Likwidacja zakładu przemysłowego „Frotex” na rzecz usług handlu wielkopowierzchniowego, doprowadzi do zwiększenia dostępności usług, a tym samym zwiększenia poziomu jakości życia ludności. Ponadto spowoduje powstanie nowych miejsc pracy.
- 4) Powstanie grzebowiska dla małych zwierząt domowych w okolicy składowiska odpadów w Prudniku wpłynie na kontrolę nielegalnych pochówków zwierząt domowych, a tym samym polepszy jakość życia mieszkańców.

Zmienny wpływ na jakość życia, dostępność usług i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej

- 1) Rozwój zabudowy mieszkaniowej w sposób zorganizowany, zgodny z założeniami zmiany studium prowadzi do polepszenia dostępności do dróg, sieci i usług dla nowej zabudowy, jednocześnie jednak szybki rozwój terenów zabudowanych, również zabudowy turystycznej, może nie być w pełni preferowany przez lokalną społeczność i wcale nie musi przekładać się na poprawę jakości życia obecnych mieszkańców.
- 2) Rozwój funkcji produkcyjnych (w tym obsługi rolnictwa), zapewnia nowe miejsca pracy, a jednocześnie przyczyniają się do powstawania zagrożeń dla środowiska, w tym również dla jakości życia człowieka.

11.7. PROGNOZA WPLYWU NA PRZYRODNICZE OBSZARY CHRONIONE

Korzystny wpływ na przyrodnicze obszary chronione

- 1) Na terenie Parku Krajobrazowego i Obszaru Natura 2000, obowiązuje prawna ochrona,

której należy podporządkować przyszłe kierunki zagospodarowania w/w terenów. Zmiana studium wskazuje także na konieczność ochrony zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, pomników przyrody oraz parków podworskich, należących do chronionych obiektów zabytkowych, zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi i przepisami odrębnymi.

- 2) Kształtowanie obszarów leśnych uznano za bardzo korzystnie wpływający czynnik dla obszarów chronionych, w tym Parku Krajobrazowego Góry Opawskie i Obszaru Natura 2000 „Góry Opawskie”, gdyż czynnik ten wzmacnia funkcjonowanie ekosystemów leśnych, utrzymuje i zwiększa ich bioróżnorodność.
- 3) Skanalizowanie całej gminy, które wyeliminuje lokalne zrzuty ścieków do środowiska, a przez to poprawi jego ogólną jakość (głównie jakość wód i gleb), co warunkuje z kolei zbliżone do naturalnych warunki ekosystemów obszarów chronionych – głównie dotyczy to Parku Krajobrazowego Góry Opawskie i Obszaru Natura 2000 „Góry Opawskie”.

Niekorzystny wpływ na przyrodnicze obszary chronione

- 1) Kontynuowanie eksploatacji złóż kopalin na złożu w Dębowcu ocenia się jako niekorzystny czynnik wpływający na naturalne warunki siedliskowe w obrębie wyrobiska. Ponadto hałas górniczy ma negatywny wpływ na okoliczną faunę. Działania eksploatacyjne wpływają na faunę i florę Parku Krajobrazowego Góry Opawskie i Obszaru Natura 2000 „Góry Opawskie”, przy których prowadzona jest działalność wydobywcza.
- 2) Rozwój zabudowy jednorodzinnej graniczącej z PK Góry Opawskie, może spowodować niszczenie ekosystemów, dlatego też wszelkie działania inwestycyjne mogące wpływać niekorzystnie na faunę i florę PK powinny być zgodne z jego Planem Ochrony oraz planami miejscowymi.

Zmienny wpływ na przyrodnicze obszary chronione

- 1) Kształtowanie terenów rekreacji, turystyki i sportu, realizowane w sposób racjonalny nie przyczyniają się do obniżenia walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zwiększają świadomość społeczeństwa o konieczności ochrony zasobów przyrodniczych. Niemniej rozwój turystyki i rekreacji prowadzi do miejscowych zmian środowiska przyrodniczego (zwłaszcza w wyniku budowy dużych obiektów). Projekt zmiany Studium zapewnia wprowadzanie turystyki w sposób zorganizowany, przez co zasoby przyrody chronione są przed „samowolną” penetracją (np. budowa i oznakowanie ścieżek i tras, budowa parkingów i urządzeń obsługi komunikacji),
- 2) Modernizacja dróg, która w okresie inwestycyjnym może powodować krótkookresowe zmiany lokalnych parametrów środowiska, np. hałas odstrasza ptaki i ssaki, jednakże w dłuższej perspektywie wyremontowana droga powoduje spadek hałasu komunikacyjnego oraz zmniejszenie uciążliwości w zakresie emisji spalin.

11.8. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA ODPADAMI

Korzystny wpływ na środowisko

- 1) Realizacja systemu gospodarki odpadami w ramach działań ponadgminnych, co odciąży lokalne środowisko gminy.
- 2) Kontynuowanie selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji, pozytywnie wpływa na środowisko dzięki odpowiedniej segregacji i składowaniu.
- 3) Rekultywacja dzikich składowisk, przyczyni się do zmniejszenia ognisk zanieczyszczeń

odpadami.

- 4) Eksploatacja obecnego składowiska osadów i odpadów komunalnych.

Niekorzystny wpływ na środowisko

- 1) Generowanie odpadów, zarówno komunalnych jak i przemysłowych, w tym niebezpiecznych z terenów urbanizacji, a więc zabudowy mieszkaniowej, turystycznej, obsługi rolnictwa, a w szczególności usługowej oraz produkcyjnej.
- 2) Dalszy rozwój terenów zabudowanych będzie prowadził do zwiększania udziału powstających w gminie odpadów.

11.9. PROGNOZA WPLYWU NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Na terenie gminy Prudnik znajduje się jeden obszar sieci Natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Góry Opawskie”. Podstawową konieczności ochrony obszaru w ramach europejskiej sieci ekologicznej jest występowanie wielu siedlisk przyrodniczych z Załącznika I oraz gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Korzystny wpływ na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

- 1) Zapewnienie skutecznej ochrony obszaru, poprzez respektowanie założeń znajdujących się w Planie Zadań Ochronnych.
- 2) W związku z lokalizacją Obszaru Natura 2000 „Góry Opawskie” obejmującą obszar Parku Krajobrazowego Góry Opawskie, studium stwierdza konieczność utrzymania zgodności zapisów planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 z projektem planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”.
- 3) Kształtowanie obszarów leśnych umożliwia, zwiększenie dostępności siedlisk dla chronionych gatunków, a ponadto przyczynia się do zwiększenia spójności obszaru, w tym i całej sieci Natura 2000. Gospodarka leśna musi być prowadzona zgodnie z lokalnymi potrzebami środowiska przyrodniczego (warunkami siedliskowymi), co zależne jest od Nadleśnictwa Prudnik.
- 4) Skanalizowanie całej gminy wyeliminuje lokalne zrzuty ścieków do środowiska, a przez to poprawi jego ogólną jakość (głównie jakość wód i gleb), co warunkuje z kolei zbliżone do naturalnych warunki ekosystemów, w tym i również SOO Góry Opawskie.
- 5) Ochrona walorów kulturowych, zwłaszcza obiektów zabytkowych, jak np. kościoły. Obiekty tego typu są często miejscem bytowania nietoperzy, które podlegają ochronie z mocy Dyrektywy Siedliskowej.

Niekorzystny wpływ na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

- 1) Kontynuowanie eksploatacji złóż kopalin na złożu w Dębowcu przyczynia się do całkowitej zmiany naturalnych warunków siedliskowych w obrębie wyrobiska, ale też może dotyczyć negatywnego wpływu hałasu górniczego na okoliczną faunę. W chwili obecnej należy jednak mówić o słabym negatywnym oddziaływaniu, gdyż eksploatacja prowadzona jest jedynie w niewielkim fragmencie obszaru Natura 2000, a zatem skutek negatywny dla siedlisk przyrodniczych i naturalnych siedlisk zwierząt występuje fragmentarycznie. Ogólna spójność obszaru nie jest zaburzona. Poza tym kopalnia

funkcjonuje już od wielu lat, przez co ewentualny negatywny wpływ, który mógłby skutkować zmianami rozmieszczenia lokalnych populacji zwierząt, w tym chronionych, wystąpił już wiele lat temu. Projekt dokumentu nie zakłada zmiany, a zwłaszcza powiększenia, granic obecnego udokumentowanego obszaru złoża.

- 2) Projektowany rozwój zabudowy mieszkaniowej we wsiach Dębowiec oraz Wieszczyzna, może negatywnie oddziaływać na obszar SOO Góry Opawskie (hałas, emisja zanieczyszczeń do powietrza, ścieki).

Zmienny wpływ na środowisko

- 1) Kształtowanie terenów rekreacji, turystyki i sportu w sposób racjonalny nie przyczyni się do obniżenia jakości środowiska i walorów, które są podstawą wyznaczenia obszaru do ochrony. Projekt zmiany Studium zapewnia wprowadzanie turystyki w sposób zorganizowany (np. budowa i oznakowanie ścieżek i tras, budowa parkingów i urządzeń obsługi komunikacji), przez co chronione są zasoby przyrody przed „samowolną” penetracją terenów. Niemniej rozwój turystyki i rekreacji prowadzi do miejscowych zmian środowiska przyrodniczego (zwłaszcza w przypadku budowy dużych obiektów), co odbija się niekorzystnie na lokalnej przyrodzie.
- 2) Modernizacja dróg przebiegających przez obszar ostoi. Wprawdzie w okresie inwestycyjnym działania takie mogą powodować krótkookresowe zmiany lokalnych parametrów środowiska, np. hałas odstraszać ptaki i ssaki, jednakże w dłuższej perspektywie wyremontowana droga powoduje spadek hałasu komunikacyjnego oraz zmniejszenie uciążliwości w zakresie spalin. Dlatego też w przypadku modernizacji lokalnych dróg na terenie obszaru Natura 2000 oddziaływania mogą być zmienne, tj. zarówno negatywne jak i pozytywne.

11.10. ZESTAWIENIE PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Prognoza wpływu na roślinność i lokalne siedliska przyrodnicze

Przewidywane kierunki zagospodarowania i rozwoju gminy będą wpływać w przewadze korzystnie (przewaga wpływów pozytywnych) w odniesieniu do szaty roślinnej, a przy tym będą to oddziaływania silne.

Prognoza wpływu na faunę

Kierunki zagospodarowania i rozwoju gminy będą wpływać w przewadze korzystnie, z przewagą wpływów pozytywnych w odniesieniu do szaty roślinnej, a przy tym w odniesieniu do utrzymania i rozwoju: terenów zieleni publicznej, obszarów chronionych, obszarów leśnych, będą to oddziaływania silne.

Prognoza wpływu na powierzchnię ziemi, w tym glebę, rzeźbę i utwory geologiczne

Środowisko glebowe oraz rzeźba terenu wiążą się z takimi samymi rodzajami, kierunkami i siłą oddziaływań, a przy tym dość zmiennymi w zależności od przewidywanego kierunku rozwoju, co powoduje, że zaliczono je do oddziaływań zróżnicowanych, lecz silnych pod względem korzystnym. Różnica występuje jedynie w przypadku eksploatacji złoża w Dębowcu. Oceniono, iż większy negatywny wpływ i głębsze przekształcenia dotyczą rzeźby terenu niż utraty gleb, które to zmiany negatywne są tożsame z innymi formami

zainwestowywania.

W projektowanym dokumencie zmniejszono granice terenów przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową zarówno na terenie wiejskim gminy oraz na terenie miasta w dostosowaniu do przeprowadzonych bilansów terenu. Zmiany te ocenić należy jako zdecydowanie korzystne.

Prognoza oddziaływania na walory krajobrazowe

Kierunki zagospodarowania i rozwoju gminy będą wpływać w przewadze niekorzystnie w odniesieniu do krajobrazu, a przy tym będą to oddziaływania słabe. Związane jest przede wszystkim z faktem, iż rozwój zabudowy intensywnej, a także realizacja większych przedsięwzięć, takich jak drogi, czy realizacja elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych, a także funkcjonowanie w krajobrazie dużych przesyłowych linii energetycznych, mają negatywny wpływ na jakość krajobrazu pod względem wizualnym.

Prognoza wpływu na zabytki, dobra kultury i dobra materialne

Stwierdzono, że wpływ na zasoby kulturowe, w tym chronione obiekty zabytkowe, dotyczy w przewadze oddziaływań pozytywnych, a przy tym silnych, gdyż ustalenia projektu zmiany studium uwzględniają nie tylko doraźną ochronę zabytków, lecz również konieczność kształtowania nowej zabudowy oraz prowadzenia przedsięwzięć z uwzględnieniem i ochroną lokalnych walorów kulturowych.

Prognoza wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz zagrożenie powodziowe

W odniesieniu do środowiska wodnego (wód podziemnych i powierzchniowych) występuje przewaga oddziaływań pozytywnych o słabej sile oddziaływania. Faktyczna ochrona wód na terenach zabudowy usługowej i produkcyjno-technicznej, będzie związana z realizacją właściwej, zgodnej z obowiązującymi wymogami, gospodarki wodno-ściekowej.

Odnośnie zabezpieczenia przed powodzią należy mówić o oddziaływaniach zmiennych. Budowa zbiorników przeciwpowodziowych prowadzi do naruszenia naturalnych wezbrań, zaburzając tym samym stosunki ekologiczne w dolinie rzecznej, co niekorzystnie wpływa na środowisko przyrodnicze doliny. Jednakże w rejonach budowy zbiorników zwiększa się retencyjność obszarów, dostępność do zasobów wodnych, np. dla rolnictwa.

Należy jednak pamiętać, iż podstawowym założeniem tego typu przedsięwzięć jest ochrona zdrowia i życia ludzi.

Prognoza wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi - klimat akustyczny

Jeżeli chodzi o klimat akustyczny występuje przewaga negatywnych kierunków rozwoju, jednakże o słabej sile oddziaływania. W praktyce obniżenie zagrożenia hałasem, które będzie przekładać się na zmniejszenie uciążliwości dla ludzi, można uzyskać dopiero po przeprowadzeniu działań ochronnych i optymalizacji instalacji na terenach funkcjonowania zakładów usługowych i produkcyjnych już istniejących, a także projektowanych, w tym elektrowni wiatrowych (w dostosowaniu do przepisów w zakresie elektrowni wiatrowych) i dróg.

Prognoza wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi - pole elektromagnetyczne

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym dotyczy jedynie linii przesyłowych wysokich napięć oraz stacji GPZ, które mogą podlegać modernizacji, a które już istnieją.

Prognoza wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi - jakość powietrza

Polityka ekologiczna gminy wskazuje na przewagę pozytywnych kierunków oddziaływań na jakość powietrza, związanych z przewidywanymi w studium kierunkami zagospodarowania i rozwoju. Przy tym będą to oddziaływania słabe. Nie stwierdzono wystąpienia znaczących niekorzystnych oddziaływań w rozpatrywanym zakresie

Prognoza wpływu na jakość życia, dostępność usług i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej

Pod względem zapewnienia mieszkańcom gminy korzystnych warunków życia, należy stwierdzić, że projekt studium jest ukierunkowany bardzo korzystnie, gdyż zdecydowana większość przewidywanych kierunków rozwoju będzie wpływać znacząco lub słabo korzystnie w odniesieniu do rozpatrywanego czynnika. Przy tym nie stwierdzono ani jednego wyraźnie negatywnego kierunku zagospodarowania.

Prognoza wpływu na przyrodnicze obszary chronione

Jak przedstawiono powyżej oraz w odniesieniu do przyrodniczych obszarów chronionych zmiana studium kreśli kierunki rozwoju wpływające w przewadze pozytywnie na ochronę lokalnych walorów środowiska przyrodniczego i wskazuje na konieczność utrzymania ochrony obszarów istniejących oraz ochrony obszarów nowych, wartościowych pod tym względem na terenie gminy.

Wszystkie obszary wskazane studium powinny być sankcjonowane w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza wpływu na środowisko związana z zagrożeniem odpadami

W odniesieniu do odpadów można stwierdzić, że przewidywane niekorzystne obszary generowania odpadów jakimi są tereny zabudowy (mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, letniskowej), będą równoważone przez odpowiednią politykę unieszkodliwiania odpadów.

Prognoza wpływu na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W odniesieniu do obszaru Natura 2000 SOO Góry Opawskie zmiana studium wprowadza kierunki rozwoju wpływające w przewadze silnie pozytywnie na ochronę lokalnych walorów środowiska przyrodniczego, w tym i zasobów tego obszaru. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych skutków dla gatunków i siedlisk chronionych dyrektywami unijnymi, a ponadto nie przewiduje się obniżenia spójności i funkcjonalności ekologicznej obszaru i całej sieci Natura 2000.

Z powyższej analiz wynika, że większość z przewidywanych kierunków rozwoju gminy przedstawionych w projekcie zmiany studium, będzie skutkowało korzystnym oddziaływaniem na środowisko. Największy negatywny wpływ związany z obecnymi kierunkami rozwoju gminy dotyczyć będzie powierzchni ziemi, w tym gleby, rzeźby

i utworów geologicznych oraz wód powierzchniowych i podziemnych, a także zagrożenia powodziowego.

Tab. 11. Ocena kierunku i siły potencjalnych oddziaływań na komponenty i cechy środowiska kierunków zagospodarowania i rozwoju gminy Prudnik przedstawionych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Kierunek oddziaływań	Siła oddziaływań		
	Silne	Słabe	Zmienne
Negatywne		<ul style="list-style-type: none"> Promieniowanie elektromagnetyczne 	
Z przewagą negatywnych		<ul style="list-style-type: none"> Krajobraz Klimat akustyczny 	
Zróżnicowane	<ul style="list-style-type: none"> Gleby Rzeźba terenu 	<ul style="list-style-type: none"> Zagrożenie odpadami 	
Z przewagą pozytywnych	<ul style="list-style-type: none"> Szata roślinna Zwierzęta Przyrodnicze obszary chronione Obszary Natura 2000 Zabytki i dobra kultury 	<ul style="list-style-type: none"> Wody powierzchniowe Wody podziemne Jakość powietrza 	
Pozytywne	<ul style="list-style-type: none"> Złoże kopalin Obszary zagrożenia powodziowego Jakość życia, dostępność usług i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej 		

Analiza powyższej tabeli pozwala stwierdzić, że działania i kierunki rozwoju zaimplementowane w projekcie zmiany studium nie będą silnie negatywnie wpływać na poszczególne komponenty i cechy środowiska. Nie zanotowano również oddziaływań silnych z przewagą negatywnych, wynikających z kierunków zagospodarowania oddziałujących na środowisko. Natomiast kierunki rozwoju gminy wynikające ze studium będą wpływać negatywnie, ale ze słabą siłą w odniesieniu do promieniowania elektromagnetycznego, a przeważający negatywny skutek będzie dotyczył krajobrazu i klimatu akustycznego. Zróżnicowane oddziaływania o różnej sile (znaczące, słabe) dotyczą: gleby, rzeźby terenu i zagrożenia odpadami, natomiast w odniesieniu do pozostałych rozpatrywanych komponentów i cech środowiska oddziaływania wynikające z realizacji dokumentu będą wносить skutki wyłącznie pozytywne (rekultywacja terenów poeksploatacyjnych, zabezpieczenia przeciwpowodziowe, dostępność usług i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej), lub z przewagą pozytywnych.

Można zatem stwierdzić ostatecznie, że przewidywane w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik kierunki

zagospodarowania i rozwoju, utrzymują założenie strategiczne dokumentu jakim jest rozwój zrównoważony, wyrażony przez zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

12. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

12.1. DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE SZKODLIWYM ODDZIAŁYWANIOM NA ŚRODOWISKO

Działania zmierzające do zapobiegania szkodliwym wpływom na środowisko, głównie przyrodnicze, wiążą się z wyodrębnieniem w projekcie studium jednego z głównych elementów struktury przestrzennej gminy jakimi są: obszary przestrzeni chronionej, obejmujące: tereny otwarte, wyłączone z zabudowy, użytkowane w formie lasów, gruntów leśnych, gruntów rolnych, terenów chronionych na podstawie ustawy o ochronie środowiska i ustawy o ochronie przyrody. Tereny takie w gminie podlegają bezwzględnej ochronie przed zabudową niezwiązaną z funkcją terenów chronionych. Objęto nimi w studium obszar Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Góry Opawskie” oraz tereny objęte ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie środowiska.

Zmiana studium uwzględnia ochronę wartości przyrodniczo-krajobrazowych Parku Krajobrazowego Góry Opawskie oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Góry Opawskie” poprzez wymogi wynikające z ich Planów Ochrony. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uwzględniają zakazy wynikające z obowiązującego Rozporządzenia Wojewody Opolskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Góry Opawskie.

Oprócz ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego: Parku Krajobrazowego Góry Opawskie i obszaru Natura 2000 Góry Opawskie, pomników przyrody, użytku ekologicznego, parków podworskich, proponowanych do ochrony zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, w studium wskazuje się również konieczność ochrony: grup zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, przywodnych, oczek wodnych i innych form obszarowych uznanych za cenne przyrodniczo.

12.2. DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZMNIJSZENIE SZKODLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Obszary urbanizacji

Na terenach zurbanizowanych projekt zmiany studium zakłada szereg działań i zakazów zmierzających do ochrony środowiska, stosownie do lokalizacji i rodzaju zakładanej zabudowy:

- tereny zabudowy wielorodzinnej (zakaz lokalizacji wszelkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej),
- tereny zabudowy jednorodzinnej (zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem infrastruktury technicznej; zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m²; zakaz hodowli zwierząt gospodarskich),
- tereny zabudowy mieszanej (zakaz działalności szkodliwie oddziałującej na

środowisko i zdrowie ludzi, powodującej przekroczenie standardów emisyjnych określonych w obowiązujących przepisach; zakaz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej w sposób powodujący zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych; zakaz składowania odpadów i nawozów naturalnych w sposób zagrażający zanieczyszczeniem wód podziemnych i powierzchniowych; zakaz ingerencji w zasoby przyrody w sposób niezgodny z odrębnymi przepisami; dopuszcza się na terenach oznaczonych symbolem RM przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu jest wymagane - na warunkach określonych w raporcie),

- tereny zabudowy usługowej handlu: w mieście - na podstawie ustaleń planu miejscowego, na obszarach wsi – do 600 m²,
- tereny zabudowy produkcyjno-technicznej [inwestycje zaliczane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których jest wymagane sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko oraz inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których może być wymagane sporządzenie raportu - dopuszcza się na warunkach wynikających z raportów].

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej została potraktowana w projekcie zmiany studium bardzo szczegółowo. Przede wszystkim ochrona gleb w zmianie studium polega na maksymalnym wykorzystaniu terenów w obrębie istniejącego zainwestowania, z uwagi na wysoką wartość bonitacyjną gleb gminy.

Uwzględniając potencjał rolniczej przestrzeni produkcyjnej, walory przyrodniczo-turystyczne, tradycje gospodarowania i zagospodarowania, w zmianie studium przyjęto założenie, że dominujące funkcje rolnicze zachowane zostaną we wsiach: Czyżowice, Mieszkowice, Rudziczka i Szybowice. Funkcje wielorodne obejmujące rolnictwo, wytwórczość i usługi pełnić będą wsie duże, do których zalicza się Łąkę Prudnicką, Moszczankę i Niemysłowice. Pozostałe wsie położone w rejonach atrakcyjnych turystycznie mają szanse rozwinąć funkcję obsługi turystyki i rekreacji, jako funkcje wiodące. Uwzględnia się przy tym racjonalną ochronę gleb klas I-III przed przeznaczaniem na cele nierolnicze. Szczegółowe ograniczenia dotyczą chowu i hodowli zwierząt inwentarskich – ograniczenie obsady zwierząt w zależności od lokalizacji względem zabudowy Parku Krajobrazowego (mieszkańcовой, rekreacyjnej, usługowej).

Obszary leśne

W zmianie studium wskazano, iż lasy są chronione przez obowiązujące zasady zagospodarowania i użytkowania lasów określone przez administrację Lasów Państwowych i dyrekcję Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” w dokumentach i planach urządzania lasów należących do ich kompetencji, na podstawie przepisów odrębnych. W planach miejscowych należy odnosić się do tych planów w kontekście ustaleń planu miejscowego dotyczących ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, uwzględniając podstawowe zasady gospodarki leśnej, do których zalicza się: powszechną ochronę lasów, trwałość utrzymania lasów, ciągłość i zrównoważone wykorzystanie wszystkich funkcji lasów, powiększanie zasobów leśnych.

Wprowadzie na terenach leśnych i rolnych zmiana studium wprowadza możliwość

uzupełniających form użytkowania, jednakże wyłącznie z zachowaniem trybu i warunków określonych w Planie Ochrony i w obowiązujących przepisach dotyczących ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Ochrona zabytków, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego

Ochrona wartości kulturowych obejmuje zidentyfikowane zabytki objęte ochroną prawną wpisane do rejestru zabytków, a także zabytki wskazane do objęcia ochroną na podstawie zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium wskazuje, iż:

- plany miejscowe powinny w stosunku do zabytków zapewniać ich zachowanie i adaptację, a także zakres ingerencji, zgodny z wymogami określonymi przez OWKZ,
- na obszarach objętych szczególną ochroną na podstawie planów miejscowych (strefy ochrony konserwatorskiej) obowiązuje nadrzędność funkcji ochronnych sfery zabytkowej nad pozostałymi.

W odniesieniu do stanowisk archeologicznych szczegółowe działania są następujące:

- wszelkie przedsięwzięcia ziemne w obrębie stanowisk archeologicznych wymagają uzgadniania z OWKZ,
- naruszenie stanowiska archeologicznego wymaga wcześniejszego przebadania,
- grodziska podlegają ścisłej ochronie i nie mogą być naruszane,
- każde znalezisko archeologiczne podlega zgłoszeniu do OWKZ.

W stosunku do zabytków chronionych ustaleniami planów miejscowych obowiązuje ochrona i opieka konserwatorska w zakresie uzgodnionym z OWKZ, a przedmiotem ochrony są w szczególności: historyczne rozplanowanie układów urbanistycznych, układ, proporcje i skala brył oraz podziały architektoniczne elewacji, cenne fragmenty wystroju i ich ekspozycja, układ, gabaryty i podziały zewnętrznej stolarki okiennej i drzwiowej, ukształtowanie i historyczny materiał pokryciowy dachu.

W zmianie studium uwzględnia się strefy ochrony konserwatorskiej ustalone w obowiązującym planie miejscowym, określającym obszary miasta Prudnika, mianowicie:

- W strefie „A” ustala się pierwszeństwo wymagań konserwatorskich nad wszelką działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową. Priorytetem obszaru jest rekonstrukcja historycznego układu urbanistycznego. Obowiązuje zakaz podejmowania działań naruszających historyczny układ i kompozycję przestrzenną. W całej strefie obowiązuje bezwzględny wymóg uzyskiwania opinii i zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na każdą ingerencję urbanistyczną, architektoniczną, archeologiczną i krajobrazową.
- W strefie „B” obowiązują rygory w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy. Nowa zabudowa na terenie strefy „B” winna dostosowywać się do zabudowy historycznej pod względem skali bryły i podziałów elewacji. Priorytetem w podejmowaniu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym winno być przestrzeganie zastanych związków przestrzennych i planistycznych.
- W strefie „E” działania inwestycyjno-budowlane muszą być podporządkowane ochronie widoczności sylwety i dominant z określonych kierunków widokowych. Obowiązuje

- zakaz realizacji obiektów mogących przysłonić sylwetę zespołu staromiejskiego.
- W strefie „K” wszelkie działania inwestycyjno-porządkowe winny być podporządkowane zasadom restauracji i rekonstrukcji.

Wprowadza się na podstawie ustaleń planów miejscowych obowiązek podporządkowania działań inwestycyjno-budowlanych w obrębie zabudowy wiejskiej wymogom zachowanych wartości kulturowych w zakresie kompozycji układów przestrzennych, form zabudowy i elementów kształtujących krajobraz i sylwetę wsi.

W takich wsiach jak: Moszczanka, Łąka Prudnicka, Niemysłowice, Szybowice, Rudziczka, Mieszkowice, ochroną i rewaloryzacją winny być objęte cechy układu przestrzennego, takie jak historyczny układ ulic, podział na siedliska, intensywność zabudowy, linie zabudowy, gabaryty i wysokość budynków, geometria dachów oraz towarzysząca zabudowie zieleni.

Tereny elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych

Ze względu na ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych, a w szczególności obszaru Parku Krajobrazowego i jego otuliny, oraz ze względu na uwarunkowania wiodących funkcji rolniczych i turystycznych pozostałych obszarów gminy, wprowadzono możliwość lokalizacji farm wiatrowych i fotowoltaicznych tylko na wyznaczonych obszarach. W projektowanym dokumencie utrzymuje się zgodnie z obowiązującym planem miejscowym projektowany park wiatrowy z ustaloną lokalizacją turbin (na rysunku studium). Wymagane jest dostosowanie wysokości turbin do obowiązujących przepisów dotyczących elektrowni wiatrowych. W ocenianej zmianie studium nie wyznacza się nowych terenów pod lokalizację parków wiatrowych.

Przy realizacji farmy fotowoltaicznej wymagane jest wprowadzenie zabezpieczeń ograniczających oddziaływanie na awifaunę (m.in. matowe powierzchnie paneli fotowoltaicznych).

Rozwój turystyki i rekreacji

W tym aspekcie utrzymano, iż w planach miejscowych należy uwzględnić wyszczególnione w studium obszary i obiekty turystyczne i rekreacyjne, po ich uprzedniej weryfikacji i określić parametry i wskaźniki urbanistyczno-architektoniczne zagospodarowania i zabudowy, uwzględniające zasady zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego.

Rozwój systemów komunikacji.

W studium wskazuje się na modernizację linii kolejowych oraz wszelkich układów drogowych, co przekłada się na ograniczanie obecnych uciążliwości tych struktur komunikacyjnych na środowisko, zwłaszcza środowisko życia człowieka. Modernizacja dróg ma wymiar pozytywny w kształtowaniu obsługi ruchu turystycznego i atrakcyjności gminy w tym zakresie. Poza tym usprawni powiązania komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej mające znaczenie dla poprawy jakości życia i możliwości rozwoju funkcji przemysłowej miasta Prudnika.

Utrzymano ograniczenia lokalizacyjne w odniesieniu do drogi krajowej nr 40 i nr 41, wzdłuż których, z uwagi na przewidywaną uciążliwość akustyczną należy uwzględnić odległość zabudowy od linii rozgraniczającej drogi na minimum 30m.

Szczególny wymiar, ma realizacja następnego odcinka obwodnicy miasta i dróg

lokalnych, które powinny przekładać się na odciążenie intensywnie zabudowanej części miasta, w tym zabytkowej, i tym samym polepszenie sytuacji w zakresie zagrożenia hałasem i zanieczyszczeniami komunikacyjnymi.

Zaopatrzenie w wodę

Docelowy system zaopatrzenia całej gminy w wodę z sieci wodociągowej przekłada się na ochronę ogólną zasobów wodnych, jakość wody dostarczanej do każdego domostwa. W zmianie studium gminy zakłada się, że będzie realizowany poprzez: rozbudowę i modernizację stacji uzdatniania oraz pompowni (stosownie do potrzeb na zasadach określonych w planach miejscowych), rozbudowę i modernizację magistrali przesyłowych (stosownie do potrzeb), wymianę sieci wodociągowej (sukcesywnie, stosownie do potrzeb), wyznaczenie stref ochrony ujęć bezpośrednich i pośrednich (w planach miejscowych).

Gmina zaopatrywana jest w wodę z trzech niezależnych systemów wodociągowych:

- Wieś Piorunkowice zasilana jest w wodę z ujęcia i wodociągu Ścinawa Nyska (gmina Korfantów – zakup wody),
- Wodociąg Szybowice zaopatruje w wodę wsie Szybowice, Mieszkowice, Rudziczka, Niemysłowice, Wierzbiec, Łąka Prudnicka, Moszczanka. Bazuje na ujęciu wody w Szybowcach,
- Wodociąg Prudnik oprócz miasta zaopatruje w wodę wieś Czyżowice. Oparty jest na ujęciach Lisy, Prężynka, Prężyna, Biała i Prudnik.

Odprowadzanie ścieków

W mieście system odprowadzania ścieków jest dobry, oparty o nowoczesną oczyszczalnię ścieków. Problemem jest skanalizowanie obszarów wiejskich, które jest od kilku lat uwzględniane w programach zadań pilnych. Miejska oczyszczalnia ścieków jest niedociążona, zdolna przyjąć ścieki z całej gminy i obszarów sąsiadujących z miastem Prudnik. Realizacja sprawnego systemu odprowadzania ścieków na oczyszczalnię pozwoli na wyeliminowanie nieorganizowanych zrzutów ścieków do wód i gruntu i przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych w gminie, a tym samym całego środowiska przyrodniczego.

Energetyka

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym dotyczy ewentualnie rozwoju nowych sieci wysokich napięć. Budowa powiązań odnawialnych źródeł energii z GPZ powinno odbywać się w formie linii kablowych.

Ciepłownictwo

Utrzymano podstawowe kierunki rozwoju ciepłownictwa zmierzające do ochrony jakości powietrza atmosferycznego. Należą do nich: rozbudowa systemu ciepłowniczego w mieście Prudnik w oparciu o ciepłownię miejską, likwidacja źródeł ciepła o wysokiej emisji, preferowanie wysokosprawnych źródeł lokalnych opartych na ekologicznych czynnikach opałowych.

W projektowanym dokumencie usunięto teren ciepłowni miejskiej z obszaru gminy, gdyż znajduje się ona na gruntach wsi Lubrza, zlokalizowanej w sąsiedniej gminie.

Gospodarka odpadami

Racjonalna gospodarka odpadami, ukierunkowana na ochronę lokalnego środowiska, będzie realizowana w następujący sposób:

- Oparcie docelowego systemu gospodarki odpadami na ponadgminnej strukturze realizowanej w ramach wspólnego przedsięwzięcia kilku gmin w gminie Nysa (Domaszkowice) pod nazwą Zakład Unieszkodliwiania Odpadów.
- Eksploatacja obecnego składowiska osadów i odpadów komunalnych położonego na terenie miasta Prudnika przy ul. Wiejskiej, - do całkowitego wypełnienia. Kontynuowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji, a na terenach wiejskich unieszkodliwianie frakcji „bio” systemem kompostowania na miejscu wytwarzania.
- Likwidacja i rekultywacja dzikich składowisk.

Obszary udokumentowanych złóż kopalin

Teren poeksploacyjny złoża Niemysłowice przewidziany jest do rekultywacji w kierunku rekreacyjnym.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

W projektowanym dokumencie wyznaczono w oparciu o mapy zagrożenia powodziowego (KZGW) obszary szczególnego zagrożenia powodzią ($Q_{10\%}$ i $Q_{1\%}$) oraz granice obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q_{0,2\%}$).

Przewiduje się utrzymanie następujących zadań ukierunkowanych na ochronę przeciwpowodziową gminy: zbiornik retencyjny na rzece Ścinawa Niemodlińska oraz suchy zbiornik położony w Jarnołówku w gminie Głucholazy.

Poza tym w zmianie studium stwierdzono, iż do podstawowych zadań planów miejscowych w zakresie ochrony przeciwpowodziowej należy określenie odpowiednich zasad i form zagospodarowania i użytkowania terenów zagrożonych powodzią, w tym w szczególności wprowadzenie na tych terenach zakazu lokalizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

12.3. DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSOWANIE SZKODLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Objęty prognozą projekt dokumentu strategicznego nie jest dokumentem na tyle szczegółowym, aby na jego podstawie można było wnioskować o konieczności podejmowania działań kompensujących negatywny wpływ na środowisko, a przy tym jest to projekt mający z założenia charakter równoważenia rozwoju gminy, a więc określenia kierunków działań, które będą ze sobą możliwie spójne i nie powodowały znaczących konfliktów środowiskowych.

Niemniej, niektóre działania rozwojowe, związane z dużymi przedsięwzięciami (modernizacja i budowa dróg i kolei, stacji przesiadkowej w rejonie dworca kolejowego, budowa elektrowni wiatrowej (w dostosowaniu do nowych przepisów), rozwój terenów usługowych i produkcyjnych i inne) mogą wymagać przeprowadzenia procedury dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko.

W takich przypadkach ewentualne działania kompensujące negatywny wpływ

powinny zostać przedstawione w raportach oddziaływania na środowisko.

13. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzony został jako dokument przedstawiający aktualne uwarunkowania i możliwości rozwoju gminy Prudnik. Dokument w pełni odzwierciedla potrzeby rozwojowe i potrzeby ochrony zasobów środowiska zidentyfikowanych w gminie, dlatego też nie przewiduje się dla niego rozwiązań alternatywnych.

Jako działania alternatywne sugerowane w projekcie studium wskazuje się:

w sferze odprowadzania ścieków:

- zrzuty ścieków spoza gminy: Złate Hory, Jarnońtówek, Pokrzywna, lub
- zrzuty ścieków z miasta Biała i gminy Lubrza,

w sferze gospodarki odpadami:

- po zakończeniu eksploatacji składowiska w Prudniku składowanie odpadów poza terenem gminy Prudnik .

W przypadku odprowadzania ścieków trudno jest jednoznacznie wskazać wariant korzystniejszy dla lokalnego środowiska gminy. Obydwa warianty zakładają zwiększenie ilości ścieków spoza gminy na oczyszczalnię w Prudniku, w celu wykorzystania jej mocy przerobowych. Obydwa warianty potencjalnie przekładają się na zwiększenie obciążenia ładunków zanieczyszczeń dla rzeki Prudnik.

W odniesieniu do gospodarki odpadami wskazuje się na korzystniejsze dla gminy rozwiązanie realizacji unieszkodliwiania odpadów poza jej terenem.

14. WNIOSKI Z WYKONYWANEJ PROGNOZY I PROPOZYCJE DO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM W ZAKRESIE OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA

- 1) Przedmiotem prognozy jest oszacowanie skutków dla środowiska zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik, którego celem jest aktualizacja polityki przestrzennej gminy Prudnik, stosownie do zmienionych przepisów prawnych oraz uwarunkowań i celów rozwoju gminy.
- 2) Zakres zmiany studium, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Prudniku Nr LXV/975/2014 o przystąpieniu do sporządzenia aktualizacji studium z 2008 roku, jest tożsamy ze sformułowanym w „ocenie aktualności studium”. Zakres ten jest zgodny, a także spełnia założenia, dokumentów szczebla gminnego, wojewódzkiego oraz krajowego, tj.: Strategii rozwoju kraju, Strategii rozwoju województwa opolskiego, Strategii rozwoju gminy Prudnik, Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego. Jest również dostosowany do wymogów Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 3) Zmiana studium szczególnie odnosi się do zachowania, ochrony i konieczności

uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wszelkich zidentyfikowanych na terenie gminy obszarów i obiektów wartościowych pod względem przyrodniczym, a także cennych pod względem kulturowym (zwłaszcza obiekty zabytkowe). Dotyczy to również Obszaru Natura 2000 - Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Góry Opawskie oraz Parku Krajobrazowego Góry Opawskie z obowiązującymi planami ochrony.

- 4) Przeprowadzona szczegółowa prognoza potencjalnego oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu pozwala wnioskować, iż przewidywane w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik kierunki zagospodarowania i rozwoju, utrzymują założenie strategiczne dokumentu jakim jest rozwój zrównoważony, wyrażony przez zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych w rozwoju gminy.
- 5) Projektowany dokument bardzo szczegółowo odnosi się do działań i rozwiązań mających korzystny wpływ na środowisko, czy też minimalizujących ewentualny wpływ niekorzystny. Rozwiązania takie dotyczą przeważających przewidywanych kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego. Działania takie mają przyczynić się nie tylko do poprawy warunków życia ludności gminy, lecz również mają zapewnić zachowanie i wzmacnianie jej wartości przyrodniczych, krajobrazowych i turystycznych.
- 6) Niektóre działania rozwojowe, związane z dużymi przedsięwzięciami (modernizacja i budowa dróg i kolei, w tym budowa obwodnicy i budowa elektrowni wiatrowej i fotowoltaicznej, rozwój terenów usługowych i produkcyjnych i inne) mogą wymagać przeprowadzenia procedury dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko. W takich przypadkach ewentualne działania minimalizujące lub kompensujące negatywny wpływ powinny zostać przedstawione w raportach oddziaływania na środowisko.
- 7) Istotne znaczenie dla minimalizowania i łagodzenia negatywnego wpływu kierunków rozwoju o charakterze konfliktowym – mają ustalenia planów miejscowych, do których należy określać w formie zakazów i nakazów – warunków, na jakich dopuszcza się rozwój funkcji kolizyjnych.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

- Przedmiotem prognozy jest określenie prawdopodobnych skutków oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz kulturowe w związku z realizacją zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik, którego celem jest aktualizacja polityki przestrzennej gminy Prudnik, stosownie do zmienionych przepisów prawnych oraz obecnych uwarunkowań i celów rozwoju gminy. Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik sporządzono w oparciu o Uchwałę nr XXIV/398/2016 Rady Miejskiej w Prudniku z dnia 25 maja 2016r.
- Prognoza sporządzona została w szczególności na podstawie analizy projektu zmiany studium gminy, informacji o istniejących i projektowanych kierunkach użytkowania i rozwoju gminy, analizy dokumentów publicznych powiązanych z dokumentem projektowanym oraz innych materiałów archiwalnych i dokumentacji.

Celem prognozy było określenie charakteru i stanu środowiska oraz określenie wpływu (prognozy) projektowanych ustaleń zmiany Studium na to środowisko, zgodnie z zakresem określonym w art.51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017r, poz.1405 ze zm.) i postanowieniem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu.

W trakcie wykonywania dokumentu prognozowano i oceniano:

- wpływ na świat roślinny, zwierzęcy oraz różnorodność biologiczną,
- wpływ na glebę, rzeźbę i powierzchniowe utwory geologiczne (kopaliny),
- wpływ na wartości krajobrazowe,
- wpływ na zabytki, wartości kulturowe i dobra materialne,
- wpływ na wody podziemne i powierzchniowe oraz zagrożenie powodziowe,
- wpływ na przyrodnicze obszary chronione,
- wpływ na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000,
- zagrożenie polem elektromagnetycznym,
- zagrożenie środowiska odpadami,
- wpływ na klimat akustyczny,
- wpływ na jakość powietrza,
- wpływ na jakość życia ludzi, dostępność usług i infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej.

Po przeprowadzeniu prognozy ostatecznie stwierdzono, że projekt zmiany Studium jest zgodny z innymi dokumentami publicznymi, w tym dokumentami wyższego rzędu, co dotyczy zwłaszcza: Strategii rozwoju kraju, Strategii rozwoju województwa opolskiego, Strategii rozwoju gminy Prudnik, Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego. Jest również dostosowany do wymogów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Uwzględnia ponadto ustalenia obowiązujących planów miejscowych.

Stwierdzono, iż zmiana Studium jest szczególnie ukierunkowana na zachowanie, ochronę i konieczność uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wszelkich zidentyfikowanych na terenie gminy obszarów i obiektów wartościowych pod względem przyrodniczym (w tym już objętych ochroną), a także cennych pod względem kulturowym - zwłaszcza obiekty zabytkowe.

Dotyczy to również obszaru Parku Krajobrazowego Góry Opawskie, a także obszaru Natura 2000 – Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Góry Opawskie. Ochrona w/w obszarów zapewniona jest w ramach założeń ochronnych Planu Ochronnych Parku Krajobrazowego oraz Planu Zadań Ochronnych Natura 2000.

W zmianie Studium określono kierunki i zasady zrównoważonego rozwoju przestrzennego oraz ochrony środowiska, a także kierunki i możliwości kształtowania i użytkowania przestrzeni, w odniesieniu do następujących podstawowych form użytkowania i zagospodarowania terenu oraz elementów i obszarów środowiska:

- Obszary urbanizacji: tereny zabudowy wielorodzinnej, tereny zabudowy jednorodzinnej, tereny zabudowy zagrodowej, a także tereny zabudowy pensjonatowej z zapleczem rekreacyjnym, tereny koncentracji usług i zabudowy usługowej, tereny zabudowy produkcyjno-technicznej.
- Formy przyrodnicze objęte ochroną prawną.
- Rolnicza przestrzeń produkcyjna.
- Leśna przestrzeń produkcyjna.
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków.
- Obszary rozwoju turystyki i rekreacji.
- Rozwój infrastruktury technicznej.

- Rozwój systemów komunikacji.
- Obszary udokumentowanych złóż kopalin.
- Obszary zagrożenia powodziowego.
- Obszary objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W obrębie wymienionych podstawowych form zagospodarowania i użytkowania zidentyfikowano 57 szczegółowych kierunków zagospodarowania i rozwoju gminy, które poddano ocenie potencjalnego oddziaływania na środowisko. Żaden z przewidywanych kierunków rozwoju gminy przedstawionych w projekcie zmiany studium, nie będzie skutkował silnym i niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko, a jedynie kilka z nich będzie skutkowało wyłącznie słabym negatywnym wpływem. Negatywne skutki będzie równoważyć duża liczba kierunków rozwoju wyłącznie pozytywnych dla środowiska, zarówno silnych jak i słabych, z przewagą wpływów pozytywnych silnych.

W odniesieniu do przewidywanych negatywnych kierunków zagospodarowania, w celu złagodzenia ich potencjalnego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, zmiana Studium wprowadza szereg działań i rozwiązań łagodzących i ukierunkowujących ku wpływom korzystnym dla środowiska. Działania takie mają przyczynić się nie tylko do poprawy warunków życia ludności gminy, lecz również mają zapewnić zachowanie i wzmacnianie jej wartości przyrodniczych, krajobrazowych i turystycznych.

Nie wprowadzono dodatkowych rozwiązań alternatywnych w stosunku do kierunków zagospodarowania przestrzeni gminy przedstawionych w projekcie zmiany Studium, dotyczących możliwości odprowadzania ścieków (przyjmowanie ścieków na oczyszczalnię w Prudniku z różnych źródeł) i gospodarki odpadami gminy (na zasadach międzygminnych lub własnych instalacji).

Ostatecznie przeprowadzona szczegółowa prognoza potencjalnego oddziaływania na środowisko pozwala wnioskować, iż przewidywane w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik kierunki zagospodarowania i rozwoju, utrzymują założenie strategiczne dokumentu, jakim jest rozwój zrównoważony, wyrażony przez zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych w rozwoju gminy.

Materiały planistyczne i dokumentacje archiwalne

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik – 2010r.
- Ekofizjografia gminy Prudnik do planu zagospodarowania gminy Prudnik, Marek Paprocki, 2003
- Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Prudnik, Praca zbiorowa, 2004
- Natura 2000 Standardowy Formularz Danych * K. Badora, Zakład Geografii Uniw. Opol.; A. Nowak, Zakład Monitoringu i Prognoz Środowiskowych Uniw. Opol.; K. Spałek, Zakład Botaniki Uniw. Opol.; M. Waszyński, Zakład Ekologii i Ochrony Przyrody Uniw. Opol.; Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2008
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Opolskiego, 2010
- Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie – NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 2007
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 * Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, wrzesień 2012
- Strategia Rozwoju Gminy Prudnik na lata 2000 – 2020 ,
- Plan rozwoju lokalnego gminy Prudnik na lata 2004-2006 i dalej 2007 – 2013
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020
- Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Gminy Prudnik i Korfantów, maj 2006 r
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Prudnika uchwalony 23.07.2004 r. wraz z późniejszymi zmianami
- Program rewitalizacji miasta Prudnika do 2023, Urząd Miejski w Prudniku, 2017
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Łąka Prudnicka – Moszczanka, wrzesień 2006, z późniejszymi zmianami
- Miejskowe plany miasta Prudnika i obszarów wsi (11) Dębowiec, Moszczanka, Niemysłowice, Łąka Prudnicka, Piorunkowice, Szybowice, Mieszkowice, Rudziczka, uchwalone w latach 1997-2015

Spis tabel

Tab.1.Założenia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik	6
Tab.2.Chronione oraz rzadkie gatunki roślin w gminie Prudnik w granicach PK Góry Opawskie	14
Tab.3.Chronione oraz rzadkie gatunki grzybów w gminie Prudnik w granicach PK Góry Opawskie..	14
Tab.4.Parki podworskie i miejskie wpisane do rejestru zabytków	21
Tab.5.Wskaźniki fizyko chemiczne na rzece Żłoty Potok – powyżej granicy RP, w 2015 r. (źródło WIOŚ)	30
Tab.6.Ocena wód powierzchniowych za 2014 rok w województwie opolskim (źródło WIOŚ).....	30
Tab.7.Wyniki pomiarów stężeń dwutlenku siarki i azotu w 2015 r. (źródło WIOŚ).....	32
Tab.8.Wyniki oceny jakości powietrza przeprowadzonej za rok 2015 w strefie Opolskiej dla kryterium ochrony zdrowia ludzi (źródło WIOŚ).	32
Tab.9.Wyniki oceny jakości powietrza przeprowadzonej za rok 2015 w strefach województwa opolskiego dla kryterium ochrony roślin.....	33
Tab.10.Średnie poziomy pól elektromagnetycznych uzyskane w województwie opolskim w latach 2013-2015 (źródło WIOŚ).....	35
Tab.11.Matryca podsumowująca ocenę kierunku i siły potencjalnych oddziaływań na komponenty i cechy środowiska kierunków zagospodarowania i rozwoju gminy Prudnik przedstawionych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	53

Załącznik 1 do rozdziału 6.6.

Tab. 1. Charakterystyka szaty roślinnej - gatunki chronione i zagrożone:

<u>CHRONIONE CAŁKOWICIE:</u>	
Wawrzynek wilcze łyko	<i>Daphne mezereum</i>
Barwinek pospolity	<i>Vinca minor</i>
Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i>
Dziewięciśl bezłodygowy	<i>Carlina acaulis</i>
Wiciokrzew pomorski	<i>Lonicera peryclimenum</i>
Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>
Lilia złoto głów	<i>Lilium martagon</i>
Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>
Storczyk męski	<i>Orchis mascula</i>
Kukułka bzowa	<i>Dactylorhiza sambucina</i>
Kukułka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>
<u>GATUNKI CHRONIONE CZĘŚCIOWO:</u>	
Paprotka zwyczajna	<i>Polypodium vulgare</i>
Kopytnik pospolity	<i>Asarum europaeum</i>
Kruszyna pospolita	<i>Frangula alnus</i>
Pierwiosnek wzniosły	<i>Prymula elatior</i>
Centuria pospolita	<i>Centaurium erythraea</i>
Przytulia wonna	<i>Galium odoratum</i>
Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>
<u>GATUNEK ZAGROŻONY WYGINIĘCIEM WPISANY NA "CZERWONĄ LISTĘ"</u>	
Kukułka bzowa	<i>Dactylorhiza sambucina.</i>

Tab. 2. Charakterystyka faunistyczna - gatunki objęte ochroną ścisłą

OWADY	INSECTA
Modraszek nausithous	<i>Maculinea nausithous</i>
Modraszek telejus	<i>Maculinea telejus</i>
Strzępotek soplaczek	<i>Coenonympha tullia</i>
PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
Gryziel	<i>Atypus affinis</i>
Tyrzyk paskowany	<i>Argiope bruennichi</i>
RYBY	PISCES:
Śliz	<i>Barbatula barbatula</i>
Piekielnica	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Głowacz przegopletwy	<i>Cottus poecilopus</i>
PŁAZY	AMPHIBIA
Salamandra plamista	<i>Salamandra salamandra</i>
Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>
Traszka zwyczajna	<i>Triturus vulgaris</i>
Traszka górską	<i>Triturus alpestris</i>
Kumak górski	<i>Bombina variegata</i>
Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>
Grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>
Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>
Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>

Żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>
Żaba śmieszka	<i>Rana ridibunda</i>
Żaba jeziorkowa	<i>Rana lessonae</i>
Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>
Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>
GADY	REPTILIA
Gniewosz plamisty	<i>Coronella austriaca</i>
Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>
Jaszczurka żyworodna	<i>Lacerta vivipara</i>
Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>
Zaskroniec	<i>Natrix natrix</i>
Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>
PTAKI	AVES
Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>
Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>
Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>
Czajka	<i>Vanellus vanellus</i>
Czyżyk	<i>Carduelis spinus</i>
Derkacz	<i>Crex crex</i>
Drożdżik	<i>Turdus iliacus</i>
Dudek	<i>Upupa epops</i>
Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>
Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>
Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>

PTAKI	AVES
Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>
Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>
Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>
Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>
Dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>
Dzwoniec	<i>Carduelis chloris</i>
Gajówka	<i>Sylvia borin</i>
Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>
Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
Grzywacz	<i>Columba palumbus</i>
Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>
Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>
Jemiołuszka	<i>Bombycilla garrulus</i>
Jerzyk	<i>Apus apus</i>
Kawka	<i>Corvus monedula</i>
Klaskawka	<i>Saxicola torquata</i>
Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>
Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Kos	<i>Turdus merula</i>
Kowalik	<i>Sitta europea</i>
Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>
Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>
Krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia curvirostra</i>
Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>
Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>
Kwiczół	<i>Turdus pilaris</i>
Lerka	<i>Lullula arborea</i>
Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Piegża	<i>Sylvia curruca</i>
Pierwiosnek	<i>Phylloscopus coltybita</i>
Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>
Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>
Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>
Pluszcz	<i>Cinclus cinclus</i>
Płomykówka	<i>Tyto alba</i>
Poklaskwa	<i>Saxicola rubetra</i>
Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>
Pokrzewka ogrodowa	<i>Sylvia borin</i>
Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>
Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>
Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Pójdźka	<i>Athene noctua</i>
Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>
Puchacz	<i>Bubo bubo</i>
Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>
Puszczyk	<i>Strix aluco</i>
Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>
Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>
Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>
Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>
Sikora bogatka	<i>Parus major</i>

PTAKI	AVES
Sikora czarnogłowa	<i>Parus montanus</i>
Sikora czubatka	<i>Parus cristatus</i>
Sikora modra	<i>Parus caeruleus</i>
Sikora sosnowka	<i>Parus ater</i>
Sikora uboga	<i>Parus palustris</i>
Siniak	<i>Columba oenas</i>
Skowronek borowy	<i>Lullula arborea</i>
Skowronek polny	<i>Alauda arvensis</i>
Słowik rdzawy	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Sójka	<i>Garrulus glandaris</i>
Srokosz	<i>Lanius excubitor</i>
Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>
Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>
Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>
Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>
Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>
Mazurek	<i>Passe montanus</i>
Muchołówka białoszyja	<i>Musicarpa albicollis</i>
Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
Muchołówka szara	<i>Musicarpa striata</i>
Muchołówka żałobna	<i>Musicarpa hypoleuca</i>
Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>
Myszołów	<i>Buteo buteo</i>
Oknówka	<i>Delichon urbica</i>
Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>
Ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>
Orzechówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>
Pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>
Pelzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>
Perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>
Śmieszka	<i>Larus ridibundus</i>
Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>
Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>
Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>
Świerszczak	<i>Locustella neavia</i>
Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>
Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>
Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>
Uszatka	<i>Asio otus</i>
Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>
Wróbel	<i>Passer domesticus</i>
Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>
Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>
Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>
Zniczek	<i>Regulus ignicapillus</i>
SSAKI	MAMMALIA
Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>
Jeż europejski	<i>Erinaceus europaeus</i>

SSAKI	MAMMALIA
Łasica	<i>Mustela nivalis</i>
Mopek	<i>Barbastella barbastellus</i>
Mroczek pozłocisty	<i>Eptesicus nilssonii</i>
Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>
Nocek	<i>Natterera Myotis nattereri</i>
Nocek rudy	<i>Myotis daubentoni</i>
Orzesznica	<i>Muscardinus avellanarius</i>
Podkowiec mały	<i>Rhinolopus hipposideros</i>
Popielica	<i>Glis glis</i>
Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>

Tab. 3. Charakterystyka faunistyczna - gatunki objęte ochroną częściową

ŚLIMAKI	GASTROPODA
Ślimak winniczek	<i>Helix pomatia</i>
PTAKI	AVES
Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>
Gawron	<i>Corvus frugilegus</i>
Kruk	<i>Corvus corax</i>
Sroka	<i>Pica pica</i>
Wrona siwa	<i>Corvus corone</i>
SSAKI	MAMMALIA:
Badylarka	<i>Micromys minutus</i>
Bóbr	<i>Castor fiber</i>
Kret	<i>Talpa europaea</i>